

3

Mały elementarz

PRZEWODNIK METODYCZNY

ROCZNE PRZYGOTOWANIE PRZEDSZKOLNE

mac
EDUKACJA

Mały elementarz

PRZEWODNIK METODYCZNY

styczeń – luty

Autorki
Małgorzata Skrobacz
Wiesława Żaba-Żabińska

Projekt okładki
Tomasz Kozłowski

Ilustracja na okładce
Beata Zdęba

Redakcja merytoryczna
Wiesława Żaba-Żabińska

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwillk

Skład i łamanie
Marek Zapala

Zagadki i rymowanki
Małgorzata Skrobacz (s. 17, 21, 24, 31, 32, 36, 37, 41, 59, 66, 77, 81, 83, 92)

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub we fragmentach bez zgody wydawnictwa zabronione.

ISBN 978-83-7874-781-9

© 2017 Wydawnictwo JUKA-91

Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.
ul. Jutrzenki 118
02-230 Warszawa
infolinia 800 650 300
www.mac.pl
www.juka.edu.pl

Spis treści

Rozkład materiału	4
--------------------------------	----------

Styczeń

I. Mijają dni, miesiące (karty pracy, cz. 3, s. 3–17)	16
II. Karnawał (karty pracy, cz. 3, s. 18–31)	31
III. Odwiedzili nas babcia i dziadzius (karty pracy, cz. 3, s. 32–51)	43

Luty

I. Mój dom, moja miejscowość (karty pracy, cz. 3, s. 52–65)	55
II. Mieszkamy w Europie (karty pracy, cz. 3, s. 66–81)	65
III. Zabawy na śniegu (karty pracy, cz. 3, s. 82–96)	80

Oznaczenia:

 – zajęcia wynikające z zadań programowych

 – zajęcia wynikające z realizacji treści wychowania zdrowotnego

STYCZEŃ, TYDZIEŃ I				
Treści programowe	Temat tygodnia	Dzień tygodnia	Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka
1	2	3	4	5
Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie sylab z poznanych liter i ich odczytywanie – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. Nasza edukacja matematyczna <i>Organizacja przestrzeni i czasu</i> – dostrzeganie rytmicznej organizacji czasu w stałych następstwach dnia i nocy, pór roku, dni tygodnia, miesięcy – nazywanie kolejno pór roku, dni tygodnia, miesięcy; określanie aktualnej pory roku, miesiąca, dnia tygodnia – zwracanie uwagi na kalendarze, ich rolę w określaniu dni tygodnia, miesięcy. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 50).</i>	Mijają dni, miesiące	1.	Kalendarze	• Wprowadzenie litery r: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. • <i>Kolorowe kalendarze</i> – zapoznanie z różnymi rodzajami kalendarzy.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Zapis cyfrowy liczby 7	• Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 7. • Zabawa dydaktyczna na określanie logicznej wartości zdań – <i>Prawda czy fałsz?</i>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	A czas płynie i płynie	• Zabawy przy piosence <i>Piosenka do zabawy.</i> • Ćwiczenia artykulatoryjne – <i>Gimnastyka buzi i języka.</i>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Dni tygodnia	• Słuchanie wiersza T. Fiutowskiej <i>Co robią zimą dni tygodnia?</i> • <i>Mój tydzień</i> – wykonanie własnej książeczki o wydarzeniach minionego tygodnia.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Rok ma dwanaście miesięcy	• Słuchanie opowiadania J. Papuzińskiej <i>Baśń o dwunastu miesiącach.</i> • <i>Nasz kalendarz</i> – wspólne wykonanie kalendarza.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

STYCZEŃ, TYDZIEŃ I

Cele ogólne	Cele operacyjne	Karty pracy, cz. 3.	Zajęcia ruchowe
6	7	8	9
– zapoznanie z literą r: małą i wielką, drukowaną i pisaną – zwrócenie uwagi na budowę kalendarzy i ich charakterystyczne elementy	Dziecko: – rozpoznaje i nazywa literę r: małą i wielką, drukowaną i pisaną – wyjaśnia budowę kalendarza	s. 3, 4, 5, 6, 7	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (ulożone przez autora). • Zabawy ruchowe: <i>Bitwa na śnieżki, Rano, wieczór, południe</i> (ulożone przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw V (ulożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4		s. 8, 9, 10	
– zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 7 – określanie wartości logicznej zdań	– rozpoznaje cyfry od 1 do 7 – odróżnia zdania prawdziwe od fałszywych		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15		s. 11, 12, 13	
– realizowanie różnych tematów rytmicznych z zastosowaniem różnych przyborów – rozwijanie prawidłowej wymowy głosek c, cz.	– ilustruje piosenkę ruchem – mówi wyraźnie		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			s. 14, 15, 16, 17
– poznawanie nazw dni tygodnia – rozwijanie sprawności manualnej	– wymienia nazwy dni tygodnia – przedstawia w formie plastycznej tydzień ze swojego życia		
I 1, I 5, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 16			
– zapoznanie z nazwami miesięcy – wykonywanie w zespołach wspólnego kalendarza	– wymienia nazwy miesięcy – wykonuje elementy wspólnej całości		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 19			

STYCZEŃ, TYDZIEŃ II

Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie sylab z poznanych liter i ich odczytywanie – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. To ja <i>Uczestniczenie w działaniach pozwalających na poznanie swoich możliwości</i> – wykazywanie się inicjatywą w sytuacjach nowych, nieznanych. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 22, 36).</i>	Karnawał	1.	W karnawale same bale	• Wprowadzenie litery s: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. • Słuchanie wiersza A. Frączek <i>Bal przebierańców</i>.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		2.	Kim będę na balu?	• Wykonanie maszki karnawałowej. • Zabawy przy piosence <i>Śniegowa samba</i>.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		3.	Coraz więcej masek	• Zabawy pod hasłem <i>Na stoisku z maskami karnawałowymi</i>. • Układanie gry matematycznej <i>Kto będzie pierwszy?</i>
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		4.	Wesołe zabawy na balu karnawałowym	• <i>Nasz bal karnawałowy</i> – zabawy, tańce przy muzyce.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	
		5.	Nasz bal	• <i>Na balu</i> – malowanie farbami plakatowymi. • Zabawy językowe – <i>Głoski i sylaby</i>.
			Numery obszarów z podstawy programowej:	

STYCZEŃ, TYDZIEŃ II

– zapoznanie z literą s: małą i wielką, drukowaną i pisaną – rozwijanie zainteresowania karnawałem i tradycjami z nim związanymi	Dziecko: – rozpoznaje i nazywa literę s: małą i wielką, drukowaną i pisaną – wymienia tradycje związane z karnawałem	s. 18, 19, 20, 21, 22, 23	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (ułożone przez autora). • Zabawa ruchowa <i>Wielkoludy i krasnoludki</i> (ułożona przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw V (ułożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4			
– wykonanie formy użytkowej – rozwijanie poczucia rytmu	– wykonuje maskę karnawałową – rozpoznaje i wyklaskuje przebiegi rytmiczne znanych piosenek	s. 24, 25	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 8			
– wprowadzenie dodawania jako przybywania elementów – rozwijanie umiejętności współdziałania	– dodaje w zakresie 7 – wspólnie układa grę matematyczną	s. 26, 27	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– aktywne uczestniczenie w proponowanych zabawach – obserwowanie swoich możliwości na tle innych	– bawi się z innymi dziećmi – obserwuje i bada swoje możliwości podczas podejmowania różnych zadań	s. 28, 29	
I 1, I 5, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			
– wyrażanie przeżyć i doświadczeń w ekspresji plastycznej – ćwiczenie analizy i syntezy słuchowej	– maluje sceny realne – prawidłowo dzieli słowa na sylaby i głoski	s. 30, 31	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8			

STYCZEŃ, TYDZIEŃ III

Nasze rodziny <i>Organizowanie świąt o charakterze rodzinnym</i> – przygotowanie programu artystycznego, samodzielne (lub z pomocą nauczyciela) wykonanie upominków, wspólna zabawa z przybyłymi gośćmi. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie sylab z poznanych liter i ich odczytywanie – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 23, 36).</i>	Odwiedzili nas babcia i dziadzius	1.	Podarunek dla babci	• Wprowadzenie litery n: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. • Rozmowa na temat babć i dziadków dzieci.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Drzewo genealogiczne	• Nauka wiersza W. Chotomskiej <i>Wiersz dla babci</i>. • Wykonanie drzewa genealogicznego rodziny dzieci.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Robimy prezenty	• Nauka piosenki <i>Całusy dla babci i dziadka</i>. • <i>Upominek dla babci i dziadka</i> – wykonanie prezentu z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Przyjęcie dla babci i dziadka	• Zabawa dydaktyczna <i>Przyjęcie dla babci i dziadka</i>. • Przygotowanie słodkiego poczęstunku na spotkanie z babciami i dziadkami.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Dla babci i dziadka	• Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej <i>Dziadek</i>. • <i>Obrazek z figur</i> – komponowanie obrazka z figur geometrycznych.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

STYCZEŃ, TYDZIEŃ III

– zapoznanie z literą n: małą i wielką, drukowaną i pisaną – zachęcanie do pozyskiwania informacji na temat dzieciństwa członków rodziny	Dziecko: – rozpoznaje i nazywa literę n: małą i wielką, drukowaną i pisaną – podaje wiadomości dotyczące dzieciństwa członków rodziny	s. 32, 33, 34, 35, 36, 37	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (ułożone przez autora). • Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Co robią babcia i dziadek?</i> (ułożona przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw V (ułożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4		s. 38, 39, 40	
– pamięciowe opanowanie utworu literackiego – wyjaśnienie znaczenia drzewa genealogicznego	– recytuje wiersz – indywidualnie i zespołowo – rysuje drzewo genealogiczne swojej rodziny		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8			
– nauka piosenki – rozwijanie sprawności manualnej	– śpiewa piosenkę – wykonuje samodzielnie upominek		
I 1, I 5, I 8, II 6, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 8		s. 45, 46, 47	
– dodawanie i porównywanie liczb w zakresie 7 – zachęcanie do sprawiania bliskim osobom niespodzianek	– dodaje i porównuje liczby w zakresie 7 – sprawia najbliższym osobom niespodziankę		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– wypowiedzianie się na temat wiersza – utrwalenie znajomości kształtów figur geometrycznych	– mówi całymi zdaniami – nazywa poznane figury geometryczne		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 11, IV 12			

LUTY, TYDZIEŃ I

Nasza miejscowość, nasz region <i>Poznanie swojej miejscowości</i> – nazywanie swojej miejscowości, poznanie jej historii, ważniejszych instytucji, zabytków – poznanie legend, opowieści związanych ze swoją miejscowością, swoim regionem – tworzenie planu osiedla, swojej miejscowości – zorganizowanie kącika regionalnego, wzbogacenie go o eksponaty wykonane w przedszkolu i przyniesione z domu – słuchanie nagrań zespołów ludowych ze swojego regionu, poznanie przyśpiewek, obrzędów, tańców, gwary. <i>Spacer, wycieczki po swojej miejscowości, swoim regionie</i> – wykonanie albumów o swojej miejscowości, swoim regionie. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie sylab z poznanych liter i ich odczytywanie – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. <i>(Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 26, 27, 36).</i>	Mój dom, moja miejscowość	1.	Moje osiedle	• Wprowadzenie litery b: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. • Spacer po swojej miejscowości, swoim osiedlu.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Domy i domki	• Słuchanie wiersza Doroły Gellner <i>Domek</i>. • Zabawa dydaktyczna <i>Domy dawniej i dziś</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Poznajemy swój region	• Zapoznanie z herbem, ważniejszymi miejscami, zabytkami charakterystycznymi dla danej miejscowości oraz strojami danego regionu. • Wspólne wykonanie albumu pt. <i>Moja miejscowość</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Tworzymy kolekcje	• <i>Liczymy figury</i> – ćwiczenia w dodawaniu. • Zabawa dydaktyczna <i>Tworzymy kolekcje</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Czy znamy te legendy?	• Poznanie legendy o swojej miejscowości. • <i>Rysujemy naszą miejscowość</i> – wyrażanie swoich obserwacji w ekspresji plastycznej.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

LUTY, TYDZIEŃ I

– zapoznanie z literą b: małą i wielką, drukowaną i pisaną – poznanie najbliższej okolicy	Dziecko: – rozpoznaje i nazywa literę b: małą i wielką, drukowaną i pisaną – wypowiada się na temat swojej miejscowości	s. 52, 53, 54, 55	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX (ułożone przez autora). • Zabawa ruchowa <i>Z domu do domu</i> (ułożona przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw VI (ułożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4			
– wyjaśnienie różnych znaczeń słowa <i>dom</i> – porównywanie domów wybudowanych dawniej i obecnie	– wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>dom</i> – rozpoznaje domy – dawniejsze i współczesne	s. 56, 57, 58, 59	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2			
– przybliżanie charakterystycznych miejsc danej miejscowości	– wymienia wybrane, charakterystyczne miejsca znajdujące się w jego miejscowości	s. 60, 61, 62	
– rozwijanie sprawności manualnej	– wspólnie wykonuje album o swojej miejscowości		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 23			
– rozwijanie umiejętności dodawania – tworzenie nazw nadrzędnych	– dodaje w zakresie siedmiu – podaje nazwę nadrzędną do podanych nazw	s. 63, 64	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– poznawanie legend związanych z danym regionem – wyrażanie swoich obserwacji w ekspresji plastycznej	– dostrzega w legendzie kolejność zdarzeń – przedstawia plastycznie wybrane miejsca ze swojej miejscowości	s. 65	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8			

LUTY, TYDZIEŃ II

Jesteśmy Polakami <i>Rozwijanie poczucia przynależności narodowej</i> – podawanie nazwy naszego kraju, symboli narodowych: flagi, godła, hymnu – wskazanie Polski na mapie Europy, nazywanie jej sąsiadów – poznanie poprzez literaturę pochodzenia nazwy stolicy Polski – Warszawy, jej herbu i ważniejszych miejsc. Polska w Europie <i>Zainteresowanie Unią Europejską</i> – wyjaśnienie znaczenia zdań: <i>Jesteśmy Polakami. Jesteśmy Europejczykami.</i> – poznawanie nazw wybranych państw należących do Unii Europejskiej – poznawanie charakterystycznych zwyczajów, tradycji, baśni wybranych państw należących do UE. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie sylab z poznanych liter i ich odczytywanie – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 27, 28, 29, 36).</i>	Mieszkamy w Europie	1.	Poznajemy Fryderyka Chopina	• Wprowadzenie litery g: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. • Poznanie ciekawostek z życia F. Chopina, słuchanie fragmentów wybranych utworów.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Warszawski dzień	• Słuchanie legendy W. Chotomskiej <i>Wars i Sawa</i>. • Wykonanie małej mapy Polski.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Jesteśmy Polakami	• Słuchanie legendy M. Orłonia <i>O Lechu i Białym Orle</i>. • Wykonanie flagi naszego kraju.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Kraje europejskie	• Rozmowa o Europie oraz krajach należących do Unii Europejskiej. • Zabawy matematyczne – <i>Pocięty obrazek</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Baśnie innych narodów	• Poznanie baśni duńskiej H. Ch. Andersen <i>Z jednego gniazda</i>. • Układanie gry matematycznej <i>Podróż po Europie</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

LUTY, TYDZIEŃ II

– zapoznanie z literą g: małą i wielką, drukowaną i pisaną – przybliżenie postaci i muzyki F. Chopina	Dziecko: – rozpoznaje i nazywa literę g: małą i wielką, drukowaną i pisaną – wie, kim był F. Chopin; zna jego wybrane utwory	s. 66, 67, 68, 69, 70	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX (ulożone przez autora). • Zabawy ruchowe: <i>Latające orły</i>, <i>Podróżujemy po Europie</i> (ulożone przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw VI (ulożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 7		s. 71, 72	
– poznanie herbu, nazwy Warszawy i jej pochodzenia oraz wybranych zabytków – rozwijanie sprawności manualnej	– wyjaśnia pochodzenie nazwy stolicy Polski – wypełnia kontur mapy Polski według wzoru		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 19		s. 73	
– zapoznanie z symbolami narodowymi – rozwijanie sprawności manualnej	– rozpoznaje polskie godło i polską flagę – wykonuje flagę Polski		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 19		s. 74, 75, 76, 77, 78, 79	
– poznanie flagi UE oraz nazw krajów, które do niej należą – zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 8	– wyjaśnia skrót UE; zna wybrane państwa, które do niej należą; wie, jak wygląda flaga UE – rozpoznaje i nazywa cyfry od 0 do 8		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15		s. 80, 81	
– zapoznanie z baśnią wybranego kraju europejskiego – rozwijanie myślenia	– określa myśl przewodnią utworu – układa w zespole grę matematyczną		
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15, IV 19			

LUTY, TYDZIEŃ III

Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie sylab z poznanych liter i ich odczytywanie – czytanie wyrazów o prostej budowie fonetycznej. Nasze bezpieczeństwo na co dzień <i>Uświadomienie niebezpieczeństw wynikających z nieprzestrzegania zakazów</i> – bawienia się w miejscach niedozwolonych, np.: przy ruchliwej ulicy, na zamrzniętym stawie. Dbamy o nasze zdrowie <i>Dbłość o higienę</i> – ubieranie się odpowiednio do warunków atmosferycznych występujących w danej porze roku (zapobieganie przeżraniu i zmarznięciu) – przebywanie na świeżym powietrzu: uczestniczenie w spacerach, zabawach i ćwiczeniach ruchowych. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 72, 74).</i>	Zabawy na śniegu	1.	Zaspy śnieżne	• Wprowadzenie litery w: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej. • Spacer w okolicach przedszkola.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Bezpiecznie bawimy się na śniegu	• Słuchanie opowiadania G. Kasdepke <i>Człowiek bałwan</i>. • Zabawy na śniegu – malowanie akwarelą z dodatkiem białej pasty do zębów na granatowym tle.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		3.	Zimowe skojarzenia	• Tworzenie mapy skojarzeń do wyrazu <i>zima</i>. • Zabawy przy piosence <i>Zima</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Zimowe rachunki	• Zabawa dydaktyczna <i>Zimowe zadania</i>. • Rozmowa o różnych rodzajach sportów zimowych.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Ubieramy się ciepło	• Historyjki obrazkowe o zabawach na śniegu. • Zabawy przy piosence <i>Bałwankowa piosenka</i>.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

LUTY, TYDZIEŃ III

– zapoznanie z literą w: małą i wielką, drukowaną i pisaną – zachęcanie do przebywania na świeżym powietrzu	Dziecko: – rozpoznaje i nazywa literę w: małą i wielką, drukowaną i pisaną – bawi się na śniegu	s. 82, 83, 84, 85, 86	• Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (ulożone przez autora). • Zabawa ruchowa <i>Buch w śnieżny puch</i> (ulożona przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw VI (ulożone przez autora).
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 7			
– ukazanie niebezpieczeństw grożących podczas zabaw na śniegu – wyrażanie swoich przeżyć i spostrzeżeń w ekspresji plastycznej	– wie, jak bezpiecznie bawić się zimą – maluje na temat: <i>Zabawy na śniegu</i>	s. 87, 88	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 19			
– rozwijanie aktywności twórczej – rozwijanie poczucia rytmu	– podaje propozycje skojarzeń do wyrazu <i>zima</i> – rozpoznaje piosenki po usłyszeniu ich rytmu	s. 89, 90	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			
– rozwiązywanie i układanie zadań tekstowych – zapoznanie z wybranymi sportami zimowymi	– rozwiązuje i układa zadania tekstowe – wymienia nazwy wybranych sportów zimowych	s. 91, 92, 93, 94	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15			
– ukazywanie konsekwencji nieprzestrzegania zakazów dotyczących zabaw zimowych – rysowanie do wysłuchanego tekstu	– wymienia skutki niebezpiecznych zabaw zimą – rysuje bałwana według tekstu wiersza	s. 95, 96	
I 1, I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7			

Tydzień I: Mijają dni, miesiące

Dzień 1. Kalendarze

Cele ogólne:

- zapoznanie z literą **r**: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- zwrócenie uwagi na budowę kalendarzy i ich charakterystyczne elementy.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa literę **r**: małą i wielką, drukowaną i pisaną;
- wyjaśnia budowę kalendarza.

Środki dydaktyczne: obrazki przedmiotów, których nazwy rozpoczynają się tą samą głoską, alfabet demonstracyjny, cyfry: 1, 2, alfabet ruchomy, kartoniki z poznanymi literami, różne kalendarze, tekturowe pudełko, obrazki przedmiotów, których nazwy można ułożyć z liter poznanych przez dzieci, tamburyn, długa wstążka, karty pracy, cz. 3, s. 3, 4, 5, 6, 7.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca analizę i syntezę słuchową – *Jaka głoska?*

- Wyodrębnianie w słowie pierwszej głoski (małe zespoły).

Dzieci otrzymują obrazki przedmiotów oznaczone cyfrą 1, a pasujące do nich pary obrazków oznaczone cyfrą 2 nauczyciel rozkłada na stoliku – obrazkami ku dołowi. Dzieci po kolei wybierają dowolny obrazek. Jeśli jego nazwa zaczyna się taką samą głoską jak tego, który trzymają w ręce, wymawiają wyraźnie pierwszą głoskę i kładą obrazki obok siebie. Jeśli jednak grający nie znalazł odpowiedniej pary (np. ma w ręce cebulę, a wybrał kozę), odkłada obrazek na stół, a nauczyciel miesza go z innymi. Wygrywa to dziecko, które pierwsze odszuka pasujące obrazki; przegrywa to, któremu został obrazek bez pary. (Proponowane obrazki: cytryna – cebula, fotel – farby, drabina – dom, krowa – koza, góra – gniazdo, pasek – palto, lustro – latarka, ogórek – oko, łopata – łyżka, pudełko – parasol, sopel – stół, wazon – worek, indyk – igła, szelki – szafa, żaba – żelazko, rower – rak, zegarek – zamek, motyl – maki, czapka – czosnek, kot – kret, noga – narty...).

2. Karta pracy, cz. 3, s. 3.

Liczenie przedmiotów w pętlach. Wpisywanie do okienek odpowiednich cyfr i znaków, odczytywanie zapisów.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Stój – idź*.

Po usłyszeniu hasła *Idź* dzieci spacerują po sali w różnych kierunkach. Jeśli usłyszą hasło *Stój*, muszą się zatrzymać. Ponownie zaczynają chodzić, zmieniając kierunek, po usłyszeniu hasła *Idź*. Początkowo hasła podaje nauczyciel, a następnie same dzieci.

- Ćwiczenie tułowia – *Najpiękniejszy ułkon*.

Dzieci witają się z kolegami stojącymi w ich pobliżu, wykonując wymyślony przez siebie ułkon.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Ubieramy się na zimowy spacer*.

Dzieci naśladują zakładanie butów, kurtki, czapki, szalika, rękawiczek.

- Ćwiczenie równowagi – *Brodzimy po głębokim śniegu*.

Chodzą po sali, unosząc wysoko kolana.

- Podskoki – *Zmarznięte wróbelki*.
Dzieci wykonują drobne skoki obunóż w różnych kierunkach i naśladują ćwierkanie.
- Ćwiczenie uspokajające.
Dzieci maszerują parami zgodnie ze wskazówkami nauczyciela: po obwodzie koła, od... (podanie imion prowadzących dzieci), idą przez środek sali, na prawo, przez środek sali, na lewo, po obwodzie koła itp.

II

 Wprowadzenie litery **r**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Karta pracy, cz. 3, s. 4.

- Oglądanie obrazka. Opowiadanie o tym, co robi kotek Atlas. Wskazywanie na obrazku tego, co w swojej nazwie ma głoskę *r*.
- Oglądanie zdjęcia raków, omówienie ich wyglądu.
- Analiza i synteza słuchowa słowa *raki*.
 - Rozpoznawanie pierwszej głoski – wyszukiwanie słów, w których występuje ona na początku (*ryba, rower, rama...*), w środku (*krowa, brama, droga...*), na końcu (*tor, mur, por...*).
 - Dzielenie słowa na sylaby, na głoski; budowanie schematu, modelu.
- Analiza i synteza słuchowa imienia *Renata*.
Dzielenie imienia na sylaby, na głoski; budowanie schematu, modelu.
- Zapoznanie z wyglądem litery **r**: drukowanej i pisanej, małej i wielkiej.
- Pokaz prawidłowego kreślenia liter **r**, **R** przez nauczyciela.
- Kreślenie liter **r**, **R** w powietrzu, na podłodze.
- Zabawa *Przedstawiamy się*.
Wypowiedzi dzieci, przedstawienie się jako pokazana przez nauczyciela litera, np. *Jestem wielka litera R – drukowana...*

7. Karta pracy, cz. 3, s. 5.

- Dzielenie nazw obrazków na głoski. Dzielenie pól pod obrazkami na tyle okienek, z ilu głosek składają się ich nazwy.
- Łączenie sylab, czytanie otrzymanych wyrazów.
- Ułożenie z liter napisów: *raki, Renata*. Umieszczenie ich pod modelami.
- Zabawa dydaktyczno-ruchowa *Ułóż wyrazy*.
Dzieci otrzymują kartoniki z poznanymi literami. Poruszają się w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Podczas przerwy nauczyciel pokazuje obrazek, a dzieci ze swoich liter układają na podłodze pasujący do niego podpis, np. **rama, krata**.

10. Karta pracy, cz. 3, s. 6.

- Czytanie połączeń litery **r** z poznanymi literami i wyrazów.
- Czytanie zdań. Wpisywanie odpowiednich liczb. Liczenie na palcach.
- Rozwiązywanie rebusów.

11. Karta pracy, cz. 3, s. 7.

- Pisanie liter **r**, **R** po śladach, a potem samodzielnie (przez chętne dzieci).

 Zabawa ruchowa *Bitwa na śnieżki*.

Dzieci naśladują lepienie kul śniegowych i rzucanie nimi w kolegów.

 Kolorowe kalendarze – zapoznanie z różnymi rodzajami kalendarzy.

1. Rozwiązywanie zagadki *Co ukryłam w pudełku?*

Nauczyciel stawia przed dziećmi tekturowe pudełko, w którym znajdują się prezenty dla dzieci. Dzieci rozwiązują zagadkę i odgadują, co się w nim znajduje.

*Od początku roku gubi kartek wiele,
czarne w dni powszednie, czerwone w niedziele.*

*Mieszkają w nim miesiące, tygodnie i dni.
O co dziś was pytam? Kto odgadł i wie?* (kalendarz)

2. Zabawa *Oglądamy kalendarze*.

Nauczyciel wyjmując z pudełka różne kalendarze: ścienne, reklamowe, kieszonkowe, biurowe, do zrywania kartek, z notatnikami, dla dzieci...

- Dzieci oglądają kalendarze, swobodnie wypowiadają się na temat ich wyglądu, budowy, elementów dekoracyjnych. Porównują je ze sobą, określają, czy mają cechy wspólne oraz do czego służą.
- 3. Ekspresja słowna – *Co by było, gdyby nie było kalendarzy?*
Dzieci kończą zdanie *Gdyby nie było kalendarzy, to...*
- 4. Sprawdzenie w wybranych przez dzieci kalendarzach oznaczenia dzisiejszego dnia. Określenie, a następnie sprawdzenie, jaki dzień był wczoraj, a jaki będzie jutro.
- 5. Wspólne wyeksponowanie kalendarzy w miejscu wybranym przez dzieci, zachęcanie do ich oglądania i prowadzenia rozmów na ich temat.
- 6. Ozdabianie przez dzieci kartki z aktualną datą odrysowaną od szablonu (wykorzystanie w pracy elementów pasujących do aktualnej pory roku).

Zabawa ruchowa *Rano, wieczór, południe*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Na przerwę i hasło, nazwę pory dnia wypowiedzianą przez nauczyciela, dzieci naśladują czynności, które wykonują rano, w południe lub wieczorem (przed rozpoczęciem zabawy dzieci wypowiadają się na temat, co można robić w tych porach dnia).

III

1. Zabawa *Chodzimy według wzoru*.

Nauczyciel układa na dywanie ze wstążki różne wzory, np.: spiralę, zygzaki, fale, korony... Dzieci poruszają się po wzorach i określają kierunki podczas wykonywania poszczególnych ruchów. Następnie chętne dzieci same wymyślają i układają wzory, a potem poruszają się po nich, określając kierunek ruchu.

Dzień 2. Zapis cyfrowy liczby 7

Cele ogólne:

- zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 7,
- określanie wartości logicznej zdań.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje cyfry od 1 do 7,
- odróżnia zdania prawdziwe od fałszywych.

Środki dydaktyczne: kartoniki z cyframi, literami i z krążkami, obrazki, różne kalendarze, pacyzki, bębenek, tamburyn, plastikowe butelki, kartoniki z sylabami, kolorowe krążki, rymowanka *Biała pani*, karty pracy, cz. 3, s. 8, 9, 10.

Przebieg dnia

I

1. Dostrzeganie rozpoczętego rytmu literowego i jego kontynuowanie.
m m d m m d m m d...
r l k r l k r l k...
y b i y b i y b i...

2. Dzielenie nazw obrazków na głoski.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (*przewodnik*, s. 16–17).

II

Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 7.

1. Oglądanie różnych kalendarzy przygotowanych przez nauczyciela.
 - Czym kalendarze różnią się między sobą?
 - Co mają wspólnego?
 - Ile mamy tutaj kalendarzy?
- Umieszczenie cyfry 6 przy kalendarzach.
2. Dodanie przez nauczyciela jednego kalendarza do pozostałych.
3. Liczenie kalendarzy.

Dzieci liczą kalendarze. Nauczyciel układa zapis:

6 i 1 to

Dzieci podają wynik i umieszczają przy zapisie kartonik z odpowiednią liczbą krążków.

6 i 1 to

4. Pokaz cyfry 7 – drukowanej i pisanej.

- Omówienie wyglądu cyfry 7; układanie poznanego kształtu z wykorzystaniem patyczków.
- Pokaz prawidłowego kreślenia cyfry 7 przez nauczyciela.
- Kreślenie cyfry 7 w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów lub koleżanek.
- Umieszczenie cyfry 7 w miejscu kartonika z krążkami.

6 i 1 to 7 Odczytanie zapisu.

Zabawa ruchowa *Pokaż cyfrę*.

Dzieci dostają kartoniki z cyframi. Nauczyciel uderza w bębenek. Dzieci liczą uderzenia, pokazują kartonik z odpowiednią cyfrą i podskakują odpowiednią liczbę razy.

5. Karty pracy, cz. 3, s. 8–10.

- Oglądanie obrazka. Wskazywanie elementów, których jest 7. Odszukiwanie cyfry 7.
- Pisanie cyfr 7 po śladach, a potem – samodzielnie.
- Liczenie w zakresie 7.

Zabawa dydaktyczna na określanie logicznej wartości zdań – *Prawda czy fałsz?* (według T. Fiutowskiej, I. Dudzińskiej „W co i jak się bawić” – udostępnione dzięki uprzejmości wydawnictwa Didasko).

Nauczyciel dzieli dzieci na dwa równoliczne zespoły, które siedzą naprzeciwko siebie. Dzieci w każdym zespole mają przed sobą krążki: w jednym zespole niebieskie, w drugim – czerwone. Nauczyciel ma jeden krążek czerwony i jeden niebieski. Mówi, że za chwilę zostanie zaczarowany w srokę, która będzie mówić prawdę i kłamstwa. Umawia się z dziećmi, że jeden zespół będzie podnosił do góry krążki wtedy, kiedy *sroka* będzie mówiła prawdę, a drugi – kiedy będzie to kłamstwo. Jeśli ktoś w którymś zespole pomyli się i uzna prawdę za kłamstwo lub odwrotnie, oddaje swój krążek. Wygrywa zespół, który po zakończeniu zabawy zachowa więcej krążków.

Prawda to czy plotka?

*Niebieska jest stokrotka, jaskółka zjada żaby,
w piaskownicy chodzą kraby, na gruszy rosną gruszki,
mama z mąki robi kluski, sól jest bardzo słodka,
bocian może pić ze spodka, sosna zawsze jest zielona,
woda w morzu jest słona, pociąg jedzie po szynach,
w orkiestrze gra drużyna, węgiel jest czarny,
krowa daje mleko, Wisła jest rzeką,
słońce tylko latem świeci, samolot w kosmos leci,
pingwiny to ptaki, w ogrodzie rosną buraki,
wieloryb jest ssakiem, nietoperz jest ptakiem.*

Nauczyciel potwierdza odpowiedzi poprawne podniesieniem krążka czerwonego, a błędne – niebieskiego. Po podliczeniu krążków zostaje wyłoniony zwycięski zespół. Dzieci wymieniają się krążkami i teraz ten zespół, który podnosił krążki przy zdaniach prawdziwych, będzie podnosił je przy fałszywych. Zabawa zaczyna się od nowa.

Prawda to czy plotka?

*Suczka urodziła kotka, grzebień jest do czesania,
lodówka jest do prania, Wawel jest w Krakowie,
czapkę nosi się na głowie, trójkąt ma trzy boki,
karzeł jest wysoki, lizaki są na patyku,
kwiaty rosną w wazoniku, mąka jest czarna,
w kłosach są ziarna, na nogach się nosi buty,
dzień tygodnia to jest luty, jeź pod ziemią żyje,
myszka się ogonem myje, na skrzypcach się smykiem gra,
kaczka trzy nogi ma, grzyby na polu rosną,
wiosna jest zawsze wiosną, sosna pachnie sosną.*

Po podliczeniu krążków zostaje wyłoniony zwycięzca.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw V, z butelkami plastikowymi (według K. Wlaźnik).

Każde dziecko otrzymuje plastikową butelkę.

1. Przekładanie butelki z ręki do ręki – z przodu, z tyłu, nad głową, pod kolanem, stojąc w miejscu, następnie w chodzie i w biegu w różnych kierunkach.
2. Podrzuty butelki w górę i chwyt oburącz, jednorącz lub dowolnym sposobem. Po opanowaniu chwytów można wykonywać dodatkowe zadania przed chwytem: klaśnięcie w dłonie z przodu, z tyłu, zataczanie dłońmi *młynka*, wykonanie przysiadu z dotknięciem podłoża, obrotem wokół siebie w prawo, w lewo...
3. W staniu lub siadzie skrzyżnym – podbijanie butelki dłońmi, a następnie toczenie jej po wyciągniętych ramionach (ćwiczyć na zmianę podbijanie i toczenie).
4. W staniu, butelka wzniesiona w górę, trzymana oburącz – puszczanie butelki i łapanie, zanim dotknie podłoża.
5. Stanie w rozkroku, butelka trzymana w prawej lub lewej ręce – skłon w przód i zataczanie kół dookoła jednej i drugiej stopy – *rysujemy leniwe ósemki* (ruch powinien być ciągły, przekazywanie butelki z ręki do ręki zręczne).
6. W siadzie skrzyżnym, butelka na kolanach, trzymana oburącz – wznos butelki w górę i głęboki skłon w przód.
7. Siad skrzyżny, butelka na głowie, podtrzymana palcami rąk – skręty tułowia w lewo i w prawo; po kilku powtórzeniach ćwiczenia wykonać kilka rzutów i chwytów butelki.
8. Siad rozkroczny, butelka w górze, trzymana oburącz – skrętosklon do prawej stopy i próba przełożenia przez nią butelki. Wyprost i wykonanie skrętosklonu do lewej stopy. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy, zwracając uwagę na trzymanie butelki oburącz i niezginanie kolan.
9. Siad kłęczy, butelka przed kolanami, dłonie na butelce – odsuwanie butelki szybkim ruchem w przód i przesuwanie do kolan. W czasie wykonywania ćwiczenia nie należy unosić się z pięt.
10. Leżenie przodem, butelka z przodu, w odległości wyciągniętych rąk lub pod czołem – skłon tułowia w tył, z jednoczesnym uniesieniem butelki (wytrzymać skłon), a następnie powrót do pozycji wyjściowej.
11. Leżenie przodem, butelka w jednej ręce – przekazywanie butelki ruchem okrężnym z ręki do ręki przed twarzą i za plecami, w jednym i w drugim kierunku (cały czas ręce proste w łokciach).

12. Leżenie tyłem, butelka za głową, w położeniu poziomym, trzymana oburącz – jednoczesny wznos nóg i rąk i dążenie do spotkania stóp z butelką, a następnie powrót do pozycji wyjściowej.
13. Leżenie tyłem, butelka między stopami pionowo, ręce wzdłuż tułowia – przeniesienie nóg za głowę (leżenie przewrotne) i dotknięcie butelką podłoża. Powtórzyć ćwiczenie kilka razy.
14. Siad prosty podparty lub leżenie tyłem, butelka między stopami (pionowo) – krążenie obunóż w prawo i w lewo, następnie krótki odpoczynek i powtórzenie ćwiczenia.
15. Siad prosty podparty, butelka w pozycji poziomej leży na nogach – wznos nóg – butelka toczy się w stronę brzucha – opuszczenie nóg i uniesienie bioder w podporze na rękach – butelka toczy się w kierunku stóp. Ćwiczenie należy wykonać spokojnie, bez pośpiechu. Nie rezygnować i powtórzyć kilka razy.
16. Siad skulny podparty, stopy na butelce – toczenie butelki palcami stóp w przód i w tył, następnie przetaczanie butelki między stopami, od prawej do lewej; stopniowe zwiększanie odległości.
17. Siad skulny podparty, butelka między stopami – rzuty butelki stopami, chwytamy rękami dowolnym sposobem. Ćwiczący próbują również postawić leżące butelki za pomocą tylko stóp. Ćwiczyć należy na zmianę: rzuty i chwytamy oraz ustawienie butelek.
18. Butelka z tyłu, trzymana oburącz w dole – w biegu próba dotknięcia butelki palcami stóp lub piętami.
19. Postawa, butelka leży na podłożu – różne formy przeskoków przez butelkę: obunóż i jednonóż w przód, w tył, w bok, z półobrotami.
20. Siad skrzyżny, butelka na głowie poziomo, podtrzymana palcami rąk – prowadzący podaje na tamburynie rytm, który dzieci starają się zapamiętać, a na sygnał wystukują go o podłogę butelkami (może to być melodia znanej piosenki).

III

1. Utrwalanie poznanych liter, tworzenie wyrazów z sylab (małe zespoły).
Nauczyciel rozkłada na stole kartoniki z sylabami utworzonymi z poznanych liter. Dzieci losują dowolną sylabę, odczytują ją i proponują, jaką sylabę można do niej dołożyć, aby powstał wyraz. Odszukują taką sylabę wśród tych na stole, układają z nich wyraz i go odczytują (proponowane wyrazy: **medal, domy, Tomek, Tola, lato, lama, kotlet, rama, kra, kroki, armata, kreda, mrok**).

Zabawa ruchowa *Z domu do domu*.

Dzieci rozkładają w różnych miejscach sali kolorowe krążki i siadają na nich. Na hasło *Z domu* – spacerują pomiędzy krążkami, na hasło *Do domu* – muszą jak najszybciej usiąść na swoim krążku.

2. Zabawy z wykorzystaniem rymowanki *Biała pani*.

Przyjechała biała pani z kraju dalekiego.

Piękna suknia na niej z mrozu i puchu srebrnego.

Błyszczą na sukience gwiazdeczki malutkie,

a na głowie moc kryształków w koronie leciutkiej.

- Odgadnięcie, o kim jest zagadka. (O zimie).
- Powtarzanie tekstu za nauczycielem, jak echo.
- Mówienie z różną dynamiką: cicho, głośno; coraz głośniej, coraz ciszej.
- Mówienie w różnym tempie: wolno, szybko; jeden wers wolno, drugi szybko.
- Rytmizowanie z wykorzystaniem naturalnych czynności ruchowych: klaskania, tupania, kroków do przodu, do tyłu, podskoków, obrotów...

Dzień 3. A czas płynie i płynie

Cele ogólne:

- realizowanie różnych tematów rytmicznych z zastosowaniem różnych przyborów,
- rozwijanie prawidłowej wymowy głosek **c**, **cz**.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- ilustruje piosenkę ruchem,
- mówi wyraźnie.

Środki dydaktyczne: piosenka *Piosenka do zabawy*, obrazki lub okazy naturalne różnych zegarów, bębenek, nagrania: muzyki wokalne, skocznej melodii, kolorowe opaski: zielone, żółte, czerwone, białe; wyliczanka, nożyczki, piłki, obręcze, drewniane krążki, karty pracy, cz. 3, s. 11, 12, 13.

Przebieg dnia

I

1. Oglądanie różnych zegarów – dawnych i współczesnych – z wykorzystaniem obrazków i naturalnych okazów, np. klepsydra, budzik, zegarek na rękę, zegarek kieszonkowy, zegar z kukłką, zegar z kurantem, zegar słoneczny... Dzielenie się spostrzeżeniami na temat ich przeznaczenia i wyglądu, prawidłowe nazywanie, naśladowanie odgłosów, jakie mogą wydawać, np.: *bim-bam, cyk, cyk, cyk, tik, tik, tik, tak, tik tak, dzyń, dzyń...*
2. Ćwiczenia słuchowe – *Zegarze, która godzina?*

Wybrane dziecko jest zegarem, odwraca się tyłem do pozostałych dzieci i po usłyszeniu pytania *Zegarze, zegarze, która godzina?*, wybija tę godzinę, uderzając dowolną liczbę razy (w zakresie 10) w bębenek. Dzieci uważnie słuchają i po liczbie uderzeń odgadują, która jest godzina.

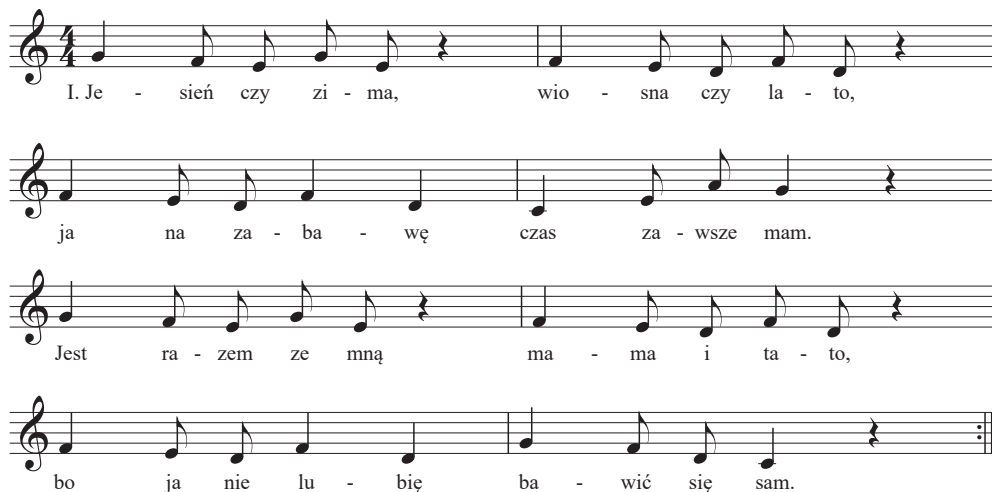

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (*przewodnik*, s. 16–17).

II

 Zabawy przy piosence *Piosenka do zabawy*.

1. Słuchanie muzyki wokalne z nagrań płytowych – rozpoznawanie głosów męskich, kobiecych, dziecięcych oraz zespołu chóralnego.
2. Słuchanie piosenki *Piosenka do zabawy* (sł. A. Galica, muz. T. Pabisiak).

I. Je - sień czy zi - ma, wio - sna czy la - to,
ja na za - ba - wę czas za - wsze mam.
Jest ra - zem ze mną ma - ma i ta - to,
bo ja nie lu - bię ba - wić się sam.

I. *Jesień czy zima, wiosna czy lato,
ja na zabawę czas zawsze mam.
Jest razem ze mną mama i tato,
bo ja nie lubię bawić się sam.*

II. *Razem z biedronką frunę do słonka,
z siostrą i bratem biegniemy w las.
Jesień czy zima, wiosna czy lato,
ja na zabawę zawsze mam czas.*

3. Rozmowa na temat piosenki.

- Określanie liczby zwrotek, tempa, nastroju.
- O czym jest mowa w piosence?

4. Zabawa rytmiczna *Pory roku*.

Przy skocznej melodii dzieci poruszają się swobodnie po sali. Kiedy usłyszą melodię piosenki, zatrzymują się, rytmicznie wymawiają nazwy pór roku i klaszczą w ręce. Przy powtórzeniach zabawy mówią nazwy pór roku i uderzają rękami o uda, a następnie mówią je, uderzając o podłogę.

5. Rozpoznawanie melodii piosenki.

Nauczyciel wybiera czworo dzieci – *to są pory roku* – które ustawia w czterech rogach sali (pory roku są oznaczone symbolicznie kolorowymi opaskami: zieloną – wiosna, żółtą – lato, czerwoną – jesień, białą – zima). Pozostałe dzieci spacerują po sali przy muzyce. Kiedy usłyszą melodię piosenki, ustawiają się za *porą roku*, którą najbardziej lubią, a następnie wszystkie razem cichutko skandują, z podziałem na sylaby, nazwę *pory roku*, za którą stoją.

6. Realizacja tematów rytmicznych z zastosowaniem piłek, obręczy i drewnianych krążków.

- Z piłkami, temat:

takt 1. – cztery ruchy przekładania lub przerzucania piłki z ręki do ręki,

takt 2. – na *raz* – rzut piłki w górę i schwytywanie jej, na *trzy* – odbicie piłki o podłogę i schwytywanie jej.

- Z obręczami, temat:

takt 1. – uderzanie o podłogę obręczą trzymaną w obu rękach,

takt 2. – obrót z obręczą uniesioną nad głową.

- Z drewnianymi krążkami, temat:

takt 1. – dzieci z krążkami stoją w dużym kole, w środku znajduje się jedno z dzieci. Oba takty zostają wykonane przez dziecko stojące w środku w dowolny sposób (np. stukanie palcami w krążek trzymany nad głową, przy podłodze, uderzanie krążkiem o kolana, stukanie nim o podłogę itp.). Dzieci stojące w kole obserwują kolegę i powtarzają rytm, wykonując go w ten sam sposób. Każdy solista stojący w środku wykonuje podany rytm w inny sposób.

 Ćwiczenia artykulacyjne – *Gimnastyka buzi i języka*.

1. Ćwiczenia usprawniające język i wargi.

- *Kotki piją mleczko* – poruszanie językiem, naśladowanie picia z miski.
- *Dobre mleczko* – mlaskanie, cmokanie.
- *Kotki oblizują swój pyszczek* – oblizywanie dolnej wargi i górnej wargi, usta szeroko otwarte.
- *Kotki liczą swoje ząbki* – przesuwanie językiem po zębach – górnych i dolnych – ruchem okrężnym.
- *Kotki uśmiechają się* – uśmiech wąski i szeroki z pokazywaniem zębów.

- *Kotki miauczą* – miauczenie: ciche, głośne, krótkie – miauu, miauu, miauu; przeciągane – miauuuuuu, miauuuuuu...
- 2. Nauczyciel wymawia podobnie brzmiące słowa, a dzieci określają, czym one się różnią, np. *taczki – tacki, kasa – kasza, sale – szale, goniec – koniec, siedzi – sieci, moczy – toczy, dzień – cień, moc – mocz*.
- 3. Powtarzanie za nauczycielem głosek *c, cz* w połączeniu z samogłoskami: *ca, co, ce, cu, cy, cza, czo, cze, czu, czy* – wolno, a potem coraz szybciej.
 - Powtarzanie na przemian: *ca, cza, co, czo, ce, cze, cu, czu, cy, czy*.
 - Wypowiadanie przez chętne dzieci słów zawierających te głoski w różnych miejscach – powtarzanie ich przez grupę, np.: *cukier, cukierek, cytryna, koc, moc, pałac, klocki, owca, zając, kotwica, tablica; czapka, czajnik, czekolada, kaczką, haczyk, uczeń, liczydła, płacz, miecz, klucz, poczta, warkocz*.
 - Poruszanie się po obwodzie koła, wymawianie za nauczycielem słów zawierających między innymi głoskę *cz*, podczas wymawiania głoski *cz* ugięcie kolan i klaśnięcie.
 - Słuchanie zdań wypowiedzianych przez nauczyciela, określanie, w których słowach ukryła się głoska *c*, a w których – *cz*. Kiedy dzieci usłyszą w słowie głoskę *c*, podnoszą ręce do góry, kiedy *cz* – dotykają podłogi, np.:
Na ścianie wisi czarna tablica. Dziewczynka ma w torebce cztery cukierki. Chłopczyk lubi cytryny. Uczeń pisze na tablicy. Jacek kupuje pączki. W łazience Celiny jest czysto. Chłopiec cały czas płacze. Na czarnej tacy są owoce. W torebce są czerwone czereśnie.
 - Nauka wyliczanki, rytmizowanie tekstu (autor nieznany, tekst popularny).

*Kaczka Kwaczka siedzi w cieniu,
 czeka sobie na kamieniu.
 Czy zobaczy kaczka Kwaczka
 klocki, które owca mała
 pod kocykiem gdzieś schowała?
 Może tak, może nie!
 Kaczko Kwaczko, rozchmurz się.*

4. Karta pracy, cz. 3, s. 11.

Kolorowanie tylko tych rysunków, których nazwy zawierają głoskę *cz*.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 12.

Rysowanie w ramach przedmiotów, roślin, zwierząt, których nazwy rozpoczynają się podanymi sylabami.

2. Zabawa *Jaka to pora roku?*

Dzieci składają kartkę na cztery równe części. W każdej ćwiartce rysują drzewo tak, jak wygląda ono wiosną, latem, jesienią i zimą. Następnie przecinają kartki wzdłuż linii zagięcia. Nauczyciel zabiera wszystkie powstałe kartki i miesza je, a dzieci kolejno je odkrywają i odgadują, jaka pora roku jest przedstawiona na danym obrazku.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 13.

Zaznaczanie w każdym szeregu takiego samego znaku jak we wzorze.

Dzień 4. Dni tygodnia

Cele ogólne:

- poznawanie nazw dni tygodnia,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia nazwy dni tygodnia,
- przedstawia w formie plastycznej tydzień ze swojego życia.

Środki dydaktyczne: wiersz A. Galicy *Tydzień ma siedem dni*, wiersz T. Fiutowskiej *Co robią zimą dni tygodnia?*, kartoniki z nazwami dni tygodnia, pastele olejne, kartoniki z cyframi, dziurkacz, wstążeczka, kartoniki z literami, klej, nożyczki, obrazki na temat zimy, butelki plastikowe, tamburyn, kolorowy karton, karty pracy, cz. 3, s. 14, 15, 16, 17.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 14.

Liczenie wszystkich oczek na każdej kostce domina. Łączenie kostek z odpowiednimi cyframi.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (przewodnik, s. 16–17).

II

 Słuchanie wiersza T. Fiutowskiej *Co robią zimą dni tygodnia?*

1. Rozmowa na temat *Co można robić zimą?*
2. Słuchanie wiersza.

*Gdy tylko słońko na niebie łśni,
bawią się z zimą tygodnia dni.
Poniedziałek – zjeżdża na sankach.
Wtorek – lepi bałwanka.
Środa narty przypina.
Czwartek kije jej trzyma.
Piątek jedzie na ślizgawce,*

*ciągnięty przez dwa latawce.
Sobota rzuca śnieżkami
i woła Niedzielę:
„Hej, baw się z nami!”
A Niedziela, choć zdrowa,
pod pierzynę się chowa.*

3. Rozmowa na temat wiersza.
Określanie, co robiły dni tygodnia.
4. Wspólna recytacja wiersza.
Nauczyciel recytuje ponownie wiersz. W miejscach występowania nazw dni tygodnia zatrzymuje się, a dzieci wyraźnie wymawiają ich nazwy, zwracając uwagę na właściwą kolejność.
5. Omówienie, którym z kolei dniem tygodnia są jego poszczególne dni: poniedziałek – pierwszym, wtorek – drugim...
6. Zabawa *Który to dzień?*
 - Nauczyciel podaje nazwy dni tygodnia w odpowiedniej kolejności, a dzieci podnoszą do góry kartoniki z odpowiednią cyfrą.
 - Nauczyciel wymawia nazwy dni tygodnia w zmienionej kolejności, dzieci podnoszą kartoniki z odpowiednią cyfrą, określającą, którym on jest dniem tygodnia.
 - Nauczyciel pokazuje cyfry (1–7), a dzieci zespołowo, a potem indywidualnie podają nazwę odpowiedniego dnia tygodnia.

 Zabawa rytmiczno-ruchowa *Cały tydzień*.

Dzieci klaszczą w ręce, wymawiając rytmicznie nazwy poszczególnych dni tygodnia z podziałem na sylaby: *poniedziałek, wtorek...* Następnie obracają się drobnymi krokami wokół własnej osi, mówiąc, *To jest cały...* a na słowo *tydzień* wykonują dwa podskoki w miejscu.

7. Indywidualne prezentacje kolejnych dni tygodnia z wymyślonym przez dzieci gestem (każdemu z dni tygodnia towarzyszy inny ruch, gest).

8. Karty pracy, cz. 3, s. 15–17.

- Powtórne słuchanie wiersza T. Fiutowskiej *Co robią zimą dni tygodnia*.
Nazywanie ich. Określanie, co robiły.
- Odszukanie wśród naklejek kartoników z nazwami dni tygodnia.

Odczytanie ich z nauczycielem. Naklejenie ich w odpowiednich miejscach.

- Numerowanie kolejnych dni tygodnia przedstawionych na kartkach z kalendarza – tych układanych i tych rozsypanych.

9. Zabawa dydaktyczno-ruchowa *Dni tygodnia*.

Dzieci losują kartoniki z nazwami dni tygodnia, takie same napisy są umieszczone w widocznych miejscach sali. Dzieci odszukują właściwy kartonik i siadają pod nim. Odmiana zabawy: dzieci podczas przerwy szukają innych dzieci, które mają taki sam kartonik jak one (przy powtórzeniach zabawy zamieniają się kartonikami).

 Mój tydzień – wykonanie własnej książeczki o wydarzeniach minionego tygodnia.

1. Wypowiedzi na temat zabaw, zajęć, przyjemnych i nieprzyjemnych wydarzeń minionego tygodnia.
2. Zapropnowanie wykonania książeczki przedstawiającej tydzień z życia każdego z dzieci.
- Rysowanie pastelami olejnymi na kartkach tego, co się wydarzyło lub co dzieci chciałyby, aby się wydarzyło w minionym lub w przyszłym tygodniu.
- Przyklejanie w prawym dolnym rogu kartki z obrazkiem danego dnia tygodnia kartonika z odpowiednią cyfrą – określającą kolejność występowania danego dnia.
- Układanie z liter, według wzoru, napisu *Mój tydzień*. Przyklejanie go na okładce książeczki wykonanej z kolorowego kartonu i ozdobionej przez dzieci.
- Połączenie okładki i poszczególnych stron książeczki wstążeczką przewleconą przez otworki wykonane dziurkaczem.
- Prezentowanie powstałych książeczek, zachęcanie do dzielenia się z innymi swoimi przeżyciami.
- Zorganizowanie wystawy w kącie dla rodziców.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw V (*przewodnik*, s. 20–21).

III

1. Utrwalenie nazw dni tygodnia i kolejności, w jakiej występują, z wykorzystaniem wiersza A. Galicy *Tydzień ma siedem dni*.

Tydzień ma siedem dni.

Zna je mama, znasz je ty.

Poniedziałek, wtorek, środa,

czwartek, piątek i sobota.

A w niedzielę razem z mamą

powtórzymy znów to samo.

- Próby rapowania tekstu wiersza z nauczycielem.
2. Zabawa rozwijająca umiejętność dostrzegania określonych cech przedmiotów – *Dotknij czegoś*. Dzieci spacerują po sali. Na polecenie nauczyciela dotykają określonych przedmiotów, np. *Dotknij czegoś: okrągłego, dużego, gładkiego, małego, żółtego, drewnianego, czerwonego...*
 3. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Układamy obrazki*. Układanie w całość obrazków o zimie pociętych na części. Opowiadanie, co przedstawiają.

Dzień 5. Rok ma dwanaście miesięcy

Cele ogólne:

- zapoznanie z nazwami miesięcy,
- wykonywanie w zespołach wspólnego kalendarza.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia nazwy miesięcy,
- wykonuje elementy wspólnej całości.

Środki dydaktyczne: opowiadanie J. Porazińskiej *Baśń o dwunastu miesiącach*, T. Fiutowska, I. Dudzińska *W co i jak się bawić?*, przysłowia o miesiącach, materiały do wykonania kalendarzy, obrazki przedmiotów związanych z miesiącami, piłka, zagadki, krzesła, sylwety postaci do opowiadania, obrazki ilustrujące pory roku, kartoniki, tamburyn, zdjęcia dzieci z różnych okresów, zagadki o miesiącach.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa utrwalająca nazwy dni tygodnia oraz rozwijająca umiejętność tworzenia rymów – *Rymy na karuzeli* (według T. Fiutowskiej, I. Dudzińskiej (według T. Fiutowskiej, I. Dudzińskiej „W co i jak się bawić” – udostępnione dzięki uprzejmości wydawnictwa Didasko).

Dzieci wymawiają kolejno nazwy dni tygodnia i układają do nich rymy, np.

poniedziałek – *walek, antalek, marszałek, kawalek*,

wtorek – *worek, korek, borek, amorek, motorek*,

środa – *woda, broda, komoda, nagroda, moda, kłoda, soda*,

czwartek – *Bartek, kartek*,

piątek – *wrzątek, początek, wątek*,

sobota – *robota, wrota, kapota, marnota*,

niedziela – *karuzela, kamera, Manuela, opera*.

Następnie dzieci siadają na krzesłkach ustawionych w koło, a nauczyciel siedzi w środku. Na umówiony sygnał wyraźnie i rytmicznie mówi po kolei nazwy dni tygodnia, a dzieci w tym samym czasie przesiadają się rytmicznie z krzesła na krzesło. Kiedy powie *Stop*, dziecko siedzące naprzeciwko niego wypowiada nazwę tego dnia tygodnia, który prowadzący wymienił jako ostatni.

- Odmiana zabawy: nauczyciel, na sygnał *Karuzela*, w myśli wypowiada nazwy dni tygodnia, a dzieci przesiadają się z krzesła na krzesło. Dziecko, które wykona na *karuzeli* pełny obrót, to znaczy usiadzie naprzeciwko nauczyciela, mówi *Stop*. Nauczyciel wymawia wtedy głośno nazwę tego dnia, na którym przerwane zostało mówienie w myśli, a dziecko, które zatrzymało *karuzelę*, wymyśla wypowiedź rozpoczynającą się nazwą podanego dnia tygodnia i kończącą takim słowem, żeby się z nim rymowało, np. wtorek – *dziurawy worek*; czwartek – *ma dużo kartek*; poniedziałek – *zjadł sera kawalek*; środa – *mówi, że jest młoda*; sobota – *usta ma jak wrota*; niedziela – *kręci się jak karuzela*; piątek – *to dobry początek*... (Głównym kryterium zabawy jest ułożenie prostej wypowiedzi ze słowami rymującymi się z nazwą dnia tygodnia. Nie ma większego znaczenia logiczny sens wypowiedzi. Im go mniej, tym może być śmieszniej i weselej). Za właściwe odpowiedzi dzieci otrzymują punkty. Wygrywa to, które zbierze ich najwięcej. Przed powtórzeniem zabawy dzieci spacerują lub biegają dookoła krzesel, na sygnał osoby prowadzącej siadają na dowolnym krześle i zabawa zaczyna się od nowa.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVI (*przewodnik*, s. 16–17).

II

1. Słuchanie opowiadania J. Porazińskiej *Baśń o dwunastu miesiącach*.

1. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat pór roku, miesięcy, tygodni, dni; zwrócenie uwagi na cykliczność ich występowania.
2. Słuchanie opowiadania.

Była w chacie gospodyni. Miała córkę i miała pasierbicę. Pasierbica była dobra, a córka była dokuczliwa. Ludzie na sierotkę mówili: ładniutka, a na córkę – brzydula. Więc macocha sierotki strasznie nie lubiła. Tak umyśliła sobie: – Pozbędę się jej, do lasu wyślę... może tam przepadnie! Nadszedł grudzień. Spadły śniegi i przyszedł mróz, a srogie wichury po polach pędziły i tumanami śniegu miotają. Raz woła macocha sierotkę i mówi:

– Idź mi zaraz w las i nazbieraj fiołków. Jak ich nie uzbierasz, to się tu nie pokazuj, bo cię do izby nie wpuszczę.

Aż się biedna sierotka za głowę chwyciła: – A gdzie ja w tym śniegu fiołki znajdę?

– Szukaj, gdzie chcesz. Albo dziś do wieczora fiołki przyniesiesz, albo się nie pokazuj w chacie...

Co było robić. Wzięła dziewczynka chustkę i poszła w las. Idzie, idzie lasem i wcale nie wie, gdzie tu można fiołki znaleźć. Nawet na wiosnę ich tu nie widziała. Uszła spory kawałek. Aż tu widzi: ogień się pali, a dookoła ognia dwunastu mężczyzn siedzi. A może to rozbójnicy? Iść tam czy nie iść? Ale ośmieliła się i ku siedzącym idzie. A jak podeszła bliżej, poznała, że to bracia Miesiące. Przywitała ich. Odpowiedzieli jej i pytają: – Który z nas najbardziej ci się podoba?

– Wszyscy podobacie się mi, boście wszyscy potrzebni.

Spojrżeli bracia po sobie, spodobała im się ta grzeczna odpowiedź i pytają: – Po coś tu przyszła, dziewczynko?

– Macocha kazala mi fiołków nazbierać. Ale gdzie ich zimą szukać?

– E, nie martw się, może i znajdziesz...

Usiadł Kwiecień na miejscu Grudnia. Zaraz śnieg zaczął topnieć, zazieleniły się borówkowe, jagodowe krzaczki, a ptaszki zaczęły śpiewać. Z głębi lasu powiał dech świeży, kwitnącą czeremchą pachnący.

– Idź, sierotko, za tę pierwszą sosnę, fiołków poszukaj.

Idzie dziewczyna, patrzy... a tam aż modro od kwiatków! Rwie, rwie... pół koszyka narwała. Przykryła mchem kwiaty, żeby nie zmarzły. I wróciła do ogniska, Kwietniowi podziękować.

– Idźże w spokoju do domu. A jak będziesz znów w potrzebie, przyjdź do nas.

Biegnie sierotka do domu, a nadzieić się nie może, że wcale teraz zimna nie czuje. Usłyszała macocha, że dziewczyna do sieni wchodzi, wyszła z izby i woła: – Jeśli nie masz fiołków, wynocha!

– Mam, mam, popatrzcie! – woła dziewczynka i stawia koszyk na stole...

W izbie zapachniało jak w ogrodzie wiosną. – Naprawdę, fiołki prawdziwe – mamrocze macocha i pojąć nie może, gdzie je sierotka znalazła. – W lesie były?

Minęły trzy dni, mróz jeszcze bardziej się nasilił, wichry jeszcze się bardziej nasrożyły, i macocha woła do sierotki: – Biegnij mi zaraz w las, nazbieraj tam poziomek, żeby były piękne i dojrzałe. A jak nie znajdziesz, to nie wracaj!

– Gdzie ja biedna teraz poziomki znajdę? – myśli sierotka. – Pójdę do Miesiący, może i pomogą. Ale czy do nich dojdę?

Idzie, idzie, wiatr ją szarpie, mróz na wylot przejmuje, ale jakoś doszła do lasu i dwunastu braci.

A Grudzień mówi: – To ty, dziewczyno. Cóż teraz chciałabyś mieć?

– Poziomek bym chciała – pięknych, dojrzałych – szepcze nieśmiało sierota.

– To się zrobi... to się zrobi... – mówi Grudzień.

Wstał ze swego siedziska, a na jego miejsce przyszedł młody Czerwiec. Dookoła śnieg stał, głołowe krzaki stanęły w różowym kwieciu, ptaki zapęłniły las muzyką.

– Idź, dziewczynko, za tę sosnę, poszukaj!

Idzie dziewczynka, a na polanie za sosną aż czerwono od poziomek! Zaczęła je zbierać i do dzbanka sypać. Zerwała liść paproci, dzbanek nakryła i z wielką radością poszła Czerwcowi podziękować.

– Teraz idź spokojnie do domu. A jak będziesz czegoś potrzebowała, to przyjdź do nas.

Idzie dziewczyna do domu i tak jak za pierwszym razem wcale jej nie zimno i droga niedaleka. Usłyszała macocha, że dziewczyna wchodzi do sieni, wyszła z izby i woła: – Jeśli nie masz poziomek... Ale poziomki pachną jak na leśnej polanie, gdy je czerwcowe słońce grzeje. Na wieczrę matka z córką poziomki zjadły. Sierocie nic nie dały.

Minęło kilka dni. Gospodyni myśli: – Głupia byłam, że chciałam fiołków. Że chciałam poziomki. Kwiatki zwiędły, poziomki się zjadło. Teraz każę sierocie przynieść z lasu talarów. Więc mówi do dziewczyny: – Leć do lasu i przyniesź talarów. Żeby były ciężkie, ze szczerego srebra. Jak ich nie znajdziesz, to się nie pokazuj!

Zima była sroga – wkoło leżały śniegi, mróz trzymał... a zła macocha znów kazała sierotce iść do lasu – aby przynieść talarów. Biedna sierotka idzie i znów przed braćmi Miesiącami staje. – Talarów kazała macocha przynieść, aby były ze szczerego srebra.

Podumał, podumał Grudzień, aż mówi:

– Przychyl się, weź sobie węgielków z ogniska. Nie bój się. A jak jeszcze raz cię macocha wyśle, to już do niej nie wracaj, u nas zostań. W naszej zagrodzie będziesz mieszkała, gospodarkę będziesz nam prowadziła.

Dziewczynka kupkę węgielków zebrała, podziękowała i wraca. Ale bardzo się boi, że jej węgielki dziurę w zapasce wypalą. Weszła do sieni, a macocha woła: – Masz talary? Dużo ich masz? Nie śmie sierotka o tych węgielkach powiedzieć. Wytrząsa je z zapaski... A tu brzdęk, brzdęk, brzdęk... srebrne talary lecą i dźwięczą, i błyszczą, aż w całej izbie pojaśniało. Rzuciła się macocha z córką! Talary zagarniają, oglądają, liczą...

– Tyleś tylko przyniosła? A gdzie masz więcej? Może gdzieś pod śniegiem schowałaś? Leć zaraz i wszystkie przynieś! Owinęła się sierotka chustką i poszła w las, i więcej nie wróciła. Do dwunastu Braci Miesiący na służbę przystała. Czekala macocha do późnej nocy. Czekala cały ranek, cały dzień i znowu cały wieczór. Sierotki nie widać... Tak mówi do córki: – Nie wiadomo, co się z nią stało. Może w polu zamarzła. Teraz ty pójdziesz!

– Chcesz, żebym i ja przepadła?

– Nie bądź głupia! Tamta co na sobie miała? Letnią sukienkę i chustkę.

A ciebie w kozuch odzieję i w buty po kolana. Nie bój się, nie poczujesz zimna, a talarów przyniesiesz. Potrafiła tamta, potrafisz i ty.

– Może potrafię. Jeszcze więcej przyniosę.

Poszła córka. A dzień był piękny. Wiatr ustał. Słońce przez mgłę świeciło, sypał śnieżek drobniutki i suchy. Poszła córka w pole, weszła w las. Ciepło jej, wesoło. A rozgląda się dookoła, gdzie te talary leżą. A coś się tam w lesie jarzy i migoce. Pewnie te bogactwa tak jaśnieją! Biegnie dziewczyna, o małe świerczki śniegiem przysypane się potyka i przewraca. Przybiegła! Patrzy, a to ognisko, a dookoła ognia dwunastu braci siedzi. Poznała, że to bracia Miesiące. Ale wielce była rozgniewana, że się tak tym ogniem oszukała. Myślała, że to talary świecą, a tu ot co!

– Dzień dobry, dziewczynko. A może nam powiesz, kto my jesteśmy? – zawołał Grudzień.

A córka ze złością: – Ten to Marzec – kłapie szczęką jak starzec. A ten Maj – tylko mu kij żebraczy daj. A ten Luty – ma koślawe buty. Stary Grudzień – największy leń... I tak długo jeszcze Miesiącom przygadywała, aż się bracia rozgniewali. Podniósł się Grudzień, a na jego miejsce usiadł Luty. Dopiero jak nie zacznie się sroga zima! Zaczął wiać wichur, pochwycił tumany śniegu i rozhulał się zamięcią. Myśli córka: – Trzeba do domu uciekać! Ale drogę znaleźć trudno, a mróz coraz silniejszy i zasy py coraz większe. I nie znalazła talarów w lesie, i droga do domu daleka... Bo nie znajdzie szczęścia ten, co nieżyczliwość w sercu nosi.

3. Rozmowa na temat opowiadania.

Wypowiedzi dzieci na temat postępowania macochy i jej córki, porównanie ich z postacią sierotki. Poszukiwanie określeń cech charakteru poszczególnych postaci. Nazywanie miesięcy, o których była mowa: określanie, z jaką porą roku są one związane.

4. Zabawa *Miesiące*.

Dzieci stoją w kole. Nauczyciel rzuca do nich piłkę, a one podają nazwy miesięcy, które znają, i określają, z którą porą roku są one związane.

5. Zabawa *Miesiące i pory roku*.

Nauczyciel odsłania cztery obrazki ilustrujące poszczególne pory roku. Dzieci zastanawiają się, które miesiące należą do każdej z nich; przypinają swoje kartoniki z nazwami miesięcy, które dostały wcześniej, pod właściwymi obrazkami (np. zima: *grudzień, styczeń, luty*; wiosna: *marzec, kwiecień maj*; lato: *czerwiec, lipiec, sierpień*; jesień: *wrzesień, październik, listopad*). Liczą, ile miesięcy należą do poszczególnych pór roku.

6. Ekspresja słowna – *Co by się stało, gdyby miesiące się pomieszały*.

Zwrócenie uwagi dzieci na cykliczność i niezmienną występowania miesięcy i pór roku, chociaż warunki pogodowe nie zawsze do nich pasują.

 Zabawa ruchowa *Miesiące i przysłowia*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy odwracają się w kierunku nauczyciela, który rytmicznie wypowiada wybrane przysłowia dotyczące miesięcy. Dzieci powtarzają je z wykorzystaniem klaskania, tupania, podskoków itp. Np.:

Kiedy styczeń najostrejszy, wtedy roczek najpłodniejszy. Idzie luty, podkuj buty. W marcu jak w garncu. Kwiecień plecień, bo przeplata, trochę zimy, trochę lata. W maju jak w raju. Czerwiec temu się zieleni, kto się do pracy nie leni. Gdy w lipcu upały, wrzesień doskonały. Jeśli w sierpniu gorąco wszędzie, zima długa będzie. Gdy we wrześniu plucha, będzie jesień sucha. Październik chodzi po kraju, wygania ptaki z gaju. W listopadzie goło w sadzie. Jak się grudzień zaczyna, taka będzie zima.

 Nasz kalendarz – wspólne wykonywanie kalendarza.

1. Zabawa *Kto jest na tym zdjęciu?* – rozpoznawanie dzieci w różnych okresach ich życia. Nauczyciel układa przed dziećmi, obrazem ku dołowi, zdjęcia przyniesione przez dzieci, z różnych okresów ich życia. Dzieci wybierają dowolne zdjęcie i próbują odgadnąć, kogo ono przedstawia.
2. Oglądanie przyniesionych zdjęć, zwrócenie uwagi na różnice w wyglądzie dzieci w różnych etapach ich życia. Układanie zdjęć chronologicznie, zwrócenie uwagi na upływający czas.
3. Podkreślenie znaczenia dnia urodzin dla każdego dziecka i jego rodziny. Podawanie przez dzieci daty swoich urodzin; sprawdzanie, czy urodziło się w tym dniu.

 Zabawa ruchowa *Miesiące urodzin*.

Dzieci stoją w kole. Nauczyciel wspólnie z dziećmi wypowiada zdanie *A kto się urodził...* (tu podaje nazwy kolejnych miesięcy) np. *...w styczniu, niech z nami...* (dzieci podają propozycję czynności, jaką mają wykonać dzieci urodzone w tym miesiącu), *...zaklaszcze, podskoczy, potupie* itp.

4. Wykonanie przedszkolnego kalendarza.

- Podział dzieci na 12 małych zespołów.
- Określenie miesiąca, którego kartkę do kalendarza wykona każdy zespół, zwrócenie uwagi na elementy charakterystyczne dla danego miesiąca.
- Rozdanie kartonowych kartek w kolorach poszczególnych pór roku, np. zima – białe, wiosna – zielone, lato – żółte, jesień – pomarańczowe, z narysowaną na środku ramką, w której powstanie obrazek związany z danym miesiącem (dzieci mogą same zdecydować, czy będą ozdabiały swoje kartki elementami związanymi z danym miesiącem, czy też będzie to kalendarz bajek, zabawek, przyrodniczy, motoryzacyjny lub inny), oraz pasków papieru z napisanymi przez nauczyciela nazwami miesięcy i datami, zgodnie z prawdziwym kalendarzem.
- Przyklejanie przez zespoły nazwy miesiąca na górę kartki, na środku, a paska z datami na dole kartki,
- Wykonanie w ramce ozdabiającej kartkę obrazka każdego miesiąca z wykorzystaniem pasteli olejnych, flamastrów, elementów wyciętych przez dzieci z kolorowego papieru.
- Prezentowanie poszczególnych kartek kalendarza.

- Ułożenie kartek chronologicznie – od stycznia do grudnia.
- Dołożenie okładki z napisem, np. *Nasz kalendarz* lub *Kalendarz grupy*, ozdobionej dowolnymi elementami wykonanymi przez każde dziecko z grupy. (Kalendarz najlepiej zbindować, wtedy jego kartki lekko się odwracają).
- Umieszczenie kalendarza w kąciку przyrody, określanie mijających dni, miesięcy i pór roku.

III

1. Zabawa dydaktyczna *Z jakim miesiącem kojarzą się te przedmioty?*
Nauczyciel układa przed dziećmi obrazki różnych przedmiotów, roślin. Zadaniem dzieci jest wybranie dowolnego z nich i określenie, z jakim miesiącem mu się kojarzy i dlaczego.
2. Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Od stycznia do grudnia*.
Dzieci stoją w kręgu. Podają sobie piłkę, tocząc ją do wybranego kolegi i podając nazwę kolejnego miesiąca.
2. Rozwiązywanie zagadek o miesiącach. Zwrócenie uwagi, co miesiące ze sobą przynoszą.

*Kto odpowie szybko mi,
który miesiąc ma najmniej dni? (luty)*

*W tym miesiącu, jak w garncu,
nieustanna zmiana –
słońce grzeje w południe,
a mróz szczypie z rana. (marzec)*

*Ten miesiąc krótko się nazywa,
a cały świat zielenią okrywa. (maj)*

*Jaki to miesiąc zamyka szkoły
i daje w wakacje urlop wesoły? (czerwiec)*

*W miesiącu tym słońeczko dogrzewa,
a na każdym polu zboże dojrzewa.
(sierpień)*

*Co to za miesiąc, który niesie
grzyby i wrzosa liliowe w lesie?
(wrzesień)*

*Ostatni listek już z drzewa opadł,
bo nadszedł... (listopad)*

*Choinkę przynoszę,
lubią mnie ludzie,
na wigilię proszę,
nazywam się... (grudzień)*

Tydzień II: Karnawał

Dzień 1. W karnawale same bale

Cele ogólne:

- zapoznanie z literą s: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- rozwijanie zainteresowań karnawalem i tradycjami z nim związanymi.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa literę s: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- wymienia tradycje związane z karnawalem.

Środki dydaktyczne: opowiadanie M. Skrobacz *Karnawałowy strój Stefana*, wiersz A. Frączek *Bal przebierańców*, obrazki dzieci w strojach karnawałowych – całe i przecięte, janczary, trójkąt, tamburyn, bębenek, sylweta chłopca, obrazki do rebusu fonetycznego, alfabet demonstracyjny, alfabet ruchomy, białe, czerwone i niebieskie nakryvky, włóczka, duża sylweta balonu z napisem *Karnawał to...*, kartoniki z sylabami, paski bibuły karbowanej, karty pracy, cz. 3, s. 18, 19, 20, 21, 22, 23.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Za kogo przebrały się dzieci?*

Nauczyciel odsłania tablicę, na której są przypięte poprzecinane na połowy i pomieszane obrazki dzieci w strojach karnawałowych. Zadaniem dzieci jest wyjaśnić, co do siebie nie pasuje i dlaczego. Następnie muszą dopasować sylwety postaci i określić, za kogo przebrały się dzieci.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII.

• Zabawa na powitanie – *Witamy się różnymi częściami ciała.*

Dzieci poruszają się w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel mówi, jakimi częściami ciała dzieci się witają, np. *Witamy się łokciami; witamy się kolanami; witamy się stopami...* Dzieci dotykają się tymi częściami ciała.

• Ćwiczenie ramion – *Prasujemy strój na bal.*

Naśladują prasowanie żelazkiem, naprzemiennie prawą ręką i lewą ręką.

• Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Zakładamy stroje balowe.*

Dzieci naśladują wkładanie elementów balowych strojów, o których mówi nauczyciel.

• Ćwiczenie tułowia – *Prosimy do tańca.*

Spacerują po sali, kłaniają się osobom, które chciałyby zaprosić do tańca.

• Ćwiczenie pamięci ruchowej – *Przeglądamy się w lustrze.*

Dzieci ustawiają się w parach, jedno dziecko pokazuje ruchy, drugie je naśladuje.

• Ćwiczenie nóg – *Idziemy na bal.*

Maszerują po obwodzie koła. Naśladują sposób poruszania się postaci, za którą przebrało się dane dziecko.

II

Wprowadzenie litery s: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Układanie imienia chłopca z głosek wybranych z nazw obrazków.

Nauczyciel prezentuje sylwetę chłopca i prosi dzieci, aby odgadły jego imię, rozwiązując rebus fonetyczny. Dzieci nazywają przedmioty przedstawione na obrazkach. Różnicują głoski określone cyframi i układają imię, np. maska – 3. głoska, sałata – 5. głoska, kubek – 4. głoska, agrafka – 5. głoska, kapusta – 7. głoska, sanki – 3. głoska (Stefan).

2. Słuchanie opowiadania nauczyciela – *Karnawałowy strój Stefana.*

W przedszkolu Stefana miał odbyć się bal karnawałowy. Chłopiec nie mógł doczekać się tego dnia, ponieważ mama uszyła mu piękny strój smoka, który już od kilku dni wisiał na wieszaku w jego pokoju. Dzisiaj tatuś obiecał chłopcu, że razem zrobią maskę, bez której strój byłby niekompletny. Stefan z niecierpliwością spoglądał na drzwi. Miał się w nich pojawić tata wracający z przychodni, w której pracował. Tak bardzo chciał już usiąść do pracy i przejrzeć się, jak wygląda w całym stroju. To dopiero zdziwił się jego koleczy. A pani... Pewnie go nie pozna. Rozmyślania chłopca przerwała mama, która zawołała go do kuchni na obiad. Chłopiec postanowił założyć strój i zaskoczyć mamę. Nieoczekiwanie wbiegł do kuchni. Zupełnie nie zauważył, że mama akurat stawia na stole szklanki z kompotem. Zderzył się z nią. Szklanka w rękach mamy podskoczyła, a znajdujący się w niej kompot wiśniowy chlupnął prosto na strój Stefana. Chłopiec się przestraszył. Zaczął przeproszać za swoją nieuwagę, a mama, widząc jego zdenerwowanie, nie potrafiła złościć się na syna. Wiedziała, jak bardzo nie może doczekać się swojego balu. Przytuliła go mocno i poczuła, że jego strój był mokry. Oboje spojrzeli na strój i zobaczyli dużą, ciemną plamę. W oczach Stefana pojawiły się łzy. No, tak. Wszystko przepadło. Przecież nie może w stroju z plamą pojawić się na balu.

Ale mama wiedziała, co zrobić. Rano strój smoka i maska, którą wieczorem zrobił Stefan z tatą, leżały czyste na wersalce.

3. Analiza i synteza słów: *smok, Stefan*.

- Różnicowanie pierwszej głoski w słowach *smok, Stefan*.
 - Szukanie słów, w których głoska *s* występuje na początku, w środku i na końcu.
 - Układanie schematów i modeli tych słów.
4. Pokaz liter *s, S* (małej, wielkiej drukowanej i pisanej), opisywanie ich wyglądu; określanie, do czego są podobne.
- Układanie na dywanie konturów liter z kolorowej włóczki.
 - Zastąpienie nakrywek w schematach poznanymi literami.
 - Układanie połączeń litery *s* z poznanymi literami, głośne odczytywanie otrzymanych sylab.

5. Karty pracy, cz. 3, s. 18–20.

- Omówienie, co robi kot Atlas. Wskazywanie na obrazku tego, co w swojej nazwie ma głoskę *s*.
- Dzielenie nazw obrazków na głoski. Rysowanie pod obrazkami odpowiedniej liczby okienek.
- Uzupełnianie wyrazów, które są pod obrazkami – naklejanie liter odszukanych w naklejkach.
- Czytanie wyrazów powstałych z połączenia sylab.
- Czytanie połączeń litery *s* z poznanymi literami i wyrazów.
- Czytanie tekstu. Układanie z liter napisu *To smoki*.
- Czytanie wyrazów. Podawanie do nich zdrobnień.

6. Karta pracy, cz. 3, s. 21.

- Pokaz prawidłowego kreślenia litery *s* przez nauczyciela.
- Kreślenie litery *s* w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów lub koleżanek.
- Pisanie liter *s, S* po śladach, a potem – samodzielnie.

 Zabawa ruchowa *Wielkoludy i krasnoludki*.

Nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy. Jedna to *ielkoludy*. Poruszają się one przy dźwiękach bębna, robiąc duże kroki. Przy dźwiękach trójkąta poruszają się *krasnoludki*, biegając leciutko na paluszkach. Co pewien czas dzieci zamieniają się rolami.

 Słuchanie wiersza A. Frączek *Bal przebierańców*.

1. Podanie skojarzeń do słowa *karnawał*.

Dzieci podają swoje propozycje określeń karnawału, a nauczyciel zapisuje je na sylwecie dużego balonu pod napisem *Karnawał to...*

2. Słuchanie wiersza.

*W naszej sali do rytmiki
tańczy tygrys! Strasznie dziki!!!
Obok bryka rycerz w zbroi
(wcale zwierza się nie boi),
z kąta lew nieśmiało zerka,
podrygując w rytm oberka.
Słoń Trąbalski uciekł z zoo –
z Calineczką płąsa w koło,
Reksio urwał się ze smyczy:
– Grajcie głośniej! Głośniej! – krzyczy.
Pszczółka sunie po parkiecie,
za nią pędzi wilk w berecie,
bałwan gna przez środek sali,
spiesz się... O! Zgubił szalik.
Nawet wiedźma się nie dąsa,
tylko z kotem w butach płąsa.
Ale cóż to? Niespodzianka!
Słoń Trąbalski ma nos Franka!*

*Kot prócz Butów wdział rajstopki
(takie jak Gabrysi – w kropki),
tygrys na dwóch łapach kroczy,
a wśród prążków ma ... warkoczyk!
Z taką frotką kolorową
jak u Kasi, daję słowo!
Bałwan zgrabnie robi szpagat
(tak potrafi tylko Aga!),
wiedźma zaś na nogach nosi ...
Rety! To są kapcie Zosi!
Jędza Zosię nam porwała? !!!
Nie ... To Zosia się przebrała.
Dokleiła sobie nochal
(ależ sprytna jest ta Zocha!),
wzięła miotłę, wdziała czapę,
długą suknię całą z latek
i babciny gruby szal.
Bo dziś jest w przedszkolu bal!*

3. Rozmowa na temat wiersza.

- Kto pojawił się w przedszkolu?
- Dlaczego te wszystkie zwierzęta i postacie pojawiły się w przedszkolu?

Nauczyciel wyjaśnia, że karnawałem nazywano czas od Nowego Roku aż do rozpoczęcia postu. Czas ten upływał na ucztach, balach, wesołych pochodach, maskaradach. Wielkie ucztę i bale odbywały się na dworach królewskich, szlacheckich i w domach bogaczy. Do ulubionych rozrywek należały szlacheckie kuligi. Ludzie saniami jeździli od dworu do dworu i tam gościli się i tańczyli.

4. Karta pracy, cz. 3, s. 22.

Oglądanie obrazka. Liczenie dzieci przebranych za księżniczki i za czarodziejów. Czytanie zdań wyrazowo-obrazkowych i wpisywanie odpowiednich liczb.

 Zabawa ruchowa *Kulig*.

Dzieci przykucają w rozsypce na dywanie. Wybrany przez nauczyciela *wodzirej* porusza się między dziećmi i ich dotyka, zapraszając do dołączenia do niego (jak wagoniki pociągu). *Wodzirej* gra na janczarach, prowadząc *kulig*. Kiedy zbierze wszystkie dzieci, wybiera nowego *wodzireja* i zabawę powtarzamy.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 23.

Łączenie liniami obrazków z odpowiednimi napisami.

2. Zabawa dydaktyczno-ruchowa *Układanki sylabowe*.

Dzieci losują kartoniki z sylabami. Poruszają się w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze łączą się w pary z innymi dziećmi w taki sposób, aby trzymane przez nie kartoniki z sylabami tworzyły znany wyraz, który wszystkie dzieci odczytują. Przy powtórzeniach zabawy dzieci zamieniają się kartonikami. Proponowane wyrazy: *motyl, smoki, mleko, soki, kasa, laska*.

3. Zwijanie pasków pociętej bibuły karbowanej, robienie serpentyny.

Dzień 2. Kim będę na balu?

Cele ogólne:

- wykonanie formy użytkowej,
- rozwijanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wykonuje maskę karnawałową,
- rozpoznaje i wyklaskuje przebiegi rytmiczne znanych piosenek.

Środki dydaktyczne: piosenka *Śniegowa samba*, przedmioty związane z karnawałem, wyrazy do czytania całościowego, rozsypanka literowa, sylwety baśniowych postaci i pasujące do nich rekwizyty, maska, baloniki, nagrania: muzyki tanecznej, spokojnej melodii, teksty zagadek, szablony masek karnawałowych, kolorowy karton, elementy zdobnicze, gumka, konfetti, cekiny, czapka karnawałowa, serpentyny, tamburyn, nożyczki, klej, zszywki, butelki plastikowe, karty pracy, cz. 3, s. 24, 25.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 24.

Liczenie elementów na obrazkach. Porównywanie liczby balonów i serpentyn. Wpisywanie do okienek odpowiednich znaków.

2. Wyszukiwanie wśród zgromadzonych na stole przedmiotów tych, które są związane z balem karnawałowym, np. maska, czapka, serpentyny, konfetti, balon, cekiny.
- Prawidłowe nazywanie tych przedmiotów: określanie, do czego służą i jaką rolę spełniają na balu.

- Całościowe czytanie wyrazów: *bal, serpentyna, balon, maska*.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (przewodnik, s. 32).

II

Wykonanie maski karnawałowej.

- Nauczyciel proponuje wykonanie masek na bal. Pokazuje dzieciom przykładowe szablony do odrysowania kształtu maski, np. *miś, kotek, słonko, wiewiórka* (maska zakrywa fragment czoła, ma otwory na oczy, kończy się na wysokości nosa. Górna jej część zawiera uszy charakterystyczne dla danego zwierzątka. W przypadku słońca – promienie).
- Dzieci wybierają szablon, który im się podoba, obrysowują go na kartonie w odpowiednim kolorze.
- Wycinają maskę po linii konturowej, nauczyciel pomaga wyciąć otwory na oczy.
- Ozdabiają maskę elementami wyciętymi z błyszczącej folii samoprzylepnej, smarują klejem i posypują brokatem, dorysowują flamastrami elementy zdobnicze według własnych pomysłów.
- Wspólnie z nauczycielem przyczepiają zszywkami do maski gumkę utrzymującą maskę na twarzy.
- Prezentują maski w marszu przy muzyce.
- Wykonują w maskach improwizacje ruchowe przy muzyce tanecznej.

Zabawa ruchowa *Taniec z balonikiem*.

Dzieci dobierają się w pary. Otrzymują jeden balonik na parę. Tańczą przy muzyce, trzymając go między głowami (bez użycia rąk). Para, która zgubi balonik, odpada. Wygrywają te dzieci, które najdłużej tańczyły z balonikiem.

Zabawy przy piosence *Śniegowa samba*.

1. Rozpoznawanie przebiegów rytmicznych znanych piosenek.
Nauczyciel wyklaskuje rytmy. Dzieci rozpoznają, z jakiej piosenki pochodzą dane rytmy, wyklaskują je wspólnie z nauczycielem, śpiewając fragment piosenki.
2. Śpiewanie piosenki *Śniegowa samba* (sł. i muz. K. Bożek-Gowik).

I. W na - szym przed - szko - lu tań - czy - my sam - bę, w na - szym przed -
szko - lu wspa - nia - ły bal. Pod - nie - śmy rę - ce do gó - ry
ra - zem, niech sam - ba rzu - ci ta - necz - ny czar. Ref.: Śnie - go - wa
sam - ba, we - so - ła, choć zim - na, śnie - go - wa sam - ba - od let - niej
in - na. Śnie - go - wa sam - ba na mro - zie, na śnie - gu, śnie - go - wa
sam - ba roz - grze - wa nas. Śnie - go - wa nas.

- I. *W naszym przedszkolu tańczymy sambę,
w naszym przedszkolu wspaniały bal.
Podnieśmy ręce do góry razem,
niech samba rzuci taneczny czar.*

Ref.: *Śniegowa samba, wesola, choć zimna,
śniegowa samba – od letniej inna.
Śniegowa samba na mrozie, na śniegu,
śniegowa samba rozgrzewa nas.*

- II. *Za oknem zima, za oknem wieje,
a tu, w przedszkolu, gorąco jest.
Śniegowa samba do nas się śmieje,
w zawrotnym tempie otacza mnie.*

Ref.: *Śniegowa samba...*

- III. *Wirują wstążki i baloniki,
a serpentyny splatają się.
Tupią wesolo małe bućki,
to dzieci tańczą i miło jest.*

Ref.: *Śniegowa samba...*

3. Rozmowa na temat piosenki.

Określanie tempa i nastroju piosenki, zwrócenie uwagi na powtarzające się elementy.

4. Ćwiczenia emisyjne.

Powtarzanie fragmentów melodii na sylabach: *na, ta, ma*.

Zabawa ruchowa *Szukamy partnera na bal*.

Dzieci spacerują po sali przy nagraniu spokojnej melodii. Kiedy usłyszą melodię piosenki, poruszają się rytmicznie, a następnie kłaniają się w kierunku partnera, z którym chciałyby za-
tańczyć. Przy powtórzeniu spokojnej melodii spacerują w parach. Gdy trwa melodia piosenki,
poruszają się rytmicznie w parach.

5. Ćwiczenie pamięci słuchowej – *Co jest nie tak?*

Słuchanie fragmentów znanych piosenek o zmienionym tekście, śpiewanych przez nauczyciela;
wyszukiwanie i poprawianie błędów przez dzieci.

6. Ćwiczenia słuchowe *Wysoko – nisko*.

Dzieci siedzą na dywanie. Kiedy usłyszą melodię w rejestrze wysokim, klaszczą nad głowami,
kiedy w niskim – uderzają dłońmi o podłogę, a gdy usłyszą melodię w rejestrze średnim – nie
wykonują żadnych ruchów.

7. Zabawa przy piosence.

Dzieci ustawiają się w parach, zwrócone twarzami do siebie, na obwodzie koła. Jedną rękę
kładą na biodrze, drugą chwytają się za kark (tył głowy).

Dzieci:

I zwrotka

*W naszym przedszkolu
tańczymy sambę,
w naszym przedszkolu
wspaniały bal.*

wykonują bokiem jeden krok
dostawny w prawą stronę,
a następnie jeden krok dostawny
w lewą stronę (na jeden takt
przypadają dwa kroki),

*Podnieśmy ręce
do góry razem,
niech samba rzuci
taneczny czar.*

Refren:

*Śniegowa samba,
wesola, choć zimna,
śniegowa samba –
od letniej inna.*

*Śniegowa samba na mrozie,
na śniegu,
Śniegowa samba
rozgrzewa nas.*

II, III zwrotka i refren – wykonujemy ruchy jak wyżej.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw V (przewodnik, s. 20–21).

III

1. Rozwiązywanie i układanie zagadek – *Kim jestem?*

Dzieci rozwiązują zagadki; odgadują, za jakie postacie przebrały się dzieci na bal karnawałowy, odszukują pasujące obrazki.

*Śmiesznie skacze w dół lub w górę,
gdy pociągniesz go za sznurek. (pajac)*

*Jestem delikatny,
skrzydełka mam jak płatki.
W promieniach słońca latam
i przysiadam na kwiatach. (motyl)*

*W pięknej sukni i w koronie,
trzyma berło i siedzi na tronie. (królowa)*

*Na czerwonych skrzydełkach
błyszcza czarne kropki.
Wiosną budzi się do słońka
malutka... (biedronka)*

*Ciało zbroją kryje, w dłoniach miecz
i tarcza. W turniejach występuje.
Czy to mu wystarczy? (rycerz)*

*Potwór to bajkowy,
może mieć i cztery głowy,
ryczy, ogniem zionie,
ma łuski na ogonie. (smok)*

2. Układanie zagadek.

Dzieci opisują wygląd postaci, za którą można przebrać się na bal karnawałowy, bez podawania jej nazwy. Koledzy z grupy odgadują, kim jest ta postać.

 Zabawa ruchowa *Na balu przebierańców*.

Dzieci naśladują różne postacie tańczące na balu, zgodnie z poleceniem nauczyciela, np. *Na balu były biedroneczki... rycerze... smoki...*

3. Karta pracy, cz. 3, s. 25.

Rysowanie po śladach baloników. Liczenie ich, dorysowywanie kolorowego sznurka do każdego balonika. Czytanie tekstu, rysowanie masek.

Dzień 3. Coraz więcej masek

Cele ogólne:

- wprowadzenie dodawania jako przybywania elementów,
- rozwijanie umiejętności współdziałania.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- dodaje w zakresie 7,
- wspólnie układa grę matematyczną.

Środki dydaktyczne: elementy stroju wróżki i Zorro, kartoniki z cyframi i znakami matematycznymi, z literami, maski karnawałowe, liczmany, sylwety: trzech półek, balonów; pudełka, klej, , kolorowe chustki, nagranie muzyki tanecznej, kredki z przywiązanymi kawałkami wełny, duża chusta, kwadraty – białe i niebieskie, duży arkusz szarego papieru, kostka do gry, kwadraty z działaniami matematycznymi, napis *Start*, sylweta skrzyni, koperty z zagadkami w środku (dla każdego zespołu), serpentyny, obrazki przedmiotów, których nazwy mają różną liczbę głosek, bębenek, tamburyn, butelki plastikowe, karty pracy, cz. 3, s. 26, 27.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Zgubione buty*.

Dzieci siedzą w kręgu na dywanie, jedno odchodzi na bok, kilkoro zdejmuje po jednym bucie i układa je w środku. Dzieci siedzą tak, aby nogi z butami były schowane. Zadaniem szukającego jest odgadnięcie, do kogo należą buty leżące na dywanie.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (*przewodnik*, s. 32).

II

Zabawy pod hasłem *Na stoisku z maskami karnawałowymi*.

1. Zabawa matematyczna *Stroje balowe*.

Nauczyciel odsłania tablicę, na której są umieszczone elementy stroju wróżki: czapki, różdżki, sukienki. Proponuje, aby dzieci odgadły, ile dziewczynek ma zamiar przebrać się na bal za wróżki.

- Dzieci segregują elementy stroju według rodzaju, liczą i umieszczają pod nimi kartonik z odpowiednią cyfrą. Jest 7 sukienek, 6 czapek i 5 różdżek.
- Dzieci określają liczbę dziewczynek, które chcą się przebrać za wróżki (7).
- Określają, czy każda wróżka ma kompletny strój (5), a jeśli nie, to czego im brakuje (czapek i różdżek).
- Zastanawiają się, ile trzeba dorobić czapek (1), ile różdżek (2), pokazują to za pomocą kartoników z cyframi.

2. Zabawa dydaktyczno-ruchowa *Dopełniamy do 7*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i patrzą na nauczyciela, który pokazuje obrazek z określoną liczbą masek, kapeluszy i peleryn, charakterystycznych dla stroju *Zorro*. Dzieci liczą elementy na obrazku, odszukują odpowiednią cyfrę, odpowiadającą liczbie brakujących elementów, aby 7 dzieci w takim stroju mogło wybrać się na bal, i ustawiają się pod nią. Np. na obrazku nauczyciela mamy 4 kapelusze, dzieci ustawiają się pod cyfrą 3; na obrazku mamy 5 masek, dzieci ustawiają się pod cyfrą 2 (kartoników z cyfrą jednego rodzaju jest kilka).

3. Zabawa *Pomieszane maski*.

Nauczyciel proponuje dzieciom, aby odwiedziły stoisko z maskami karnawałowymi. Odsłania tablicę, na której są przypięte sylwety trzech półek. Prosi dzieci, aby na każdej półce umieściły maski jednego rodzaju, np. na pierwszej – maski kotków (3), na drugiej – maski kwiatków (4), a na trzeciej – maski misiów (5), które leżą pomieszane w pudełku.

- Dzieci umieszczają sylwety masek, licząc maski każdego rodzaju i przy sylwecie półki umieszczają kartonik z odpowiednią cyfrą.
- Nauczyciel otwiera jeszcze jedno pudełko. Znajdują się w nim maski, które dopiero dostarczono do sklepu (są one takiego samego rodzaju, ale w innym kolorze: *kotki* – 4; *kwiatki* – 3; *misie* – 2).
- Dzieci umieszczają na sylwetach półek dodatkowe maski. Określają, ile ich przybyło, i w niewielkiej odległości od pierwszego kartonika z cyfrą umieszczają ten, który odpowiada liczbie masek, które dołożyły.
- Nauczyciel zwraca uwagę dzieci, że liczba masek na każdej półce wzrosła (przybyło ich). Dzieci liczą, ile ich jest teraz na każdej półce razem (musi być wszędzie po 7) i w niewielkiej odległości od dwóch poprzednich kartoników umieszczają kartonik z cyfrą 7.
- Nauczyciel wyjaśnia, że *działanie matematyczne, w którym przybywa elementów, nazywa się dodawaniem. Można je zapisać za pomocą znaków matematycznych.* Demonstruje kartoniki ze znakami: „+” i „=”; wyjaśnia, co oznaczają te znaki.
- Dzieci nazywają znaki i umieszczają je w odpowiednich miejscach pomiędzy kartonikami z cyframi.
- Wspólnie z nauczycielem odczytują powstałe działania matematyczne.

4. Zabawa *Liczmy baloniki*.

Nauczyciel przypina na tablicy różne kombinacje ułożone z sylwet balonów w dwóch kolorach. Dzieci układają najpierw liczbę balonów za pomocą liczmanów, a następnie pod nimi układają z cyfr i znaków matematycznych odpowiednie działania i wyniki. Głośno je odczytują.

Zabawa ruchowa *Taniec z chustkami*.

Improwizacje z chustkami przy muzyce tanecznej.

Układanie gry matematycznej *Kto będzie pierwszy?*

1. Ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej – *Kto szybciej?*
Nauczyciel rozdaje dzieciom kredki z przywiązanymi do nich kawałkami wełny takiej samej długości. Na sygnał dzieci nawijają wełnę na kredki. Wygrywa dziecko, które zrobi to najszybciej.
2. Zabawa *Kogo ukryłem?*
Jedno dziecko odchodzi na bok, pozostałe siedzą w kręgu. Nauczyciel przykrywa kilkoro dzieci siedzących obok siebie dużą chustką (lub chustą animacyjną). Zadaniem szukającego jest odgadnięcie, które dzieci zostały zakryte, i rozpoznanie ich poprzez dotykanie przez chustę.
3. Układanie gry *Kto będzie pierwszy?*
Zaproponowanie przez nauczyciela ułożenia gry, w której dzieci będą musiały dotrzeć jak najszybciej do skrzyni ze skarbami, po drodze rozwiązując zadania matematyczne.
- Nauczyciel dzieli dzieci na zespoły. Każdy zespół otrzymuje duży arkusz szarego papieru, napis *Start*, sylwetę skrzyni, białe i niebieskie kwadraty z działaniami matematycznymi na dodawanie w zakresie 7 oraz kostkę do gry.
- Dzieci przyklejają kwadraty na papierze, tworząc wymyśloną przez siebie trasę od *startu* do skrzyni.
- Poruszają się po trasie – przesuwają o taką liczbę pól, ile oczek wypadnie na kostce. Jeśli staną na niebieskim kwadracie, muszą rozwiązać znajdujące się tam działanie. Jeżeli rozwiążą je prawidłowo, przesuwają się o 2 pola do przodu, jeśli nie, cofają się o 2 pola (działania zapisane są w taki sposób, że brakuje raz jednego składnika, raz drugiego, a jest wynik; lub są oba składniki, a nie ma wyniku; lub nie ma dwóch składników, a jest tylko wynik).
- Zespół, z którego dziecko jako pierwsze dojdzie do skrzyni, wygrywa.
- Do skrzyni jest przyklejona koperta, w której znajdują się kartoniki z literami. Na odwrocie kartoników z literami umieszczone są cyfry od 1 do 7. Jeśli dzieci ułożą je prawidłowo – od

najmniejszej liczby do największej – i odwrócić kartoniki, to odczytają, co znajduje się w skrzyni, np. o – 2, y – 4, m – 1, i – 7, t – 3, l – 5, k – 6 (motylki).

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw V (*przewodnik*, s. 20–21).

III

1. Karty pracy, cz. 3, s. 26–27.

- Liczenie masek po lewej i po prawej stronie, odczytywanie działań.
- Liczenie balonów po lewej i po prawej stronie. Naklejanie w okienkach odpowiednich cyfr odszukanych wśród naklejek. Odczytanie działań.

 Zabawa ruchowa *Wirujące serpentyny*.

Dzieci maszerują po sali z serpentyną w ręce. Kiedy usłyszą muzykę, tańczą, wykonując serpentyną w rytm muzyki wymyślone przez siebie ruchy.

2. Ćwiczenia analizy i syntezy słuchowej – *Tyle głosek, ile uderzeń*.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi obrazki przedmiotów, w których nazwach jest od 3 do 6 głosek. Uderza określoną liczbę razy w bębenek, a dzieci liczą uderzenia i odszukują spośród obrazków te, których nazwa składa się z takiej liczby głosek, ile usłyszały uderzeń (dzieci mogą również podawać swoje słowa, które składają się z takiej liczby głosek).

Dzień 4. Wesołe zabawy na balu karnawałowym

Cele ogólne:

- aktywne uczestniczenie w proponowanych zabawach,
- obserwowanie swoich możliwości na tle innych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- bawi się z innymi dziećmi,
- obserwuje i bada swoje możliwości podczas podejmowania różnych zadań.

Środki dydaktyczne: balony, rekwizyty do konkursów, zespół muzyczny lub nagrania muzyki mechanicznej, przebrania na bal, chusta animacyjna (folia malarska, kawałek materiału), bibułkowe gwiazdki, pęk kluczy, tamburyn, markery, karty pracy, cz. 3, s. 28, 29.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa *Zabawy z balonami*.

- Nadmuchiwanie balonów, rysowanie na nich markerami ozdób według pomysłów dzieci.
- Układanie balonów zgodnie z poleceniami nauczyciela: za sobą, przed sobą, z boku z prawej strony, z lewej strony; podnoszenie ich do góry, opuszczanie w dół; podrzucanie i chwytanie.

2. Tworzenie listy atrybutów – *Jaki jest balonik?*

Dzieci siedzą w kręgu, podają sobie kolejno balonik i kończą zdanie *Balonik jest...*

3. Karta pracy, cz. 3, s. 28.

Oglądanie obrazków. Słuchanie fragmentów zdań. Kończenie ich – naklejanie kartoników w wyrazami, odszukanych wśród naklejek, w odpowiednich polach pod obrazkami.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (*przewodnik*, s. 32).

II

 Nasz bal karnawałowy – zabawy i tańce przy muzyce.

Uczestniczenie w proponowanych konkursach, np.:

- *Korowód przebierańców* – przemarsz przy muzyce, prezentacja strojów balowych, wybór najciekawszego stroju przez dzieci (podanie propozycji, ustawienie się za tym dzieckiem, którego strój najbardziej mi się podoba, liczenie głosów, wyłonienie zwycięzcy).

- *Taniec na gazecie* – taniec w parach na rozłożonej gazecie, którą stopniowo składa się na coraz mniejsze kawałki. Wygrywa para, która nie spadnie z gazety i wykonuje ruchy taneczne.
- *Baśniowe zagadki* – rozwiązywanie zagadek o baśniowych postaciach.

*Na podwórku je tępiono,
kto powie dlaczego?
Gdy dorosło, to labędzie
przyjęły je tak jak swego.
(Brzydkie kaczątko)*

*Jak miała na imię
panieneczka mała,
co w łupinie orzeszka
pod płatkami spała?
(Calineczka)*

*Lata na miotle
i dziwne strawy
gotuje w swym kotle.
(czarownica)*

- *Usiądź na krzeselku* – dzieci poruszają się przy muzyce, wokół krzesełek ustawionych w kole. Podczas przerwy w grze jak najszybciej muszą usiąść na najbliższym krzeselku. Liczba krzesełek jest zawsze o jeden mniejsza niż liczba uczestników. Kto nie usiądzie na krzeselku, odpada z zabawy. Przy kolejnych powtórzeniach zawsze jedno krzeselko zostaje zabrane.
- *Rozpoznajemy znane głosy* – rozpoznawanie głosów zwierząt z wiejskiego podwórka lub głosów postaci z dobranoczek.
- *Rysujemy z zasłoniętymi oczami* – rysowanie siebie flamastrem na dużym arkuszu papieru z zasłoniętymi oczami, oglądanie powstałego dzieła.
- *Poruszamy się za źródłem dźwięku* – kilku nauczycieli spaceruje po sali, poruszając dłonią zaciśniętą w pięść. Niektórzy z nich mają ukryte w dłoni małe dzwoneczki wydające dźwięk. Dzieci poruszają się za tymi osobami, które mają dzwoneczki wydające dźwięki.
- *Kto szybciej?* – w pewnej odległości od dzieci znajdują się duże samochody, do których do-czepione zostały sznurki przywiązane do patyków. Zadanie dzieci polega na jak najszybszym przyciągnięciu samochodu do siebie poprzez nawijanie sznurka na patyk.
- *Nasze prezentacje* – śpiewanie do mikrofonu poznanych piosenek lub recytowanie wierszy.
- *Czarodziejskie pudełko* – wyciąganie z pudełka, z zasłoniętymi oczami, małych zabawek, owoców lub warzyw, rozpoznawanie ich i nazywanie.
- *Jabłko na sznurku* – próba zjedzenia jabłka zawieszonego na sznurku, bez użycia rąk.
- *Pocięty obrazek* – jak najszybsze ułożenie obrazka pociętego na części.
- *Kto szybciej wypije?* – picie napoju przez słomki. Wygrywa osoba, która to zrobi najszybciej.
- *Odszukaj podpis* – odczytywanie i układanie podpisów pod obrazkami.
- *Wędrująca piłeczka* – dzieci ustawione w kręgu podają sobie piłeczkę przy muzyce. Podczas przerwy w grze to dziecko, które trzyma piłeczkę, odpada z zabawy.
- *Oglądamy nasze panie* – oglądanie teatrzyku lub inscenizacji wierszy znanych autorów w wykonaniu nauczycieli pracujących w przedszkolu.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 29.

Rozwiązywanie rebusów. Rysowanie ich rozwiązań.

- Zabawa ruchowa *Tańczące gwiazdki*, z wykorzystaniem chusty animacyjnej, folii malarskiej lub kawałka materiału.

Dzieci trzymają chustę. Nauczyciel wkłada na jej środek gwiazdki wycięte z bibułki. Dzieci poruszają chustą z różnym natężeniem, obserwując *taniec gwiazdek* (mogą poruszać się również po obwodzie koła).

2. Ćwiczenie słuchowe – *Zginęły klucze*.

Jedno dziecko leży w środku koła z zamkniętymi oczami. Przed nim leży pęk kluczy. Wybrane dziecko ostrożnie zabiera klucze i wraca na swoje miejsce. Wszyscy kładą ręce za plecami i wołają: *Klucze zginęły*. Zadaniem szukającego jest określić, kto zabrał klucze. Dziecko, które je trzyma w ręce, co pewien czas porusza nimi za plecami.

Dzień 5. Nasz bal

Cele ogólne:

- wyrażanie przeżyć i doświadczeń w ekspresji plastycznej,
- ćwiczenie analizy i syntezy słuchowej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- maluje sceny realne,
- prawidłowo dzieli słowa na głoski i na sylaby.

Środki dydaktyczne: maski karnawałowe, farby plakatowe, pędzle, kolorowy papier rysunkowy, bębenek, grzechotka, tamburyn, piłka, obrazki przedmiotów i pasujące do nich schematy słów, paski bibułki, rymowanka, nagrania muzyki tanecznej, karty pracy, cz. 3, s. 30, 31.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 30.

Kolorowanie rysunku wybranej postaci: dziewczynki przebranej za królewnę lub chłopca przebranego za Spidermana.

2. Wypowiedzi dzieci na temat balu karnawałowego w przedszkolu. Dzielenie się swoimi wrażeniami dotyczącymi przebrań dzieci, atmosfery, muzyki, proponowanych konkursów. Zwrócenie uwagi na to, co dzieciom się podobało, co można byłoby zmienić, o czym pomyśleć w przyszłym roku.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVII (*przewodnik*, s. 32).

II

 Na balu – malowanie farbami plakatowymi, wyrażanie swoich przeżyć w ekspresji plastycznej.

1. Zabawa *Jakie postacie bawiły się na balu?*

Dzieci naśladują gestem, mimiką różne postacie i zwierzątka baśniowe. Pozostałe dzieci odgadują, kto bawił się na balu.

2. Zabawa *Ukryte maski*.

Dzieci odwracają się tyłem do nauczyciela, który chowa w różnych miejscach sali maski karnawałowe. Na sygnał dzieci rozbiegają się po sali i szukają masek. Następnie je liczą, określają, gdzie je znalazły i kogo one przedstawiają.

3. Malowanie farbami na kolorowym tle, wybranym przez dzieci.

- Omówienie, jakie elementy i proporcje powinny mieć malowane postacie.
- Samodzielne działania dzieci.
- Prezentacja powstałych prac, wypowiedzi autorów na ich temat.
- Zorganizowanie wystawy w kąciku dla rodziców.

 Zabawa ruchowa *Misie i laleczki*.

Chłopcy to *misie*, poruszają się oni, naśladując *taniec* niedźwiadków (ciężko), przy dźwiękach bębna. Dziewczynki to *laleczki*, naśladują one *taniec* laleczek (lekko). Dla nich sygnałem do ruchu jest grzechotka.

 Zabawy językowe – *Głoski i sylaby*.

1. Zabawa *Dokończ słowo*.

Dzieci stoją w kole. Nauczyciel rzuca do nich kolejno piłkę, mówiąc sylabę, do której dzieci mają dołożyć inną tak, aby powstało słowo. Zabawę poprzedza rymowanka: *Rzucam ci piłeczkę i mówię część słowa, a ty odrzuć do mnie i powiedz jego drugą połowę*.

2. Zabawa *Co to za słowo?*

Nauczyciel (następnie chętne dzieci) wypowiada słowa z podziałem na głoski; dzieci dokonują ich syntezy i podają całe słowa.

3. Zabawa *Podziel na sylaby*.

Dzieci losują obrazki przedmiotów, dzielą ich nazwy na sylaby, dodając prosty ruch (klaskanie, podskoki, tupanie...), pozostałe powtarzają sylaby i dodany ruch.

4. Zabawa *Dopasuj schemat do obrazka*.

Nauczyciel odsłania obrazki przedmiotów. Zadaniem dzieci jest dopasować do każdego obrazka odpowiadający mu schemat słowa, narysowany na pasku papieru.

5. Ćwiczenia słuchowe – *W języku robotów*.

Dzieci mówią kilka zdań w *języku robotów*, czyli z podziałem na sylaby, np. jak mają na imię, co lubią robić, jak spędzają czas z rodzicami.

6. Ćwiczenia słuchowe – *Układamy słowa na określonej głoskę*.

Nauczyciel wymienia jakieś słowo i prosi dzieci, aby ułożyły słowa, np. na jego drugą głoskę (słowo *nora* – dzieci układają słowa rozpoczynające się głoską *o*).

7. Zabawa *Pomieszane sylaby*.

Nauczyciel podaje słowa, w których są poprzesztawiane sylaby. Dzieci podają ich prawidłowe brzmienie; następnie same zadają podobne zagadki kolegom: *mek-do* (domek), *dy-lo* (lody), *ko-mle* (mleko)...

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 31.

Kolorowanie serpentyn. Odczytywanie imion dzieci: *Kamila, Adela, Kasia, Aleksy, Tymek* poprzez łączenie liter znajdujących się obok serpentyn.

Zabawa ruchowa *Taniec z bibułką*.

Improwizacje taneczne przy muzyce, z paskiem bibułki. Podczas przerwy – układanie z bibułki kształtów poznanych liter.

2. Zabawy z wykorzystaniem rymowanki – *W karnawale same bale, na nich bawisz się wspaniale*.

- Wypowiadanie – ciche i głośne, ze wzrastającym i z malejącym natężeniem głosu.
- Z różną intonacją: wesoło, smutno, z płaczem, ze złością.
- Śpiewanie na melodie wymyślone przez dzieci.
- Rytmizowanie, ilustrowanie ruchem – według pomysłów dzieci.

Tydzień III: Odwiedzili nas babcia i dziadzius

Dzień 1. Podarunek dla babci

Cele ogólne:

- zapoznanie z literą **n**: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- zachęcanie do pozyskiwania informacji na temat dzieciństwa członków rodziny.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa literę **n**: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- podaje wiadomości dotyczące dzieciństwa członków rodziny.

Środki dydaktyczne: kontur serca, napisy: *babcia, dziadek*, rebus fonetyczny, tamburyn, butelki plastikowe, nagranie muzyki do zabawy, alfabet demonstracyjny, alfabet ruchomy – nakrywki białe i kolorowe, kartoniki z literami, paski kolorowej bibułki, karty pracy, cz. 3, s. 32, 33, 34, 35, 36, 37.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 32.

Oglądanie obrazka przedstawiającego babcię i dziadków, rodziców i dzieci. Nazywanie członków rodziny przedstawionych na obrazkach umieszczonych w kołach. Rysowanie po śladach serduszek.

2. Tworzenie listy atrybutów – *Babcia i dziadek*. Poszukiwanie jak największej liczby określeń przymiotnikowych, określających wygląd i cechy charakteru babci i dziadka. Zapisywanie ich przez nauczyciela na konturach serca pod hasłami: *babcia, dziadek*.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 33.

Kończenie rysowania obrazka dla babci i dziadka według wzoru.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Babcia czy dziadek?*
Na hasło *Babcia* maszerują dziewczynki, na hasło *Dziadek* – chłopcy, a na hasło *Wnuczęta*, wszystkie dzieci biegają w różnych kierunkach sali.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Pielęgnowujemy kwiaty dla dziadków*.
Dzieci naśladują sadzenie kwiatków w doniczce i ich podlewanie.
- Ćwiczenie wyprostne – *Kwiaty rosną*.
Dzieci powoli podnoszą się z pozycji przysiadu do wspięcia na palce.
- Podskoki – *Cieszymy się, że kwiaty urosły*.
Podskakują wokół własnej osi i w różnych kierunkach.
- Ćwiczenie tułowiawie – *Pomagamy dziadkowi pilować drzewo*.
Dzieci są ustawione parami w rozkroku, twarzami do siebie. Jedno dziecko krzyżuje ręce i podaje je do partnera. Napinają i przeciągają ramiona, naśladując przecinanie drzewa.
- Ćwiczenie uspokajające.
Maszerują parami, powtarzając rymowankę: *Babcia i dziadek kochają nas, babcia i dziadek mają dla nas czas*. Na słowa *nas* i *czas* klaszczą w ręce. Dzieci stojące od wewnątrz tworzą koło wewnętrzne, stojące na zewnątrz – zewnętrzne. Koła poruszają się w przeciwnych kierunkach, dzieci powtarzają rymowankę, a następnie zmieniają kierunek ruchu.

II

Wprowadzenie litery **n**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Rozmowa na temat podarków dla babci.
 - Co można podarować babci z okazji jej święta?
 - Rozwiązanie rebusu fonetycznego.
Dzieci nazywają obrazki i cyfry umieszczone przy nich: *narty* – 1, *kogut* – 2, *krata* – 4, *bratek* – 5, *kapusta* – 5. Dzielią nazwy na głoski i łączą głoski wskazane liczbami. Podają otrzymaną nazwę (notes).
 - Czy można babci podarować notes?
 - Do czego mógłby jej służyć?
2. Analiza i synteza słuchowa słowa *notes*.
 - Dzielenie słowa na sylaby, na głoski.
 - Określenie pierwszej głoski w słowie *notes*.
 - Podawanie przykładów słów rozpoczynających się głoską *n* (*narty, nogi, nuty...*), mających ją w środku (*kangur, mango, indyk...*) i na końcu (*wazon, wagon, baran...*).
 - Budowanie schematu i modelu słowa *notes*.
3. Podawanie przykładów imion rozpoczynających się głoską *n*.
4. Analiza i synteza słuchowa imienia *Norbert*.
Dzielenie imienia na sylaby, na głoski; budowanie schematu i modelu.
5. Pokaz litery **n**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
 - Omówienie wyglądu liter, poszukiwanie podobieństw do innych.
 - Pokaz prawidłowego kreślenia liter **n, N** przez nauczyciela.
 - Kreślenie liter **n, N** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów lub koleżanek.

6. Umieszczenie poznanych liter pod modelami słów: *notes, Norbert*.

- Odczytanie wyrazu **notes**.

7. Układanie z poznanych liter podpisów do obrazków: *narty, sanki, kolano, moneta, okno*.

 Zabawa ruchowa *Mała litera i wielka litera*.

Dzieci losują kartoniki z poznanymi literami, wielkimi i małymi, drukowanymi. Poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze dobierają się w pary, mała i wielka litera drukowana danego rodzaju, np. **m, M, s, S, n, N**, a następnie podskakują w kółeczkach. Podczas powtórzeń zabawy zamieniają się literami.

8. Karty pracy, cz. 3, s. 34–36.

- Oglądanie obrazka. Zaznaczanie na obrazku tego, co w swojej nazwie zawiera głoskę *n*.
- Dzielenie nazw obrazków na głoski. Rysowanie pod każdym obrazkiem odpowiedniej liczby okienek. Określanie, czy mogą to być prezenty dla babci z okazji jej święta.
- Czytanie wyrazów powstałych z połączenia sylab.
- Wyklaskiwanie podanego rytmu, mówienie tekstu za nauczycielem. Śpiewanie razem z nauczycielem
- Czytanie połączenia litery **n** z poznanymi literami i wyrazów.
- Czytanie, kim są dla rodziców babcia i dziadek.
- Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego.
- Uzupełnianie imion babć – naklejanie kartoników z literami, odszukanych wśród naklejek. Podawanie imion babć i dziadków dzieci.

9. Karta pracy, cz. 3, s. 37.

- Pisanie liter **n, N** po śladach, a potem samodzielnie (przez chętne dzieci).

 Zabawa ruchowa *Kwiatek dla babci i dziadka*.

Dzieci swobodnie tańczą przy muzyce z paskiem bibułki. Podczas przerwy w muzyce układają na dywanie z bibułki kształt wymyślnego kwiatka.

 Rozmowy na temat babć i dziadków dzieci.

- Zachęcanie do wypowiedzi na temat wspólnych spotkań z dziadkami, ich ulubionych zajęć, sposobów spędzania czasu z wnukami.
- Podkreślenie roli dziadków we współczesnej rodzinie.
- Zwrócenie uwagi na podeszły wiek babci i dziadka, możliwość występowania chorób, mniejszą sprawność i wydolność ich organizmów.
- Zachęcanie do pomocy, podawanie przykładów takiej pomocy.
- Uwrażliwianie na potrzeby ludzi starszych, dostrzeganie ich w najbliższym otoczeniu, zwracanie uwagi na właściwe odnoszenie się do nich, okazywanie szacunku.
- Poszukiwanie różnych form nazw: *babcia, dziadek (babunia, babuleńka... dziadziuś, dziadulek...)*.
- Zachęcanie do uzyskiwania informacji na temat dzieciństwa babć i dziadków.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw V (*przewodnik*, s. 20–21).

III

 Zabawa ruchowa *Wyszywamy serwetę dla babci i dziadka*.

Dzieci ustawiają się dookoła dywanu i skaczą obunóż, na jednej nodze lub krzyżując nogi, wokół brzegu dywanu – z zachowaniem bezpiecznych odległości.

1. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Literka do literki*.

Segregowanie pomieszanych liter przez dzieci, układanie ich w jednym rzędzie, zgodnie z wzorem: mała i wielka drukowana, mała i wielka pisana.

Dzień 2. Drzewo genealogiczne

Cele ogólne:

- pamięciowe opanowanie utworu literackiego,
- wyjaśnienie znaczenia drzewa genealogicznego.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- recytuje wiersz – indywidualnie i zespołowo,
- rysuje drzewo genealogiczne swojej rodziny.

Środki dydaktyczne: wiersze: W. Chotomskiej *Wiersz dla babci*, T. Fiutowskiej *Kim jestem?*, zdjęcia babć i dziadków, diagram krzyżówki, obrazki i wyrazy do niej, albumy ze zdjęciami rodzinnymi, przykładowe drzewo genealogiczne, krążki gimnastyczne, kubeczki z wodą, rozsypanka literowa, karty pracy, cz. 3, s. 38, 39, 40.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 38.

- Odszukiwanie takich samych rysunków kwiatów, kolorowanie ich jednakowo.
- Rozmowy swobodne na temat *Jaka jest moja babcia? Jaki jest mój dziadek?*
- Zabawa *Rozpoznajemy babcie i dziadków*.
Dzieci rozkładają na dywanie, obrazem ku dołowi, przyniesione przez siebie zdjęcia babć i dziadków. Kolejno wybierają jedno zdjęcie, oglądają je i próbują odgadnąć, czyją babcią lub czym dziadkiem jest osoba na nim przedstawiona. Wyjaśniają swój wybór, tłumacząc, dlaczego tak sądzą. Jeśli prawidłowo odgadną, zostają nagrodzone brawami.

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (*przewodnik*, s. 44).

II

Nauka wiersza W. Chotomskiej *Wiersz dla babci*.

- Rozwiązanie krzyżówki.
Nauczyciel proponuje dzieciom, aby odgadły, jaki prezent otrzymają dziadkowie od wnuków.
 - Dzieci prawidłowo nazywają prezentowane obrazki.
 - Układają pasujące do nich wyrazy zgodnie ze wskazaniem kolejnej cyfry w diagramie krzyżówki.
 - Odczytują powstałe rozwiązanie: *tort*.
Obrazki i wyrazy: 1. narty, 2. okno, 3. sarna, 4. kostka.
- Słuchanie wiersza.

*Z okazji Święta Babci
ja dzisiaj Babcię nauczę,
jaka powinna być wnuczka
i jaki powinien być wnuczek.*

*Po pierwsze, proszę Babci –
ja już od dawna uważam,
że nie tak wnuczka nie zdoła,
jak piękny uśmiech na twarzach.*

*Uśmiech jest dobry na co dzień,
a nie wyłącznie od święta,
więc wnuczek ma się uśmiechać,
a wnuczka ma być uśmiechnięta.*

3. Wypowiedzi dzieci na temat jego treści.
4. Nauka wiersza fragmentami, metodą ze słuchu.
 - Rytmizowanie wiersza z jednoczesnym wyklaskiwaniem jego rytmu.
 - Recytowanie – indywidualne i zespołowe.
5. Swobodne wypowiedzi dzieci dotyczące ich pomysłów na prezenty z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka.

 Zabawa ruchowo-naśladowcza *Co robią babcia i dziadek?*

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel podaje hasło *Babcia* lub *Dziadek*, a dzieci naśladują czynności, jakie mogą oni wykonywać.

 Wykonanie drzewa genealogicznego rodziny dzieci.

1. Słuchanie wiersza T. Fiutowskiej *Kim jestem?*

Dla mamy jestem synem.

Dla taty też.

Dla ciebie jestem bratem

– to dobrze wiesz.

Dla prababci jestem prawnukiem.

Dla babci i dziadka wnukiem bez „pra”.

Kim jestem dla innych?

Ha!

Dla Tomka jesteś kolegą.

On dla ciebie też.

Dlaczego? Nie mów!

przecież do mnie kolego.

No wiesz?

Dla pani w przedszkolu

jesteś starszym zuchem...

Dobrze, że już dla nikogo

nie jesteś... maluchem.

2. Wypowiedzi dzieci na temat wiersza, wyjaśnienie pojęć: *prababcia, pradziadek*.
3. Prezentowanie przez dzieci członków rodzin – z wykorzystaniem przyniesionych albumów ze zdjęciami; zwrócenie uwagi na stopień pokrewieństwa.
4. Wyjaśnienie, co to jest *drzewo genealogiczne*; jakie jest jego znaczenie; podkreślenie wartości wiedzy na temat *swoich korzeni* w życiu dziecka.

Pokaz przykładowego drzewa genealogicznego, np. rodziny nauczyciela.

5. Karta pracy, cz. 3, s. 39.

Odczytanie napisów. Rysowanie portretów członków swojej rodziny w odpowiednich miejscach na drzewie genealogicznym. Kolorowanie drzewa.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 40.

Rysowanie laurki dla babci i dziadka. Ozdabianie jej ramki.

 Zabawa ruchowa z elementami równowagi *Podwieczorek dla dziadków*.

Dzieci są ustawione w dwóch rzędach naprzeciwko siebie. Kolejne dzieci muszą zamienić się miejscami, przenosząc na krążku plastikowy kubek wypełniony wodą.

2. Układanie z rozsypanki literowej zaproponowanych wyrazów, np. *koty, soki, listy, leki, mleko...*

Dzień 3. Robimy prezenty

Cele ogólne:

- nauka piosenki,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- śpiewa piosenkę,
- wykonuje samodzielnie upominek.

Środki dydaktyczne: piosenka *Calusy dla babci i dziadka*, nagranie walca, inscenizacja Doroty Gellner *Prezenty dla babci*, sylwety do inscenizacji, kalendarz, przedmioty kojarzące się z babcią lub z dziadkiem, materiały do wykonania upominku, bębenek, kołatka, tamburyn, butelki plastikowe, karty pracy, cz. 3, s. 41, 42, 43, 44.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 41.

Wskazywanie za pomocą strzałek, jakich liter brakuje w wyrazach. Ilustrowanie wyrazów.

2. Zabawa ćwicząca pamięć – *Uliczka babci i dziadka*.

Siedmioro dzieci tworzy *uliczkę*. Stają obok siebie, a każde trzyma w ręce za plecami jakiś przedmiot kojarzący się z babcią lub dziadkiem, np.: okulary, gazetę, szpulkę nici, kłębek wełny, klucz, pudełko po lekach, foremkę do ciastek... Wybrane dziecko idzie wzdłuż *uliczki*, a stojące na niej dzieci pokazują mu trzymane przez siebie przedmioty, które po chwili ponownie chowają za plecami. Kiedy dziecko dojdzie do końca uliczki, nazywa przedmioty, np. *Adaś ma okulary, Kasia ma szpulkę nici...* (Co pewien czas nauczyciel zmienia kolejność ułożenia przedmiotów lub zamienia je na inne). Wygrywa dziecko, które zapamiętało wszystkie przedmioty w odpowiedniej kolejności.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (*przewodnik*, s. 44).

II

Nauka piosenki *Calusy dla babci i dziadka*.

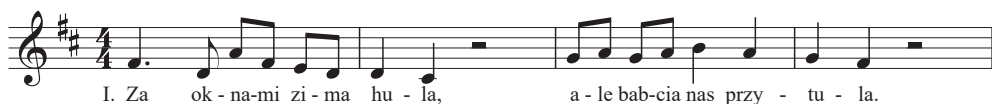
1. Zabawy z gamą C-dur.

- Nauczyciel śpiewa tekst: *Słonko wschodzi i zachodzi* na melodię gamy: *Słonko wschodzi coraz wyżej, a zachodzi coraz niżej*.
- Określanie, co dzieje się z melodią, kiedy *słonko wschodzi*, a co – *kiedy zachodzi* (melodia najpierw się wznosi, a potem opada).
- Pokazywanie ręką kierunku linii melodycznej.
- Wspólne powtarzanie tekstu, podnoszenie się z przysiadu do stania i powolne opadanie do przysiadu.

2. Zabawa rytmiczna *Bębenek i kołatka*.

Nauczyciel uderza w bębenek w rytmie ćwierćnut, dzieci klaszczą w ręce. Na kołatce wystukuje rytm ósemek, dzieci rytmicznie uderzają rękami o kolana. Zwracają uwagę na różnice rytmu. Następnie nauczyciel tylko pokazuje instrument, a dzieci wykonują odpowiednie ruchy.

- Odmiana zabawy – kiedy nauczyciel gra na bębnie, dzieci maszerują po obwodzie koła, kiedy na kołatce – biegają w różnych kierunkach.
3. Słuchanie piosenki *Calusy dla babci i dziadka* (śl. U. Kozłowska, muz. J. Pietrzak).

I. Za oknami zima hula,
ale babcia nas przytula.
Gdy nadchodzą chłodne noce,
sercem grzeje nas jak kocem.
Dziadek zawsze czas ma dla nas,
bierze wnuki na kolana –
czasem ciebie, czasem mnie.
Jak to miło wiedzieć, że...

II. Śnieg za oknem ciągle sypie,
za pół roku przyjdzie lipiec,
ale u nas wciąż jest lato.
Babcu, dziadku, dzięki za to!
Z wami zawsze jest słonecznie,
ciepło, miło i bezpiecznie,
więc całusy dziś wam śle
każdy wnuczek, bo już wie...

Ref.: Wiosną, latem ni jesienią
babcia z dziadkiem się
nie zmienia.

Ref.: Wiosną, latem...

4. Wypowiedzi dzieci na temat nastroju, tempa piosenki.
- Zwrócenie uwagi na to, jacy są babcia i dziadek, w czym dzieciom pomagają.
5. Powtarzanie fragmentów tekstu za nauczycielem w podanym rytmie.
6. Powtarzanie fragmentów melodii na sylabach *na*, *ta*, *la*, pokazywanie ręką kierunku linii melodycznej.
7. Zabawa rytmiczna *Babcia i dziadziuś*.
Dzieci poruszają się w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze śpiewają z nauczycielem refren od słów: *Wiosną, latem ni jesienią babcia z dziadkiem się nie zmienia* i wyklaskują jego rytm.
8. Nauka piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.
9. Śpiew – zespołowy i indywidualny.
10. Zabawa *Ilustrujemy piosenki ruchem*.

Dzieci tworzą dwa koła współśrodkowe. Śpiewają piosenkę i poruszają się w kołach, w przeciwnych kierunkach. Podczas refrenu koła się zatrzymują. Dzieci z wewnętrznego koła odwracają

się twarzami do tych z koła zewnętrznego. Podają sobie ręce, tworząc pary. Tańczą w małych kółeczkach ze zmianą kierunku.

Zabawa taneczna *Tańczymy walca*.

Próby kroku walca przy muzyce.

Upominek dla babci i dziadka – wykonanie prezentu z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka.

1. Pokazanie przez nauczyciela w kalendarzu dni: 21 stycznia i 22 stycznia.

Dzieci określają, kto obchodzi święto w tych dniach. Jeśli nie wiedzą, nauczyciel naprowadza je zagadką.

Niedługo ważne święta mamy.

Obchodzą je mama i tata

waszego taty i waszej mamy. (Dzień Babci, Dzień Dziadka)

2. Podanie propozycji, w jaki sposób można uczcić Dzień Babci i Dzień Dziadka.

3. Inscenizacja z wykorzystaniem sylwet – Dorota Gellner *Prezenty dla babci*.

Dzieci z koszyczkami w rękach biegają po sali, wpadają na siebie i co chwilę wołają: „Oj, przepraszam. Bardzo się spieszę!”.

Narrator: *Co to za hałas? Skąd tyle krzyku?*

Każdy coś niesie w swoim koszyku.

Każdy jest taki strasznie przejęty...

Dzieci (zatrzymują się i mówią razem):

Bo my dla babci i dziadka mamy prezenty!

Dziecko I (wyjmuje z koszyka złotą rybkę):

To złota rybka,

choć jeszcze mała,

będzie życzenia

babci spełniała.

Niech pływa rybka

w przejrzystej wodzie

i trzy życzenia

niech spełnia co dzień.

Dziecko II (wyjmuje z koszyka buciki):

A ja przynoszę buty bajkowe.

lekkie, wygodne, siedmiomilowe.

Takie akurat na babci nogę,

żeby do sklepu skracaly drogę!

Dziecko III (pokazuje stoliczek dla lalek):

A ja stoliczek bajkowy mam,

który się zawsze nakrywa sam.

Na tym stoliczku – na zawołanie –

zjawia się obiad albo śniadanie.

Dziecko IV (wyjmuje z koszyka książkę z bajkami):

A tu jest, babciu, książka z bajkami.

Dzieci (razem): *Możesz ją wnukom czytać czasami.*

4. Rozmowa dotycząca pomysłów na prezenty dla dziadków dzieci z inscenizacji.

5. Zaproponowanie wykonania upominku dla swoich bliskich, np. *Kolorowy lampionik*.

- Wypełnianie na folii farbami żelowymi do malowania na szkle konturów kwiatów lub innych kompozycji przygotowanych przez nauczyciela.

- Po wyschnięciu – przeniesienie wzorów na szklanki, umieszczenie w środku świeczki do podgrzewaczy.

6. Wykonanie *brokatowego słoiczka*.

- Umieszczenie na denku odwróconego słoiczka (mały słoik po majonezie lub koncentracie pomidorowym) kawałka plasteliny oklejonego zieloną, ponacinaną w paseczki folią.
- Włożenie do plasteliny kawałka słomki do napoju; przyklejenie po bokach liści z folii samoprzylepnej (podwójnie złożonych); wykończenie słomki małym sztucznym kwiatkiem (łączenie plasteliną).
- Wsypanie do słoiczka niewielkiej ilości brokatu; zalanie wodą. Poruszanie słoiczka powoduje wznoszenie się i opadanie brokatu.

7. Wykonanie wybranej pracy przez dzieci.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw V (*przewodnik*, s. 20–21).

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 42–43.

Oglądanie obrazków przedstawiających zachowanie dzieci względem babci. Naklejanie obok nich (odszukanych wśród naklejek) kartoników z wyrazami *tak* lub *nie* w zależności od aprobaty lub dezaprobaty ich zachowania. Ocenianie zachowania babci.

2. Zabawa rytmiczna *Babcia i dziadziuś* (*przewodnik*, s. 49).

3. Karta pracy, cz. 3, s. 44.

Kolorowanie wazonu z kwiatami. Naklejanie obrazków odszukanych wśród naklejek, według podanych poleceń.

Dzień 4. Przyjęcie dla babci i dziadka

Cele ogólne:

- dodawanie i porównywanie liczb w zakresie 7,
- zachęcanie do sprawiania niespodzianek bliskim osobom.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- dodaje i porównuje liczby w zakresie 7,
- sprawia niespodziankę najbliższym osobom.

Środki dydaktyczne: wiersz E. Śnieżkowskiej-Bielak *Dobra wróżka*, duży prostokąt, elementy zdobnicze, kod obrazkowo-cyfrowy, talerzyki jednorazowe, sylwety: ciastek, owoców, cukierków, kartoniki z cyframi i znakami matematycznymi (w kopertach), duża kostka do gry, produkty potrzebne do pieczenia ciastek, foremki o różnych kształtach, woreczki gimnastyczne, tamburyn, nagranie muzyki do zabawy, karty pracy, cz. 3, s. 45, 46, 47.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 45.

Dzielenie nazw zdjęć na głoski; łączenie zdjęć z cyframi odpowiadającymi liczbie głosek w nazwach.

2. Słuchanie wiersza E. Śnieżkowskiej-Bielak *Dobra wróżka*.

*Moja babcia jak Dobra Wróżka
przychodzi rano na paluszkach.
Budzi mnie co dzień jej głos wesóły –
„Słonko wyjrzało, czas iść do szkoły!”.*

*A po południu już w oknie czeka,
macha mi ręką, śmieje się z daleka,*

*bo po obiedzie – prawda to szczerza –
mamy znów jeździć na rowerach!*

*Wieczorem, kiedy księżyc zaśnie,
babcia wymyśla przepiękne baśnie.*

*I kolorowe z babcią są chwile,
gdy sny zlatują się jak motyle!*

3. Zabawa *Echo*.

Nauczyciel mówi po jednym wersie wiersza, dzieci jak echo, cicho lub głośno, powtarzają go za nim.

- Rytmizują kolejne fragmenty z równoczesnym rytmicznym wystukiwaniem o jedno kolano, drugie i oba kolana.
- Powtarzają fragmenty wiersza w miejscach, w których nauczyciel przerywa recytację.
- Powtarzają kolejne wersy z podziałem na dziewczynki i chłopców (jeden wers dziewczynki, jeden – chłopcy).
- Powtarzają wiersz – kiedy nauczyciel kładzie palec na ustach, dzieci kolejny wers powtarzają cicho, kiedy opuszcza palec – mówią głośno.
- Powtarzają wiersz ze wzrastającym lub z malejącym natężeniem głosu – w zależności od wskazania rąk nauczyciela (jeśli jego dłonie się rozchodzą – coraz głośniej, jeśli się schodzą – coraz ciszej).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (*przewodnik*, s. 44).

II

Zabawa dydaktyczna *Przyjęcie dla babci i dziadka*.

1. Zabawa *Przygotowujemy serwetki na przyjęcie* – utrwalanie poznanych cyfr, zastępowanie cyfr elementami zdobniczymi według kodu.

Nauczyciel odsłania na tablicy duży prostokąt – serwetkę – i elementy zdobnicze, np. gwiazdki, koła, choinki, listki... oraz kod obrazkowo-cyfrowy. Na serwetce w różnych miejscach są przypięte kartoniki z cyframi. Po wyjaśnieniu, jak należy rozumieć kod obrazkowo-cyfrowy, dzieci w miejsce cyfr przypinają elementy zdobnicze zgodnie z kodem, np. 3 – księżyc, 4 – koła, 2 – choinki, 5 – gwiazdki, 6 – słoneczka, 7 – listki.

2. Zabawa *Przygotowujemy słodki poczęstunek*.

Nauczyciel ustawia przed dziećmi 7 talerzyków jednorazowych i sylwety różnych ciastek tortowych.

- Dzieci układają *ciastka* na talerzykach tak, aby na każdym była ich inna liczba. Liczą *ciastka* i układają pod talerzykami kartoniki z cyframi, odpowiadającymi liczbie *ciastek* na danym talerzyku.
- Układają talerzyki w taki sposób, aby na pierwszym było najmniej *ciastek*, a na siódmym – najwięcej. Określają, stosując liczebniki porządkowe, ile *ciastek* znajduje się na kolejnych talerzykach.
- Porównują relacje pomiędzy liczbą *ciastek* na zaproponowanych przez nauczyciela lub wybranych przez dzieci talerzykach, układają je za pomocą kartoników z cyframi i znakami matematycznymi.
- Nauczyciel dokłada na wybrane talerzyki sylwety owoców i cukierków – dzieci określają, co się zmieniło. Obliczają, ile smakołyków znajduje się na kolejnych talerzykach. Układają działania matematyczne na dodawanie i je rozwiązują, np. 2 ciastka + 4 jabłka = 6 smakołyków; 1 ciastko + 6 cukierków = 7 smakołyków.

3. Zabawa dydaktyczno-ruchowa *Prezenty*.

Dzieci poruszają się w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze wybrane dziecko rzuca kostką (poła z 5 i 6 oczkami są zaklejone), liczy oczka i ustawia tyle dzieci, ile oczek wypadło – to *prezenty od niego*. Drugie dziecko rzuca kostką i dokłada do stojących dzieci tyle *swoich*, ile oczek wypadło – to *prezenty od niego*. Pozostałe dzieci układają odpowiednie działanie na dodawanie z kartoników z cyframi i znakami matematycznymi, które otrzymały w kopertach przed rozpoczęciem zabawy. Podają rozwiązanie, którym jest odpowiedź na pytanie *Ile wszystkich prezentów dostali dziadkowie od wnucząt?*

4. Karty pracy, cz. 3, s. 46, 47.

- Kolorowanie serduszek według podanego wzoru. Liczenie ich i naklejanie w okienkach kartoników z odpowiednimi liczbami.

- Liczenie obrazków kwiatów, naklejanie kartoników z działaniami (odszukanymi we wkładce) w odpowiednich miejscach. Wybranie jednego działania. Próba układania do niego zadania.

 Przygotowanie słodkiego poczęstunku na spotkanie z babcią i dziadkami.

1. Zabawa animacyjna przy muzyce – *Słodkie ciasteczka*.

Dzieci siedzą na dywanie, naśladują przy muzyce gesty nauczyciela. *Ucierają ciasto w misce. Wycierają ręce o fartuszek. Wbijają jajka, lewa ręka sięga za prawe ramię, zabiera jajko – hop; uderzenie o ramię – rozbicie jajka, stuk; wlewanie jajka do miski, chlup; wyrzucenie skorupki za siebie – siup. Zagniatanie ciasta, walcowanie, ozdabianie, częstowanie sąsiadów.*

2. Oglądanie i nazywanie przygotowanych produktów, zaproponowanie samodzielnego wykonania ciastek z wykorzystaniem plastikowych foremek o różnych kształtach.
3. Obserwowanie wyrabiania ciasta przez nauczyciela lub kucharkę.
4. Wykonanie ciasteczek.

Dzieci rozplaszczają otrzymany kawałek ciasta, wycinają foremkami wybrane kształty, ozdabiają orzechami, układają na wysmarowanej tłuszczem blaszce.

- Pieką ciastka w przedszkolnej kuchni, ozdabiają je po wystygnięciu kolorowym lukrem lub polewą czekoladową.
- Układają ciastka na tacach, zabezpieczają plastikowymi pokrywkami, jedzą je na spotkaniu z dziadkami.

Przepis na kruche ciasteczka

Składniki: 1 kg mąki, 2 kostki masła lub margaryny, 2 szklanki śmietany, 1 szklanka cukru, 5 żółtek, cukier waniliowy, olejek waniliowy, mały proszek do pieczenia, tłuszcz do wysmarowania blaszki, foremki o różnych kształtach, orzechy, kolorowy lukier, polewa czekoladowa. Masło posiekać z mąką i żółtkami, dodać pozostałe składniki i dobrze wyrobić ciasto. Rozwałkować lub rozplaszczać kawałki ręką i wycinać różne kształty ciastek. Piec na złoty kolor. Po ostudzeniu – ozdobić.

III

 Zabawa ruchowa *Zmień woreczek*.

Dzieci stoją w dwóch rzędach naprzeciwko siebie. Pierwsze osoby w rzędach mają w rękach woreczki w różnych kolorach. Biegają w swoim kierunku i kiedy się spotykają, zamieniają się woreczkami. Potem dobiegają do dziecka stojącego na początku rzędu, oddają mu woreczek i idą na koniec nowego rzędu. Dziecko, które otrzymało woreczek, zaczyna zadanie od początku.

1. Ekspresja słowna.

Udzielanie odpowiedzi na pytanie: *Co by było, gdyby nagle zniknęły wszystkie babcie i wszyscy dziadziusiowie?*

Dzień 5. Dla babci i dziadka

Cele ogólne:

- wypowiadanie się na temat wiersza,
- utrwalanie znajomości kształtów figur geometrycznych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- mówi całymi zdaniami,
- nazywa poznane figury geometryczne.

Środki dydaktyczne: wiersz J. Koczanowskiej *Dziadek*, nagranie: muzyki, walca; poznane figury geometryczne, nożyczki z ząbkami, wiersze i piosenki dla babci i dziadka, upominki dla nich, herbata, ciasteczka, klocki w kształcie figur geometrycznych, figury geometryczne wycięte z kolorowego papieru, klej, ozdobne kartki, karty pracy, cz.3, s. 48, 49, 50, 51.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 48.

Czytanie tekstu wyrazowo-rebusowego. Odpowiadanie na pytanie. Łączenie sylab w wyrazy. Kolorowanie tak samo kartoników tworzących jeden wyraz.

2. Wypowiadanie się na temat swoich babć i dziadków. Kończenie zdań: *Lubię swoją babcię (swojego dziadka), ponieważ...* Zapisywanie wypowiedzi dzieci przez nauczyciela, odczytanie ich na spotkaniu z dziadkami. Odgadywanie, który wnuk (która wnuczka) tak powiedział (powiedziała).

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XVIII (przewodnik, s. 44).

II

Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej *Dziadek*.

- Wypowiedzi dzieci na temat swoich dziadków.
 - Czy dziadkowie zajmują się wami?
 - Co lubicie robić z dziadkiem?
- Słuchanie wiersza.

*Dziadek ma takie dobre oczy
i uśmiech ciepły jak słońeczko,
wszystko potrafi, wszystko umie,
więc dziadka kocha każde dziecko.*

*Dziadek zna wszystkie drzewa w parku
i tak ciekawie opowiada*

*o dinozaurach, o kosmosie,
o samochodach i owadach.*

*Z dziadkiem wędrować, dziadka słuchać
to dla każdego wnuka szczęście,
dlatego cię prosimy, dziadku,
bądź z nami dłużej, więcej, częściej.*

- Rozmowa na temat wiersza.
 - Za co dzieci kochają dziadka?
 - O czym dziadek opowiada ciekawie?
 - O co proszą dziadka wnuki?

Zabawa ruchowa *Prześlij uśmiech*.

Dzieci stoją w kole. Wybrane dziecko podchodzi do dowolnego kolegi, uśmiecha się do niego najpiękniej jak potrafi i zamienia z nim na miejsca. Dzieci przekazują sobie uśmiechy do chwili, aż wszystkie ten uśmiech otrzymają.

- Zabawa pantomimiczna – *Pomagamy w pracach domowych*.

Chętne dzieci pokazują za pomocą gestów, w jaki sposób można pomagać babci i dziadkowi. Pozostałe odgadują, co to za czynności, i je naśladują.

5. Karta pracy, cz. 3, s. 49.

Rozwiązywanie krzyżówki (kwiaty). Naklejanie liter – nazw zdjęć – w odpowiednich miejscach. Kończenie rysowania szlaczków.

Zabawa ruchowa *Serce dla dziadków*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie muzyki. Podczas przerwy w grze podają sobie ręce i próbują się tak ustawić, aby utworzyć z wszystkich dzieci kształt dużego serca.

Obrazek z figur – komponowanie obrazka z figur geometrycznych.

- Pokazanie poznanych figur geometrycznych.
 - Dzieci rozpoznają figury i je nazywają.
 - Rysują w powietrzu obiema rękami kształt pokazanej figury (nauczyciel pokazuje, w jaki sposób), jednocześnie wypowiadając jej nazwę z podziałem na sylaby.
 - Dzieci układają w zespołach, według wzoru, kompozycje z klocków w kształcie figur geometrycznych (rysunek nauczyciela).
 - Samodzielnie tworzą, według własnych pomysłów, kompozycję z figur geometrycznych wyciętych z kolorowego papieru.

- Naklejają ją na kolorowy karton z ozdobnymi brzegami (wycięty nożyczkami z ząbkami).
2. Oglądanie powstałych prac, wypowiedzi autorów na ich temat.

 Spacer – obserwowanie przyrody w zimowej szacie.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 50.

Numerowanie obrazków. Opowiadanie historyjki obrazkowej.

2. *Dzień Babci i Dzień Dziadka w przedszkolu* – spotkanie z dziadkami dzieci z grupy. Prezentowanie wierszy i piosenek; tańczenie walca przy muzyce z babcią i z dziadkiem; składanie życzeń, wręczanie wykonanych upominków; wspólne rozmowy przy herbacie i upieczonych przez dzieci ciasteczkach.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 51.

Rysowanie drogi dziadka i wnuczka do domu.

LUTY

Tydzień I: Mój dom, moja miejscowość

Dzień 1. Moje osiedle

Cele ogólne:

- zapoznanie z literą **b**: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- poznanie najbliższej okolicy.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa literę **b**: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- wypowiada się na temat swojej miejscowości.

Środki dydaktyczne: ilustracje, widokówki przedstawiające miejscowość, w której mieszkają dzieci, rymowanka, opaska do zasłonięcia oczu, alfabet demonstracyjny, alfabet ruchomy, obrazek balonu pocięty na części, obrazki i cyfry do rebusu fonetycznego, kartoniki z poznanymi literami, nakrywki – białe, niebieskie i czerwone; obrazki do układania podpisów, kolorowe szarfy, plan osiedla, wizytówki z imionami dzieci, tamburyn, karty pracy, cz. 3, s. 52, 53, 54, 55.

Przebieg dnia

I

1. Oglądanie ilustracji, widokówek przedstawiających miejscowość, w której mieszkają dzieci; przypomnienie jej nazwy. Rozpoznawanie i nazywanie miejsc przedstawionych na ilustracjach, widokówkach; rozmowy swobodne na temat adresu zamieszkania dzieci oraz adresu przedszkola; wspólne wykonanie gazetki pod hasłem *Moje miasto*.
2. Zabawy z wykorzystaniem rymowanki – *Miasto swoje znamy, miasto swe kochamy*. Wypowiadanie jej cicho, głośno; rytmizowanie z jednoczesnym wykonywaniem prostych ruchów zaproponowanych przez dzieci, np. z klaskaniem, tupaniem, podskokami; śpiewanie na wymyśloną przez dzieci melodię.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX.

- Zabawa na powitanie – *Witamy się różnymi częściami ciała*. Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze witają się z innymi taką częścią ciała, której nazwę wymienia nauczyciel: *Witamy się łokciami, witamy się kolanami...*
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Pokażcie to, co powiem*. Nauczyciel wymienia nazwy części ciała, części sali, a dzieci je pokazują, np.: *Pokażcie kolana, stopy, sufit*. Najpierw robi to powoli, a potem coraz szybciej.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Dzieci – na spacer*.
Na hasło *Dzieci – na spacer* dzieci spacerują po sali. Hasło *Dzieci – do domu* jest sygnałem do opuszczenia dywanu i zajęcia miejsc pod ścianami.
- Ćwiczenie równowagi – *Kto potrafi?*
Dzieci dotykają prawym łokciem lewego kolana i odwrotnie, wytrzymują chwilę w tej pozycji; próbują utrzymać ciało na piętach z jednoczesnym lekkim skłonem tułowia do przodu.
- Podskoki – *Kto podskoczy najwyżej?*
Dzieci podskakują obunóż w miejscu z klaśnięciem nad głowami.
- Maszerują po obwodzie koła i śpiewają znaną piosenkę.

II

- ☐ Wprowadzenie litery **b**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
1. Układanie w całość obrazka podzielonego na części; nazywanie przedmiotu, który przedstawia (balon).
 2. Analiza słuchowa słowa *balon*.
Podział na sylaby, podział na głoski; układanie nowych słów – rozpoczynających się na kolejne głoski słowa *balon*.
 3. Układanie schematu i modelu słowa *balon*.
 4. Rebus fonetyczny – *Kto jest właścicielem balonu?*
Dzieci dzielą na głoski nazwy przedmiotów przedstawionych na obrazkach; z kolejnych słów wybierają głoski oznaczone cyframi i układają imię właściciela roweru (pod obrazkami są przypięte cyfry określające, którą głoskę ze słowa należy wyodrębnić), np. obrazki: buda – 1, worek – 2, garnek – 3, mydło – 2, kapusta – 5.
 5. Analiza dźwiękowa słowa *Borys*.
Podział na sylaby i na głoski, układanie schematu i modelu.
 6. Pokaz liter **b**, **B**.
 - Opisanie ich wyglądu; porównanie z innymi.
 - Pokaz prawidłowego kreślenia liter **b**, **B** przez nauczyciela.
 - Kreślenie kształtów liter palcem w powietrzu i na dywanie.
 7. Zabawa *Co lubią litery?*
Losowanie litery **b**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej, przedstawienie się jako ta litera i podanie przykładu produktu lub czynności rozpoczynających się głoską **b**, np. *Jestem mała litera b drukowana i lubię budyń. Jestem wielka litera B pisana i lubię biegać...*
 8. Ułożenie wyrazu **balon** pod obrazkiem balonu. Zastąpienie nakrywek poznanymi literami w słowie *Borys* (przypomnienie pisowni imion). Odczytywanie wyrazu **Borys**.
 9. Zabawa dydaktyczno-ruchowa *Ułóż podpis*.
Dzieci otrzymują kartoniki z literami, poruszają się z nimi w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel pokazuje obrazek, a dzieci układają podpis, np. **meble, ryba, torba**.
 10. Karty pracy, cz. 3, s. 52, 53, 54.
Oglądanie obrazka. Omawianie go. Zaznaczanie na nim tego, co w swojej nazwie ma głoskę *b*.
 - Podział nazw obrazków na głoski. Liczenie ich. Łączenie obrazków z odpowiednią liczbą kropek.
 - Czytanie wyrazów. Liczenie liter w wyrazach. Skreślanie odpowiednich cyfr według wzoru.
 - Czytanie połączeń litery **b** z poznanymi literami i wyrazów.
 - Czytanie nazw miejscowości umieszczonych na balonach. Kolorowanie balonów na kolory, w jakich są sznureczki.
 - Czytanie tekstu samodzielne i z nauczycielem. Wskazywanie domów podobnych do domów dzieci.
 - Czytanie wyrazów powstałych przez połączenie sylab.

11. Karta pracy, cz. 3, s. 55.

- Pisanie liter **b**, **B** po śladach, a potem – samodzielnie (przez chętne dzieci).

 Zabawa ruchowa *Z domu do domu*.

Dzieci rozkładają na podłodze kolorowe szarfy. Są to ich domy. Na hasło *Z domu* – poruszają się pomiędzy szarfami. Na hasło *Do domu* jak najszybciej muszą odnaleźć *swój dom*.

 Spacer po swojej miejscowości, swoim osiedlu.

- Oglądanie i porównywanie budynków mieszkalnych.
- Zwrócenie uwagi na budownictwo jednorodzinne i wielorodzinne.
- Zachęcanie do obserwowania zmian, jakie zaszły w najbliższej okolicy.
- Poznawanie nazw mijanych ulic.
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i przepisów ruchu drogowego.

III

1. Poznanie planu osiedla, na którym mieszkają dzieci. Odszukiwanie na nim ulic i budynków oglądanych podczas spaceru. Umieszczanie na planie, w miejscu zamieszkania dzieci, wizytówek z ich imionami.

 Zabawa ruchowa *Spacer krętą uliczką*.

Nauczyciel wybiera dwoje dzieci. Jednemu z nich zasłania oczy, drugie jest przewodnikiem, który prowadzi pierwsze dziecko po *uliczce* utworzonej z pozostałych dzieci. Nauczyciel podaje określenia kierunku, np. *prosto*, *w prawo*, *w lewo*. Zadaniem *przewodnika* jest przeprowadzenie kolegi do końca uliczki.

2. Ćwiczenia twórcze – *Nowe ulice*.

Zamienianie nazw ulic swojego osiedla (swojej miejscowości) na nazwy pochodzące od owoców (np. *Cytrynowa*, *Bananowa*) lub słodyczy (np. *Czekoladowa*, *Herbatnikowa*).

Dzień 2. Domy i domki

Cele ogólne:

- wyjaśnianie różnych znaczeń słowa *dom*,
- porównywanie domów wybudowanych dawniej i obecnie.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wyjaśnia różne znaczenia słowa *dom*,
- rozpoznaje domy – dawniejsze i współczesne.

Środki dydaktyczne: wiersz Doroty Gellner *Domek*, różne rodzaje klocków, sylweta domu, kolorowe kartonowe figury geometryczne do utworzenia sylwety domu, woreczki z grochem, bębenek, tamburyn, kartka w kształcie domu z hasłem *Dom*, nagranie muzyki do ćwiczeń, laski gimnastyczne, piórka, gazety, karty pracy, cz. 3, s. 56, 57, 58, 59.

Przebieg dnia

I

1. Zabawy konstrukcyjne w małych zespołach.

Budowanie różnych domów z klocków; porównywanie powstałych budowli; stosowanie pojęć: *wysoki*, *niski*, *wyższy*, *niższy*.

- Zachęcanie do kupna powstałego domu poprzez reklamowanie swoich budowli. Poszukiwanie jak największej liczby argumentów przekonujących potencjalnych klientów do zainteresowania się danym budynkiem.
2. Szukanie i wyjaśnianie różnych znaczeń słowa *dom*.
Zapisywanie propozycji dzieci (przez nauczyciela) wokół hasła *Dom*, napisanego na kartce w kształcie domu, np. *budynek*, *mieszkanie*, *miejsce*, *w którym można odpocząć*, *spotkać się z bliskimi*, *rodzina*, *gniazdo*, *szczęście rodzinne*, *ognisko domowe*...

3. Karta pracy, cz. 3, s. 56.

Określenie, co i dlaczego zmieniło się w wyglądzie domów przedstawionych na obrazkach.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX (przewodnik, s. 55).

II

 Słuchanie wiersza Doroty Gellner *Domek*.

1. Tworzenie sylwety domu z elementów przygotowanych przez nauczyciela (elementy w kształcie figur geometrycznych, wycięte z kolorowego kartonu); nazywanie składających się na nią figur geometrycznych, liczenie ich; określanie, których jest więcej, których mniej, a których – tyle samo.
2. Słuchanie wiersza.

*Były w mieście domki małe,
złote, srebrne oraz białe.
Tylko jeden szaro-bury,
straszenie brzydkie i ponure.
Więc od rana do wieczora
pusty stał bez lokatora.
Aż się w końcu dom zbuntował:
– Sam się będę remontował!
Wziął drabinę i wiaderko, przyniósł pędzel i lusterko.
Przed lustrem się malował, farby sobie nie żałował.
No i patrzcie! Już przed drzwiami stoją ludzie z walizkami.
I dokoła słysząc wrzaski:
– Domek w kółka! Domek w paski! Na kominie kwiatki bzu!
Chcemy wszyscy mieszkać tu!
A dom na to:
– Takie tłumy?
Przecież ja nie jestem z gumy!*

3. Rozmowa na temat wiersza.
 - Jak wyglądał dom?
 - Co zrobił, żeby to zmienić?
 - Czy wzbudziło to zainteresowanie nim?
4. Tworzenie kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat wyglądu własnego domu (liczba pomieszczeń, kolorystyka, wyposażenie, osoby, które w nim mieszkają).

 Zabawa ruchowa *Budujemy wspólny dom*.

Dzieci spacerują po sali, podrzucając i łapiąc woreczki z grochem. Na uderzenie w bębenek z woreczków – cegiełek – układają na dywanie kształt wymyślonemu domu tak, aby woreczki wszystkich dzieci tworzyły wspólną całość.

5. Wyjaśnienie etapów budowania domu, nazywanie zawodów związanych z tą pracą (*architekt, murarz, elektryk, glazurkarz, malarz, dekorator...*), podział ich nazw na sylaby.

6. Karta pracy, cz. 3, s. 57.

Kolorowanie rysunków domków na takie same kolory, jakie mają figury, z których zostały zbudowane te domki.

 Zabawa ruchowa *Domki z gazet*.

Dzieci rozkładają na podłodze gazety. To ich domy. Poruszają się w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze wracają do swoich *domów*. Nauczyciel przy każdym powtórzeniu zabawy zabiera po kilka gazet, więc liczba dzieci w *domach* zagęszcza się – muszą się one ścisnąć, przytulać, aby wszyscy, którzy chcą przebywać w danym *domu*, się w nim zmieścili.

Zabawa dydaktyczna *Domy dawniej i dziś*.

1. Poszukiwanie jak największej liczby określeń domów: *jednorodzinny, wielorodzinny, towarowy, dla ptaków, bliźniak, kempingowy, z kart, wczasowy, opieki*; wyjaśnianie ich.
2. Przypomnienie wyglądu domów budowanych dawniej, nazywanie ich i porównywanie z dzisiejszymi budynkami.
3. Rytmizowanie tekstu: *Dobry domek własny, chociaż trochę ciasny*. Ilustrowanie go ruchem według pomysłów dzieci.

Karta pracy, cz. 3, s. 58.

Oglądanie zdjęć różnych domów: na wsi, w małej miejscowości, w metropolii. Dostrzeganie różnic w wyglądzie tych budynków mieszkalnych. Kończenie rysowania szlaczków.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw VI (według: „Wychowanie w Przedszkolu” 2/1999). *Wyczucie własnego ciała.*

- Reagowanie na przerwę w muzyce.

Przy dźwiękach muzyki dzieci naśladują ruchy węża: rozciągają się, przężą, kręcą głowami. Kiedy muzyka milknie, wężę zwijają się w kłębek (chowają głowy w ramiona i obejmują rękami zgięte kolana).

Wyczucie rytmu i płynności ruchu.

Inszeniacja ruchowa *Bal krasnoludków*. Dzieci dzielą się na trzy grupy: *duszki, skrzaty, krasnale*. Przy akompaniamencie w rytmie półnut *duszki zbierają poziomki*. Przy akompaniamencie w rytmie ósemek – tańczą *krasnale*, a przy akompaniamencie w rytmie ćwierćnut – *skrzaty drepczą*, ruszają głowami, uderzają dłońmi o uda, próbują naśladować różne codzienne czynności.

Wyczucie przestrzeni, współdziałanie z partnerem.

Dzieci ćwiczą parami, nauczyciel akompaniuje na pianinie.

- Dzieci są zwrócone twarzami do siebie i trzymają się za ręce. Kiedy nauczyciel gra wysokie dźwięki, podskakują obunóż.
- Dzieci są zwrócone twarzami do siebie. Jedno dziecko z pary wykonuje różne czynności, a drugie je naśladuje.

Kształtowanie zwinności.

Każde dziecko otrzymuje laskę gimnastyczną. Wykorzystując ją, naśladuje różne czynności: zmiatanie, łowienie ryb, trzepanie dywanów, kopanie dołu w ziemi, odkurzanie, podpieranie się itp.

Pogłębianie oddechu.

Dzieci otrzymują piórka i starają się utrzymać je w powietrzu, dmuchając na nie. Podczas tego ćwiczenia dzieci mogą poruszać się po całej sali, przykucać, wykonywać skłony boczne itp.

Wyczucie przestrzeni i czasu.

Reagowanie na dźwięki: wysokie, średnie i niskie. Kiedy nauczyciel gra wysokie dźwięki, dzieci wyciągają się ku górze, aż do wysokości. Kiedy nauczyciel zaczyna grać dźwięki średnie i niskie, dzieci powoli przechodzą do przysiadu, a następnie do siadu i leżenia.

III

Zabawa ruchowa *Po równiutkiej dróżce* (tekst popularny).

Dzieci stoją na jednej linii przy ścianie. Zapamiętują swoje miejsca. Idą na spacer zgodnie z wierszem mówionym przez nauczyciela, naśladując ruchy, o których jest w nim mowa.

*Idą dzieci równą drogą,
po kamyczkach iść nie mogą.
Po kamyczkach hop, hop, hop,
do doleczka skok.*

Dzieci:

*maszerują w rytmie wiersza,
wykonują 3 podskoki w miejscu, a potem
przysiad podparty,*

*Pora wracać. Kto się znuży,
ten odpocznie po podróży.
Dom już blisko... nogi w ruch.
Kto zwycięży – ten jest zuch!*

maszerują w rytmie wiersza,
biegną na swoje miejsce.

Nauczyciel wykonuje wszystkie ruchy z dziećmi, akcentuje ostatni wers, aby przyspieszyć zajmowanie miejsc.

1. Karta pracy, cz. 3, s. 59.

Kolorowanie rysunku domku na dole strony na niebiesko, a domku na górze – na czerwono.
Kolorowanie rysunku domku po lewej stronie na zielono, a domku po prawej stronie – na żółto.

Dzień 3. Poznajemy swój region

Cele ogólne:

- przybliżanie charakterystycznych miejsc danej miejscowości,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia wybrane, charakterystyczne miejsca znajdujące się w jego miejscowości,
- wspólnie wykonuje album o swojej miejscowości.

Środki dydaktyczne: nagrania przyśpiewek ludowych wykonywanych przez zespoły, charakterystycznych dla danego regionu, obrazek herbu danej miejscowości, obrazki różnych herbów, pocztówki, ilustracje przedstawiające miejsca charakterystyczne dla danej miejscowości, stemple z ziemniaków owinięte materiałem o wyraźnej fakturze, farby, eksponaty do kącika regionalnego, papier kolorowy, nożyczki, serwetki charakterystyczne dla danego regionu (lub ich zdjęcia, obrazki), tamburyn, gałązka lub zielone listki, zagadki o różnych miejscach, zabytkach, klej, kartki, podpisy do widokówek, ilustracji, kartoniki z imionami dzieci, wstążeczka, dziurkacz, okładka albumu (z herbem), karty pracy, cz. 3, s. 60, 61, 62.

Przebieg dnia

I

1. Słuchanie nagrań zespołów ludowych z własnego regionu, zwrócenie uwagi na ich tematykę, występującą gwarę i instrumenty ludowe.
2. Nauka wybranej przyśpiewki lub zabawy ze śpiewem, charakterystycznej dla danego regionu, np. region świętokrzyski – przyśpiewka *Goląbeczek przylata*.

*Goląbeczek przylata,
listek w dzióbku przynosi.*

*Goląbeczek da temu,
kto go ładnie poprosi.*

Dzieci tworzą koło wiązane. W środku koła wybrane dziecko – *goląbeczek* – trzyma w ręce gałązkę lub zielone listki. Dzieci chodzą po kole i śpiewają, przy słowach piosenki *Kto go ładnie poprosi* zatrzymują się, kłaniają *goląbeczkowi*, a on wybiera dziecko z koła, ofiarowuje mu gałązkę i razem tańczą.

- Przypiewka *A u mojej pani matki*.

Dwoje wybranych dzieci tworzy z uniesionych rąk *bramę*, a reszta ustawia się w długi *łańcuch*, który musi przez tę *bramę* przejść.

Wszyscy śpiewają:

*A u mojej pani matki
przed sienią, przed sienią
czerwieni się jabłuszcza,
czerwieni, czerwieni.
Urwała ich Marysienka
dwanaście, dwanaście.
Zaniosła je na zameczek
staroście, staroście.
Pan starosta jabłuszcżkom
bardzo rad, bardzo rad,
zaprosił ci Marysienię*

*na obiad, na obiad.
Liczy, liczy te jabłuszka
po stole, po stole,
a Marysia już ucieka
przez pole, przez pole!
Dzieci dalej mówią:
Pierwsze przepustne,
drugie – kapustne,
trzecie – darowane,
czwarte – za głowę złapane!*

Potem opuszczają ręce tworzące *bramę*. Zatrzymane dziecko musi powiedzieć, do kogo chce pójść i wskazać na jedno z pary dzieci tworzących *bramę*. Dzieci wcześniej umawiają się, które będzie *diabelem*, a które – *aniołem*. Jeśli dziecko wskaże *aniola*, zostaje przez niego przytulone, jeśli *diabła* – ucieka, a *diabeł* je goni.

 Ćwiczenia poranne – zestaw XIX (przewodnik, s. 55).

II

 Zapoznanie z herbem, ważniejszymi miejscami, zabytkami charakterystycznymi dla danej miejscowości oraz strojami danego regionu.

1. Pokazanie herbu miejscowości, z której pochodzą dzieci.
2. Poszukiwanie odpowiedzi na to pytanie *Co to jest herb?*

Zwrócenie uwagi, jak on wygląda; z jakich elementów się składa; co one oznaczają. Wyjaśnienie znaczenia herbu dla danej miejscowości; wymienienie miejsc, w jakich można go zobaczyć.

3. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość i szybką reakcję – *Rozpoznaj swój herb*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze nauczyciel pokazuje obrazki różnych herbów oraz – co pewien czas – obrazek herbu miejscowości, z której pochodzą dzieci. Jeśli pokazuje herby innych miast, dzieci stoją i nie poruszają się; jeśli jest to herb ich miejscowości, przykucają i klaszczą w ręce.

4. Zabawa *Co to za miejsca?*

Dzieci wybierają pocztówki lub ilustracje ułożone przed nimi obrazkiem ku dołowi. Rozpoznają i nazywają miejsca, budowlę, zabytki, które te obrazki przedstawiają.

5. Karty pracy, cz. 3, s. 60–61.

Oglądanie obrazków przedstawiających dzieci ubrane w stroje ludowe, umieszczonych na konturowej mapie Polski. Otaczanie pętlą dzieci w strojach ludowych z własnego regionu, omówienie wyglądu ich strojów.

- Zabawa ruchowa ze śpiewem, przy poznanej przyśpiewce (*przewodnik*, s. 60–61).
- Wspólne wykonanie albumu pt. *Moja miejscowość*.
 1. Rozwiązywanie zagadek o wybranych miejscach charakterystycznych dla danej miejscowości. Nauczyciel opisuje wybrane miejsce, wybrany zabytek, a dzieci odgadują, co to jest, i odszukują pasujący obrazek, pasującą widokówkę.
 2. Zapoznanie ze sposobem wykonania albumu reklamującego miejscowość, w której mieszkają dzieci, i zachęcającego do jej odwiedzania. Wypowiedzi dzieci na temat wyglądu albumu i jego zawartości.
 3. Wykonanie pracy przez dzieci.
 - Dzieci nakleją na kartkach (wcześniej ozdobionych stemplami z ziemniaków owiniętych materiałem o wyraźnej fakturze, np. sztruksem, koronką, szarym płótnem...), widokówki przedstawiające daną miejscowość.
 - Przykleją pod widokówkami podpisy (przygotowane przez nauczyciela) oraz kartoniki z imionami dzieci, które daną stronę wykonały.
 - Łączą kartki wykonane indywidualnie w jedną całość za pomocą wstążeczki przewleczonej przez dziurki wykonane dziurkaczem.
 - Dołączają kartonową okładkę z herbem miejscowości pokolorowanym przez chętne dziecko i tytułem albumu *Moja miejscowość*.
 4. Prezentacja albumu w kąciu dla rodziców, a następnie umieszczenie go w kąciu regionalnym zorganizowanym w sali przedszkolnej.

III

1. Zorganizowanie w sali *kącika regionalnego*, związanego z regionem, z którego pochodzą dzieci. Zagospodarowanie go eksponatami charakterystycznymi dla danego regionu, przyniesionymi przez dzieci (np. wyrobami ceramicznymi, figurkami drewnianymi, glinianymi, kwiatami z bibuły, książkami o regionie, elementami strojów ludowych, serwetkami, wycinankami...).
 - Zachęcanie do wzbogacania kącika o nowe elementy w ciągu roku szkolnego.
- Zabawa ruchowa przy poznanej przyśpiewce (*przewodnik*, s. 60–61).
2. Wykonanie papierowej serwetki.
 - Pokaz sposobu składania papieru kolorowego i wycinania poszczególnych elementów.
 - Oglądanie powstałych serwetek, zwrócenie uwagi na symetryczność wzorów powstałą dzięki odpowiedniemu złożeniu papieru.
 - Porównywanie powstałych serwetek z serwetkami charakterystycznymi dla danego regionu (zdjęcia, obrazki, oryginalne serwetki), zwrócenie uwagi na powtarzające się wzory, elementy zdobnicze oraz kolorystykę.
3. Karta pracy, cz. 3, s. 62.

Rysowanie po śladach płataninek. Odczytanie imion dzieci ukrytych w płataninkach. Słuchanie nazw domów, w których mieszkają. Odszukiwanie zdjęć tych domów wśród naklejek i naklejanie w odpowiednich miejscach.

Dzień 4. Tworzymy kolekcje

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności dodawania,
- tworzenie nazw nadrzędnych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- dodaje w zakresie siedmiu,
- podaje nazwę nadrzędną do podanych nazw.

Środki dydaktyczne: sylwety liter do obrysowania, duża kostka z obrazkami: przedmiotów, roślin, zwierząt, flamastry, nożyczki, kartoniki z cyframi i znakami matematycznymi, szarfy, obręcze, obrazki przedmiotów do tworzenia kolekcji, domino obrazkowo-liczbowe, kartoniki z cyframi od 1 do 8 w kolorach czerwonym i niebieskim, duże klocki, zestawy figur dla każdego dziecka, tamburyn, nagranie muzyki do ćwiczeń, piórka, laski gimnastyczne, pudełka, patyczki, plastelina, karty pracy, cz. 3, s. 63, 64.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa rozwijająca wyobraźnię i umiejętność tworzenia opowiadania z podanymi słowami *Kostka z obrazkami*.

Nauczyciel nakleja na boki dużej kostki obrazki przedmiotów, roślin lub zwierząt. Dzieci kolejno rzucają kostką. Układają krótką historyjkę z nazwą wylosowanego obrazka. Kolejne dzieci dokładają swoje zdania, w których występują nazwy przedmiotów wylosowane przy kolejnych rzutach kostką, i tworzą dalszą część opowiadania układającego się w logiczną całość.

2. Obrysowywanie flamastrami od szablonu literowego nazwy swojej miejscowości według wzoru. Ozdabianie liter według pomysłów dzieci.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX (*przewodnik*, s. 55).

II

 Liczymy figury – ćwiczenia w dodawaniu.

Dzieci dostają po trzy zestawy figur. Układają z nich określone przedmioty, liczą figury użyte do układania danego przedmiotu i układają działania.

1. Układanie domku z figur.

Dzieci dostają w pierwszym zestawie: duży kwadrat – budynek, 2 małe kwadraty – okna, większy prostokąt – drzwi, mały prostokąt – komin, duży trójkąt – dach.

Dzieci układają z tych figur domek. Liczą figury każdego rodzaju i układają samodzielnie lub z pomocą nauczyciela działanie:

$$3 \text{ (kwadraty)} + 2 \text{ (prostokąty)} + 1 \text{ (trójkąt)} = 6$$

2. Układanie kurczątka.

Dzieci dostają w drugim zestawie: 3 koła – duże, mniejsze i najmniejsze (brzuszek, głowa, oczko), 4 trójkąty (mały – dzióbek, 2 większe – nogi, 1 większy – ogon).

Dzieci układają z tych figur kurczątka. Liczą figury każdego rodzaju i układają działanie:

$$3 \text{ (koła)} + 4 \text{ (trójkąty)} = 7$$

3. Układanie kwiatka.

Dzieci dostają w trzecim zestawie: 5 kół (jedno duże – środek kwiatka, 4 koła mniejsze – płatki kwiatka), 1 wąski prostokąt – łodyga, 1 mały trójkąt – listek.

Dzieci układają z tych figur kwiatek. Liczą figury każdego rodzaju i układają działanie:

$$5 \text{ (koła)} + 1 \text{ (prostokąt)} + 1 \text{ (trójkąt)} = 7$$

 Zabawa dydaktyczna *Tworzymy kolekcje*.

Nauczyciel rozkłada na dywanie dużo obrazków różnego rodzaju. Układa przed dziećmi cztery obręcze, mówiąc, jakie sklepy one przedstawiają. Na dane hasło dzieci rozchodzą się, wyszukując wśród obrazków te, które będą *towarami* pasującymi do *poszczególnych sklepów*, i wkładają obrazki do odpowiednich obręczy, np. sklep meblowy – obrazki mebli: szafy, regału, półki, wersalki, stołu, krzesła...; sklep z zabawkami – obrazki zabawek: lalki, misia, kaczki, słonia, klocków, samochodu; sklep odzieżowy – obrazki różnych elementów ubrań...

- Podawanie nazw nadrzędnych do towarów w *poszczególnych sklepach*. Wymienianie nazw artykułów znajdujących się w obręczach: szafa, wersalka, stół... *to meble*; spódnica, bluzka, sweter... *to ubrania*...

- Karta pracy, cz. 3, s. 63.

• Odczytywanie wyrazów, tworzenie pasujących do nich nazw nadrzędnych, np. chleb, bułki to *pieczywo*. Kończenie rysowania szlaczeków.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw VI (*przewodnik*, s. 58–59).

III

1. Zabawy utrwalające poznane cyfry – *Znamy te cyfry*.

Układanie domina obrazkowo-liczbowego:

- rozszerzenie zakresu kart matematycznych – rysowanie lub wycinanie elementów, których liczba odpowiada cyfrze umieszczonej na karcie,
- wykonywanie ruchów (według pomysłów dzieci), których liczba odpowiada cyfrze pokazanej przez nauczyciela lub wylosowanej przez dziecko,
- dopełnianie w pudełkach patyczków zgodnie ze wskazaniem określonej cyfry,
- modelowanie cyfr z plasteliny, zgodnie z określoną liczbą elementów narysowanych na papierze lub ułożonych z liczmanów przed dziećmi.

2. Karta pracy, cz. 3, s. 64.

Rysowanie nad pozostałymi cyframi odpowiedniej liczby figur. Wpisywanie do okienek wyników dodawania.

 Zabawa ruchowa *Budujemy wieże*.

Dzieci stoją w dwóch rzędach. Przed nimi znajdują się duże klocki. Dzieci losują kartoniki z cyframi (od 1 do 8) w kolorze czerwonym lub niebieskim. Na dany sygnał dzieci z obu rzędów kolejno biegną do swoich klocków i układają z nich wieże. Po ułożeniu wież, jeśli mają cyfrę czerwoną, dostawiają elementy, jeśli niebieską, tyle elementów muszą odłożyć. Po zakończeniu zabawy każdy zespół liczy klocki, z których składa się jego wieża. Dzieci wspólnie określają, gdzie jest ich więcej, gdzie mniej; o ile więcej, o ile mniej.

Dzień 5. Czy znamy te legendy?

Cele ogólne:

- poznawanie legend związanych z danym regionem,
- wyrażanie swoich obserwacji w ekspresji plastycznej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- dostrzega w legendzie kolejność zdarzeń,
- przedstawia plastycznie wybrane miejsce w swojej miejscowości.

Środki dydaktyczne: legenda charakterystyczna dla danego regionu, ilustracje do legendy, bębnek, widokówki z danej miejscowości, kartki ze znakiem zapytania, piłka, pastele olejne, kolorowy karton, materiały do ozdobienia ramek, sylwety przedmiotów przecięte na połowy, tamburyn, kartoniki z cyframi, klej, nagranie muzyki, karta pracy, cz. 3, s. 65.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 65.

Oglądanie obrazków. Odszukanie wśród naklejek kartoników z wyrazami, ułożenie zdań z tych wyrazów. Naklejanie ich pod odpowiednimi obrazkami.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIX (*przewodnik*, s. 55).

II

 Poznanie legendy o swojej miejscowości.

1. Zabawa utrwalająca nazwę swojej miejscowości – *Podskocz*.

Nauczyciel wymienia dość szybko nazwy różnych przedmiotów, między nimi podaje także

nazwę miejscowości, w której mieszkają dzieci. Kiedy dzieci ją usłyszą, muszą podskoczyć. W pozostałych przypadkach nie ruszają się z miejsca.

2. Słuchanie opowiadania nauczyciela ilustrowanego obrazkami.
 - Wyjaśnienie niezrozumiałych słów, zwrotów.
3. Odpowiadanie na pytania nauczyciela dotyczące treści legendy.

Zwrócenie uwagi na występującą w niej kolejność zdarzeń, układanie pomieszanych obrazków we właściwej kolejności, umieszczanie pod nimi kartoników z odpowiednimi cyframi.
4. Opowiadanie legendy przez chętne dzieci.
5. Ilustrowanie ruchem fragmentów legendy. Odgadywanie przez pozostałe dzieci, jakie wydarzenia są przedstawiane przez dzieci.

Zabawa ruchowa *Cicho – głośno*.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie bębienka. Podczas przerwy w grze powtarzają tekst *Miasto swoje znamy – miasto swe kochamy*, z odpowiednim natężeniem głosu: cicho, jeśli nauczyciel trzyma palec na ustach, głośno – kiedy nie ma palca na ustach.

Rysujemy naszą miejscowość – wyrażanie swoich obserwacji w ekspresji plastycznej.

1. Zabawa *Spacer po naszej miejscowości*.

Dzieci maszerują parami po sali. Zatrzymują się w oznaczonych znakiem zapytania kilku miejscach, gdzie nauczyciel ukrył widokówki (zdjęcia) przedstawiające miejscowość, w której mieszkają. Dzieci szukają ukrytych widokówek, a po ich znalezieniu opowiadają, co one przedstawiają.
2. Wypowiedzi dzieci na temat *Co najbardziej podoba mi się w mojej miejscowości?*

Nauczyciel rzuca piłkę do kolejnych dzieci, a one udzielają odpowiedzi na to pytanie, uzasadniając swój wybór.
3. Rysowanie pastelami olejnymi wybranych przez dzieci miejsc z ich miejscowości.
 - Przyklejanie obrazków na środku większego arkusza kolorowego kartonu.
 - Ozdabianie powstałej ramki różnymi technikami, np. wycinanie i przyklejanie kolorowych kółeczek dookoła obrazka; naklejanie dookoła cienkiego wałeczka plasteliny w kształcie fali lub zygzaka; naklejanie dookoła pasków kolorowej tektury falistej; stemplowanie kropeczek patyczkiem kosmetycznym maczanym w farbie...
 - Oglądanie powstałych prac.
 - Zorganizowanie wystawy pod hasłem *Moja miejscowość*.

III

Zabawa ruchowa *Odszukaj brakującą połowę*.

Dzieci losują połowy sylwet różnych przedmiotów. Poruszają się przy muzyce. Podczas przerwy w grze szukają dziecka, które ma drugą część wylosowanej przez nie połowy sylwety.

1. Ćwiczenie twórcze.

Wypowiedzi dzieci na temat *Co by było, gdyby...*

 - w naszej miejscowości uschły wszystkie rośliny?
 - w środku miasta wylądował statek kosmiczny?
 - z chmur padała gorąca czekolada?

Tydzień II: Mieszkamy w Europie

Dzień 1. Poznajemy Fryderyka Chopina

Cele ogólne:

- zapoznanie z literą **g**: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- przybliżenie postaci i muzyki F. Chopina.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa literę **g**: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- wie, kim był F. Chopin; zna jego wybrane utwory.

Środki dydaktyczne: przedmioty wydające dźwięki, instrumenty perkusyjne, godło Polski, alfabet demonstracyjny, alfabet ruchomy, nakrywki – białe, niebieskie i czerwone, kartoniki z literami, zapis nutowy wybranego utworu F. Chopina, portret F. Chopina, sylwety nut, pięciolinia, nagranie wybranego utworu F. Chopina, zapisy: nuty, półnuty, ćwierćnuty i ósemki, karty pracy, cz. 3, s. 66, 67, 68, 69, 70.

Przebieg dnia

I

1. Słuchanie i rozpoznawanie dźwięków:

- dochodzących zza okna, dobiegających spoza sali, z przedszkola,
- tworzonych w sali przez nauczyciela i chętne dzieci, np. otwieranie i zamykanie drzwi, chodzenie, przesuwanie krzesła po podłodze, jazda samochodem, przesypywanie klocków w pudełku, zginiatanie woreczków foliowych, poruszanie pudełkiem ze szpilkami...
- wydawanych przez znane dzieciom instrumenty perkusyjne.

2. Zabawa *Skojarzenia*.

Nauczyciel podaje różne nazwy, a dzieci mówią do nich skojarzenia, np.

pianista – *pan, pianino, muzyka...*; kompozytor – *twórca, utwór, piosenka...*;

muzyk – *instrument, granie, występ...*; artysta – *scena, aktor, wystawa...*;

koncert – *publiczność, brawa, orkiestra...*; melodia – *śpiew, piosenkarka, dźwięki...*

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pada śnieg*.

Dzieci spacerują po sali. Kiedy usłyszą dźwięk dzwonka, zatrzymują się, rytmicznie powtarzają tekst: *Śnieg, śnieg, pada śnieg, pada śnieg, śnieg, śnieg*, i ilustrują go ruchem (najpierw wolno, a potem coraz szybciej). Przy każdym słowie *śnieg* dzieci klaszczą w ręce, przy każdym słowie *pada* – naśladują palcami rąk padanie śniegu. Dźwięk dzwonka jest sygnałem do ponownego ruchu.

- Zabawa usprawniająca duże grupy mięśniowe – *Wirujące śnieżynki*.

Dzieci z rękami w górze obracają się wokół własnej osi, stopniowo opuszczają ręce i opadają do przysiadu.

- Zabawa z elementem skoków – *Głodne ptaszki*.

Poruszają się po sali podskokami w pozycji kucznej, co jakiś czas stukają zgitym palcem o podłogę – *ptaszki próbują wydobyć jedzenie spod śniegu*.

- Ćwiczenie tułowia i ramion – *Rozgrzewamy się na mrozie*.

Naprzemiennie krzyżują ramiona z zarzucaniem rąk na plecy, masują *zmarznięte części ciała*, chuchają w złęczone dłonie.

- Zabawa *Szukam przyjaciela*.

Dzieci swobodnie maszerują po sali w różnych kierunkach. Na uderzenie w bębenek dobierają się parami i maszerują za nauczycielem. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do ponownego marszu.

II

 Wprowadzenie litery **g**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Rozwiązanie zagadki (W. Ż.-Ż.).

Co to za znak?

W czerwonym polu,

biały, w koronie ptak. (godło)

- Oglądanie godła Polski. Wymienianie miejsc, w których je widzimy.
- 2. Analiza dźwiękowa słowa *godło*.
- Podział słowa na sylaby i na głoski.
- Poszukiwanie przez dzieci słów, w których głoska *g* występuje w różnych pozycjach: na początku (gumka, garnek, gitara...), w środku (noga, kangur, waga...) i na końcu (róg, wróg, pług...).
- (Czasami na końcu słów, które kończą się głoską *g*, słyszymy głoskę *k*).
- Ułożenie schematu i modelu słowa *godło*.
- 3. Wymienianie imion rozpoczynających się głoską *g*.
- 4. Analiza dźwiękowa imienia *Grażyna*.
- Podział imienia na sylaby, na głoski; budowanie schematu i modelu.
- 5. Pokaz litery *g*: drukowanej i pisanej, małej i wielkiej. Opisanie jej wyglądu, porównanie z innymi.
- Zastąpienie nakrywek w słowach *godło*, *Grażyna* poznanymi literami.

Zabawa ruchowa *Jaka to litera?*

Dzieci losują jedną literę i poruszają się po sali w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, odwracają w kierunku nauczyciela, który pokazuje nowe litery (drukowana lub pisana, mała lub wielka). Te dzieci, które mają taką samą literę, podnoszą kartoniki do góry i stoją, wszystkie pozostałe przykucają.

6. Karty pracy, cz. 3, s. 66, 67, 68.

- Oglądanie obrazka. Omówienie, co się na nim dzieje. Zaznaczanie na nim tego, co ma w swojej nazwie głoskę *g*.
- Dzielenie nazw obrazków na głoski. Dzielenie pól pod obrazkami na odpowiednią liczbę okienek.
- Łączenie liniami drukowanych liter – małych i wielkich – tego samego rodzaju.
- Czytanie połączeń litery *g* z poznanymi literami i wyrazów.
- Skreślanie sylab, które nie tworzą nazw obrazków.
- Uzupełnianie wyrazów – naklejanie kartoników z literami, odszukanych wśród naklejek, w odpowiednich okienkach.

7. Karta pracy, cz. 3, s. 69.

- Pokaz prawidłowego kreślenia litery *g* przez nauczyciela.
- Pisanie liter *g*, *G* po śladach, a potem – samodzielnie (przez chętne dzieci).

Zabawa ruchowa *Zwiedzamy Europę*.

Dzieci naśladują jazdę samochodem. Gdy nauczyciel poda hasło: *Granica*, zatrzymują się i wspólnie z nauczycielem odczytują z mapy Europy nazwę europejskiego państwa, np. Belgia, Holandia, Francja.

Poznanie ciekawostek z życia F. Chopina, słuchanie fragmentów wybranych utworów.

1. Oglądanie zapisu nutowego wybranego utworu Fryderyka Chopina.
Zwrócenie uwagi, w jaki sposób zapisuje się utwór muzyczny i jakich znaków się do tego celu używa.
- Pokaz wyglądu całej nuty, półnuty, ćwierćnuty i ósemki, wskazanie na ich wartości poprzez klaskanie z liczeniem razem z nauczycielem.
- Rozpoznawanie poszczególnych nut, układanie ich sylwet na pięciolinii zgodnie z wzorem.
- Rysowanie klucza wiolinowego w powietrzu i na dywanie.
2. Wysłuchanie fragmentu wybranego utworu F. Chopina.
- Zwrócenie uwagi na nastrój słuchanego utworu.
- Oglądanie portretu pianisty.
3. Poznanie ważniejszych wydarzeń z życia wielkiego pianisty i kompozytora.

Fryderyk Franciszek Chopin urodził się w Żelazowej Woli, zmarł w Paryżu. Przyszedł na świat w bardzo muzycznej rodzinie. Jego matka Justyna lubiła grać na fortepianie, a ojciec Mikołaj był wykładowcą literatury francuskiej w kilku warszawskich szkołach. Pięknie grał na skrzypcach. Fryderyk miał trzy siostry: Izabellę, Ludwikę i Emilię, sam był drugim dzieckiem z kolei. Już jako małe dziecko Fryderyk zasiadał do fortepianu i grał zasłyszane melodie, dlatego rodzice zatrudnili mu nauczyciela muzyki – Wojciecha Żywnego z Czech. Po pewnym czasie mały Chopin przewyższył zdolnościami i umiejętnościami swojego nauczyciela, który był jego przyjacielem. Zadeedykował mu nawet swój słynny Polonez As-dur. Mając 7 lat, Fryderyk zadebiutował jako kompozytor. Powstały wtedy Polonez g-moll i Polonez B-dur. Pierwszy publiczny występ odbył się w 1818 r. w pałacu Radziwiłłów. Fryderyk miał wtedy 8 lat. Prasa opisała go wówczas jako „cudowne dziecko”. Chopin grywał u księcia Konstantego, a od cara otrzymał pierścion z brylantem. W Paryżu otrzymał również propozycję zostania nadwornym kompozytorem carskim. Jednak Chopin pierścion sprzedał, a propozycję odrzucił. W latach 1823–26 pobierał naukę w Liceum Warszawskim, gdzie pracował jego ojciec. W tym okresie zwiedzał Polskę. Wraz z siostrą Emilią pisał dla zabawy wiersze i komedie. Posiadał także talent malarski i aktorski. Studiował w Warszawskiej Szkole Głównej Muzyki, związanej z Uniwersytetem Warszawskim, gdzie uczył się harmonii. Z lekcji instrumentu był zwolniony, ponieważ zauważono jego nieprzeciętny dar do gry na fortepianie. Okres ten charakteryzuje się fascynacją muzyką ludową. Powstają wtedy sonaty i mazurki oparte na motywach ludowych. Już wtedy jego nauczyciele uznawali go za geniusza muzycznego. Lata 1829–31 były sukcesem kompozytorskim. Powstają wtedy koncerty fortepianowe – f-moll i e-moll. Kolejne lata Chopin spędza w Paryżu, gdzie koncertuje i odnosi wielkie sukcesy. Zarabia lekcjami muzyki oraz dużo komponuje. Zaręcza się z Marią Wodzińską, niezwykle uzdolnioną muzycznie i malarsko, ale jej rodzina sprzeciwia się ich związkowi, uznając Chopina za zbyt chorowitego (Fryderyk zaczyna chorować na gruźlicę). Chopin poznaje George Sand. Wspólnie z jej dziećmi wyjeżdżają na Majorkę, ale deszczowa pogoda oraz wojna trwająca w Hiszpanii źle wpływają na muzyka. Jego choroba się rozwija. Wtedy powstają preludia. Po powrocie do Francji Fryderyk jest już bardzo chory. Nie układa mu się z przyjaciółką i podejmują decyzję o rozstaniu. Kompozytor wpada w depresję. Daje ostatni koncert w Paryżu i wyjeżdża do Anglii i Szkocji. Podróż ta wyczerpuje jednak jego siły. Jest w coraz gorszym stanie. Pisz dwa ostatnie mazurki – f-moll i g-moll. Nie opuszczają go приятели, ale ma problemy finansowe. Umiera w październiku 1849 r. Zostaje pochowany na cmentarzu Pere Lachaise w Paryżu. Na pogrzebie na jego prośbę wykonano Requiem d-moll Mozarta i jego Marsz Żałobny. Serce Chopina zostało sprowadzone do kościoła Świętego Krzyża w Warszawie.

4. Słuchanie wybranych fragmentów utworów F. Chopina, wypowiedzi dzieci na ich temat, nadawanie im tytułów.
5. Ilustrowanie muzyki ruchem – improwizacje ruchowe przy wybranym utworze F. Chopina.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 70.

Kolorowanie kwadratów na kolory kojarzące się z danym zdaniem, np. *Mam kiwi i truskawki* (zielony, czerwony).

2. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Kompozytor*.

Dzieci siedzą w kole. Jedno odchodzi na bok, a z pozostałych nauczyciel wybiera *kompozytora*, czyli dziecko, które będzie pokazywało proste ruchy rękami, np. klaskanie, uderzanie o różne części ciała, pstrykanie..., Dzieci będą je naśladować. Odgadujący wraca do koła i obserwuje dzieci. Musi odgadnąć, kto jest *kompozytorem*. Jeśli zgadnie, zamieniają się miejscami i zabawa toczy się dalej.

3. Ćwiczenia indywidualne w czytaniu sylab, wyrazów i prostych zdań.

Dzień 2. Warszawski dzień

Cele ogólne:

- poznanie herbu, nazwy Warszawy i jej pochodzenia oraz wybranych zabytków,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wyjaśnia pochodzenie nazwy stolicy Polski,
- wypełnia kontur mapy Polski według wzoru.

Środki dydaktyczne: legenda W. Chotomskiej *Wars i Sawa*, historyjka obrazkowa do legendy, piosenka *Nasze polskie ABC*, ilustracje, widokówki, albumy o Warszawie, kolorowy karton, klej, flamastry, mapa Polski, herb Warszawy i kilku wybranych miast, kartonowe kontury mapy Polski, plastelina, wzór do demonstracji, obrysowane na papierze kolorowym elementy warszawskiej Syrenki, nożyczki, rozsypanka literowa, klocki, tamburyn, bębenek, dzwonek, ilustracje przedstawiające najważniejsze urzędy państwowe w stolicy, napis *Warszawa*, karty pracy, cz. 3, s. 71, 72.

Przebieg dnia

I

1. Oglądanie widokówek, ilustracji oraz albumów o Warszawie.
2. Wspólne wykonanie gazetki tematycznej. Przyklejanie widokówek na kolorowym kartonie, ozdabianie flamastrami powstałych ramek. Przypinanie ich do tablicy umieszczonej w widocznym miejscu, zgodnie z propozycjami dzieci.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX (*przewodnik*, s. 65–66).

II

 Słuchanie legendy W. Chotomskiej *Wars i Sawa*.

1. Wyjaśnienie słów *Warszawa – stolica Polski*.

Zwrócenie uwagi na najważniejsze urzędy państwowe znajdujące się w stolicy i ich rolę w życiu dla całego kraju. Pokazanie ich na ilustracjach, np. budynek Sejmu, Pałac Prezydencki, Urząd Rady Ministrów, Ministerstwo Edukacji Narodowej.

 Zabawa ruchowa *Warszawskie gołębie*.

Dzieci poruszają się po sali, naśladując lot ptaków. Na dźwięk tamburynu zatrzymują się i klaszczą w ręce, rytmizują tekst: *Warszawskie gołębie wysoko latają i stolicę Polski z góry podziwiają*.

2. Słuchanie legendy z wykorzystaniem historyjki obrazkowej.

Dawno, bardzo dawno temu nad brzegiem Wisły mieszkał młody rybak Wars. Któregoś dnia, gdy siedł nad rzekę, by zarzucić sieci, usłyszał piosenkę:

*Siedem fal mnie strzeże
i siedem błyskawic.
Kto się ich nie lęka,
niech się tutaj zjawi.*

Piosenkę śpiewała dziewczyna. Głos miała tak piękny, słodki i dźwięczny, że Wars nie zawahał się ani chwili:

– Nie boję się niczego! – zawołał. Wskoczył do swojej łodzi i popłynął. Ledwo jednak odbił od brzegu, rozpuściła się straszliwa burza.

– Roztrzaskamy ci wiosła! – syczały błyskawice.

– Porwę twoje sieci na strzępy! – ryczał wicher.

– Zatopimy łódź! – groziły fale.

Ale Wars płynął tak szybko, że ani wicher, ani fale, ani błyskawice nie mogły go dogonić. Kiedy był już na środku rzeki, wśród wzburzonych fal ujrzał dziwną postać: pół rybę, pół dziewczynę.

Była to Syrena. Zdziwił się Wars. Podpłynął bliżej. Wyciągnął rękę. Syrena podała mu tarczę i miecz.

I nagle... zmieniła się w piękną dziewczynę.

– Na imię mam Sawa – powiedziała. – Teraz ty broń mnie, rzeki i miasta.

I tutaj – kończy się legenda –

byli sobie chłopak i dziewczyna,

i tu, od imion zakochanych,

historia miasta się zaczyna.

Na brzegu miasta zamieszkali, dom zbudowali – Wars i Sawa,

i z dwojga imion się zrodziło

najmilsze z wszystkich miast – Warszawa.

- Zwrócenie uwagi, od czyich imion powstała nazwa *Warszawa*, kto znajduje się w herbie tego miasta i dlaczego ma miecz i tarczę.
- 3. Poznanie usytuowania miasta na mapie Polski. Przypięcie w tym miejscu nazwy *Warszawa*.
- 4. Oglądanie herbów kilku polskich miast. Wybór herbu Warszawy, opisanie jego wyglądu.
- 5. Karta pracy, cz. 3, s. 71.

Kolorowanie herbu Warszawy według wzoru.

- 6. Dowolny taniec przy piosence *Nasze polskie ABC* (sł. Z. Stawecki, muz. M. Sawa).

I. Już w przed - szko - lu dzie - ci wie - dzą, co to

Wi - śła, co to Bał - tyk. Że na Ślą - sku le - ży

wę - giel, a znów gó - ry to są Ta - try. Ta - ki pol - ski e - le -

men - tarz, raz zo - ba - czysz i pa - mię - tasz. Na - sze pol - skie

A B C, ka - żde dzie - cko o nim wie. Wcho - dzi w gło - wę,

wcho - dzi w ser - ce, jak li - ter - ka po li - ter - ce. Co - raz le - piej

czy - tasz je, na - sze pol - skie A B C.

I. *Już w przedszkolu dzieci wiedzą,
co to Wisła, co to Bałtyk.
Że na Śląsku leży węgiel,
a znów góry to są Tatry.
Taki polski elementarz,
raz zobaczysz i pamiętasz.*

Ref.: *Nasze polskie ABC, każde dziecko o nim wie.
Wchodzi w głowę, wchodzi w serce, jak literka po literce.
Coraz lepiej czytasz je, nasze polskie ABC.*

II. *Kiedy będę taki duży,
jak na przykład są rodzice,
z książek, z kina i podróży
poznam kraju okolice.
Jak zakładka Wisły wstążka,
no a Polska jest jak książka.*

Ref.: *Nasze polskie...*

Wykonanie małej mapy Polski.

1. Poznanie położenia geograficznego Polski na podstawie mapy.
 - Wskazywanie granic, zwrócenie uwagi na kolorystykę poszczególnych regionów naszego kraju; góry, wyżyny, niziny, wody; pokazywanie i nazywanie najdłuższych rzek (*Wisła, Odra*), największych miast leżących nad Wisłą (*Kraków, Gdańsk*); odczytywanie na mapie niektórych nazw: *Tatry, Bałtyk*, odczytywanie nazw państw sąsiadujących z Polską.
2. Karta pracy, cz. 3, s. 72.

Oglądanie mapy Polski. Naklejanie w odpowiednich miejscach na mapie (odszukanych wśród naklejek) kartoników z nazwami: **Bałtyk, Wisła, Odra, Gdańsk, Kraków, Warszawa**. Odczytanie umieszczonego w ramce napisu – **To jest mapa Polski**.
3. Pokaz gotowej mapy; zapoznanie ze sposobem jej wykonania.
 - Modelowanie z cienkiego wałeczka plasteliny po narysowanym śladzie *drogi Wisły* na przygotowanych przez nauczyciela kartonowych konturach mapy.
 - Wypełnianie plasteliną, zgodnie z kolorystyką na wzorze, gór, nizin i wyżyn.
 - Zaznaczenie Warszawy i swojego miasta.
4. Oglądanie powstałych prac.
 - Zorganizowanie wystawy.

III

1. Wykonanie *Warszawskiej Syrenki*.

Wycinanie po liniach konturowych, narysowanych przez nauczyciela na papierze kolorowym, poszczególnych elementów warszawskiej *Syrenki*. Przyklejanie ich na kartkach. Układanie z rozsypanki literowej podpisu *Syrenki* i przyklejanie go pod obrazkiem.
2. Układanie zdań z podanymi słowami.

Nauczyciel podaje słowa, a dzieci układają z nimi zdania. *Zapisują* liczbę słów w zdaniu za pomocą klocków. Proponowane słowa: *Warszawa, syrena, stolica, mapa, Tatry, Wisła, Bałtyk*.
3. Dowolny taniec przy piosence *Nasze polskie ABC* (*przewodnik*, s. 70).

Dzień 3. Jesteśmy Polakami

Cele ogólne:

- zapoznanie z symbolami narodowymi,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje polskie godło i polską flagę,
- wykonuje flagę Polski.

Środki dydaktyczne: legenda M. Orłonia *O Lechu i Białym Orle*, fragment wiersza A. Bernat *Dom*, elementy do zabawy *Statki*, polska flaga, nagranie hymnu państwowego i dwóch innych melodii, bębenek, tamburyn, dzwonek, godła Polski z różnych czasów (na ilustracjach), flagi wybranych państw europejskich, kartki – białe i czerwone, papier toaletowy, klej, kontury flagi, farby, pędzle, rozsypanka literowa *Co to jest Polska?*, karta pracy, cz. 3, s. 73.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa matematyczna *Statki*.

Nauczyciel wybiera kilkoro dzieci, które będą kapitanami statków pływających po Bałtyku. Każde z nich otrzymuje tabliczkę, którą wiesza na szyi. Na jednej stronie tabliczki jest narysowana określona liczba kółek, a na drugiej – odpowiadająca tej liczbie cyfra. Tabliczka każdego kapitana określa inny zbiór liczbowy (np. 4, 5, 6, 7). Tabliczki oznaczają numery statków. Pozostałe dzieci są pasażerami. Otrzymują bilety – kartoniki z liczbami po jednej, a kółkami po drugiej stronie, które odpowiadają numerom statków. Pasażerowie odszukują kapitana swojego statku i ustawiają się za nim. Kapitanowie sprawdzają, czy pasażerowie wsiedli do właściwych statków, to znaczy, czy każdy z nich ma na bilecie tyle kółek, ile kapitan na swojej tabliczce. Jeśli ktoś się pomylił, musi odszukać właściwy statek. Na hasło *Statki w morze* – kapitanowie ze swoimi pasażerami poruszają się po sali. Hasło *Statki do portu* zaprasza kapitanów do powrotu na poprzednie miejsca. Pasażerowie schodzą na ląd. W tym czasie kapitanowie zamieniają się tabliczkami i odwracają je na drugą stronę. Teraz widoczne są cyfry. Pasażerowie muszą ponownie odszukać swój statek i zabawa przebiega jak poprzednio. Po powrocie do portu następuje zmiana kapitanów i wymiana biletów między pasażerami.

O tym, która strona tabliczki jest odsłonięta, decyduje kapitan.

- Po zabawie dzieci losują kartki, na których napisana jest liczba i narysowanych jest kilka prostych statków. Muszą je policzyć i dorysować brakujące statki tak, aby było ich tyle, ile wskazuje liczba.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX (*przewodnik*, s. 65–66).

II

 Słuchanie legendy M. Orłonia *O Lechu i Białym Orle*.

1. Oglądanie flagi, wypowiedzi dzieci na temat jej wyglądu, zwrócenie uwagi na kolejność występujących w niej kolorów oraz ich znaczenie.
2. Wypowiedzi dzieci na temat kraju, w którym mieszkają: nazwa, obowiązujący język, mieszkający w nim naród (*Polska, język polski, Polacy*), rozumienie zwrotów: *jesteśmy Polakami, mieszkamy w Polsce, mówimy po polsku*.
- Tworzenie przez analogię określeń w stosunku do innych krajów europejskich, np. *Anglia – język angielski, Anglicy; Niemcy – język niemiecki, Niemcy; Rosja – język rosyjski, Rosjanie, Francja – język francuski, Francuzi...*

3. Słuchanie legendy.

Strudzona była drużyna Lecha. Ile to już dni wędrówki mieli poza sobą? Ile wykarczowanych drzew? Ile przebytych brodów rzecznych? Ile zwierzyny padło pod strzałami z łuków i ostrzami oszczepów? Ile ognisk rozpalono po drodze? Któż to zliczy? Szli tak, by znaleźć miejsce na założenie grodu, by znaleźć ziemię, na którą sprowadzą żony i dzieci, aby osiąść tu na zawsze. Odpoczywali właśnie po kolejnym, męczącym dniu wędrówki. Część wojów legła w cieniu rozłożystych dębów, część poila strudzone konie, część przygotowywała jadło na wieczrę. Od rozpalonych ognisk szedł zapach dymu i pieczonego mięsiva. Lech stał na skraju puszczy, wodził wzrokiem po rozciągającej się przed nim równinie i zamyślił się głęboko. Może wspominał braci: Czecha i Rusa, z którymi rozstał się niedawno? Oni również poszli szukać sposobnego miejsca na osiedlenie. A może wracał myślami do ziemi, z której wyszli, w której pozostawili swoich współplemieńców? A może rozważał, czy nie osiąść właśnie tu, na tej równinie na skraju puszczy? Przecież puszcza w zwierzynę bogata, ziemia zda się urodzaj zapowiadać, a jeziora rybę wszelką obiecują. Ale ziemi, na której mają rodzić się ich dzieci i wnuki, nie wybiera się pochopnie. To jest ziemia na zawsze. Może więc są ziemię piękniejsze, bogatsze, bezpieczniejsze? Myślał być może nad tym Lech, wodząc wzrokiem po równinie i bezchmurnym niebie. Nagle ptak nieznanym pojawił się nad jego głową. Polyskiwał bielą szeroko rozpostartych skrzydeł. Potem zatoczył łuk nad wiekowym dębem, rosnącym na skraju puszczy, na niewielkim wzgórzu. Lech, zaciekawiony ptakiem i jego dziwnym lotem, zbliżył się do drzewa i ujrzał w nim gniazdo wielkie i wychylające się z niego główki białych piskląt. Otwarte dziobki prosiły o pokarm. Białopióry ptak przysiadł na skraju gniazda i troskliwie je karmił. Ożywił się nagle Lech, rozchmurzyło się jego czoło i gromkim głosem wojów do siebie przywołał. A gdy przy nim stanęli, powiedział:

– Tu zostaniemy. Tu będzie nasze gniazdo. A ten biały ptak, karmiący pisklęta – naszym znakiem. A gród, który zbudujemy, Gnieznem nazwiemy.

Ucieszyli się wojowie, że zakończyła się ich uciążliwa wędrówka, że miejsca swego doszli i głośnym „hura!” postanowienie Lecha poparli.

I w ten sposób biały orzeł stał się ptakiem królewskim na ziemi Lecha, i tak doszło do powstania pierwszego grodu, później Gnieznem zwanego.

4. Rozmowa na temat legendy: wyjaśnienie niezrozumiałych słów i zwrotów. Wypowiedzi dzieci na temat naszego godła. Pokaz na ilustracjach, jak zmieniało się godło; omówienie jego obecnego wyglądu. Zwrócenie uwagi, w jakich miejscach można zobaczyć godło państwowe.

5. Słuchanie fragmentów melodii hymnu państwowego oraz dwóch innych melodii.

Rozpoznanie, która melodia jest naszym hymnem państwowym. Wyjaśnienie, w jakich sytuacjach jest grany hymn i jak należy zachować się podczas jego słuchania.

- Słuchanie wersji wokalnie-instrumentalnej hymnu w postawie na baczność; podanie jego nazwy (*Mazurek Dąbrowskiego*).

7. Karta pracy, cz. 3, s. 73.

- Czytanie całościowe wyrazów: *godło, flaga*, umieszczonych pod obrazkami.

- Oglądanie zdjęć przedstawiających sytuacje, kiedy jest grany hymn Polski. Określanie, jak się wtedy zachowujemy.

 Zabawa ruchowa *Latające orły*.

Dzieci biegają po sali przy dźwiękach tamburynu z rozpostartymi w bok ramionami, naśladując sposób poruszania się latającego orla. Podczas przerwy w grze przykucają – *lądują w gnieździe*.

 Wykonanie flagi naszego kraju.

1. Oglądanie flag wybranych państw europejskich, opisywanie ich wyglądu; nazywanie krajów, jakich są symbolami; wybranie spośród nich polskiej flagi.

2. Układanie polskiej flagi.

Nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy. Jedna otrzymuje kartki w kolorze białym, druga – w kolorze czerwonym. Dzieci poruszają się po sali w rytmie bębna. Podczas przerwy w grze, układają jedną wspólną flagę – zwracają uwagę na kolejność występujących w niej kolorów.

3. Zapoznanie ze sposobem wykonania flagi.

- Pokaz gotowej flagi, wykonanej przez nauczyciela.
- Omówienie poszczególnych etapów wykonywania pracy (wyklejanie rysunku flagi, przygotowanego przez nauczyciela, zwinięty w ruloniki papierem toaletowym, malowanie go farbami na odpowiednie kolory).
- Oglądanie powstałych prac.
- Zorganizowanie wystawy.

III

1. Rytmizowanie fragmentu wiersza A. Bernat *Dom*.

Zwrócenie uwagi, że cała Polska jest naszą ojczyzną i to jest nasz *wspólny dom*.

Na ziemi jest wiele i wiosek, i miast.

Jak wiele, któż zliczy je, kto?

*Jedno miejsce jest nasze, by przeżyć swój czas,
o miejscu tym mówi się dom.*

Na ziemi, na ziemi, to każdy z nas wie,

jest miejsce, jest miejsce, gdzie dobrze mu jest!

- Rytmizowanie tekstu z klaskaniem, tupaniem podczas maszerowania.
 - Wypowiadanie go – ciche i głośne, szybkie i wolne.
 - Poszukiwanie przez dzieci odpowiedzi na pytanie *Co to jest Polska?*
Spisywanie propozycji dzieci wokół hasła ułożonego z rozsypanki literowej i naklejonego na arkuszu papieru.
- ## 2. Układanie zdań o swojej ojczyźnie, próby śpiewania ich na melodii wymyślonej przez dzieci.
- Zabawa ruchowa *Latające orły* (przewodnik, s. 73).

Dzień 4. Kraje europejskie

Cele ogólne:

- poznanie flagi Unii Europejskiej oraz nazw krajów, które do niej należą,
- zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 8.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wyjaśnia skrót UE; zna wybrane państwa, które do niej należą; wie, jak wygląda flaga UE,
- rozpoznaje i nazywa cyfry od 0 do 8.

Środki dydaktyczne: globus, mapa Europy, zdjęcia, obrazki przedstawiające charakterystyczne miejsca lub symbole wybranych krajów europejskich, rozsypanka literowa, flaga Unii Europejskiej, grzechotka, kołatka, bębenek, dzwonek, tamburyn, obrazek przedstawiający miejscowość dzieci, nożyczki, kartoniki z cyframi, włóczka, sylwety 6 ubrań różniących się kolorami, sylwety domków z różną liczbą okien, nagranie muzyki do zabawy, plansze z kółkami, ćwiczenie graficzne – rysunki flagi UE, karty pracy, cz. 3, s. 74, 75, 76, 77, 78, 79.

Przebieg dnia

I

- ## 1. Oglądanie globusa; wyjaśnienie, czym jest i do czego służy; wspólne z nauczycielem odczytywanie nazw kontynentów, jakie się na nim znajdują.

- Zabawa z wykorzystaniem globusa – *Wędrowka po świecie*.
Wprawianie globusa w ruch, zatrzymywanie palcem przez chętne dzieci; odczytywanie, w jakie miejsce dziecko dotarło.
- Udzielenie odpowiedzi na pytanie *Na jakim kontynencie znajduje się Polska?*

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX (przewodnik, s. 65–66).

II

 Rozmowa o mapie Europy oraz o krajach należących do Unii Europejskiej.

1. Oglądanie mapy Europy. Zwrócenie uwagi na jej wielkość, kształt.
Odczytywanie nazw państw europejskich, samodzielnie lub z pomocą nauczyciela.
2. Poznanie ciekawostek o wybranych krajach europejskich.
Oglądanie na zdjęciach, obrazkach charakterystycznych dla nich budowli, symboli, np. *wieża Eiffla* – Francja, *Krzywa Wieża w Pizie*, *Koloseum* – Włochy, *Akropol* – Grecja, *wiatraki, tulipany* – Holandia, *zegar Big Ben*, *królowa Elżbieta* – Anglia, *torreador, corrida* – Hiszpania...
3. Układanie z rozsypanki literowej nazw wybranych państw europejskich oraz nazwy kontynentu – **Europa**.
4. Wyjaśnienie skrótu UE; zapoznanie z nazwami państw należących do Unii Europejskiej (Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy, Austria, Włochy, Wielka Brytania, Irlandia, Dania, Grecja, Hiszpania, Portugalia, Finlandia, Szwecja, Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia, Węgry, Bułgaria, Chorwacja, Rumunia).
- Oglądanie i opisywanie flagi.
- Wyjaśnienie, co dało Polakom przystąpienie do UE.

5. Karty pracy, cz. 3, s. 74, 75.

Odczytywanie razem z nauczycielem na mapie Europy nazw wybranych państw.

Łączenie wyrazów w ramach z takimi samymi wyrazami na mapie Europy.

 Zabawa ruchowa *Podróżujemy po Europie*.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy grupy. Każda z nich będzie *zwiedzała Europę* innym środkiem lokomocji. Dźwięki tamburynu są sygnałem dla *samochodów*. Dzieci z tej grupy biegają po sali, naśladując rękami kręcenie kierownicą i wydając odgłosy samochodów (*brum, brum, brum*). Dźwięki grzechotki to sygnał do poruszania się *pociągu*. Dzieci z tej grupy ustawiają się w pociąg za wyznaczonym dzieckiem i przemieszczają się po sali, naśladując odgłosy poruszającego się pociągu (*puf, puf, puf*). Dźwięk kołatki jest sygnałem dla *samolotów*. Dzieci z trzeciej grupy, z rozłożonymi w bok ramionami, naśladują lot samolotem, wydając odpowiednie odgłosy (*wrrrr, wrrrr, wrrrr*). Przy powtórzeniu zabawy dzieci poruszają się, naśladując inny przydzielony ich grupie środek lokomocji.

 Zabawy matematyczne – *Pocięty obrazek*.

1. Ćwiczenie analizy i syntezy wzrokowej.
Nauczyciel pokazuje dzieciom obrazek przedstawiający miejscowość, w której mieszkają. Dzieci rozpoznają i nazywają przedstawione na nim miejsce. Nauczyciel proponuje wspólne ułożenie tego obrazka z kilku części, które powstaną, kiedy go rozetnie.
- Nauczyciel tnie obrazek na kolejne kawałki, dzieci liczą je i pokazują kartoniki z cyframi odpowiadającymi liczbie pociętych kawałków, zgodnie z pytaniem nauczyciela: *Ile kawałków odciąłam?* – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
- Kiedy nauczyciel odetnie siódmy kawałek, prosi dzieci, aby określiły, ile jest wszystkich kawałków – łącznie z tym, który trzyma w ręce (8).
- Ułożenie na tablicy obrazka w taki sposób, aby pomiędzy poszczególnymi kawałkami była niewielka przerwa. Liczenie przez dzieci wszystkich kawałków; określenie, z ilu ułożyły obrazek.
2. Pokaz wyglądu cyfry 8.
Pisanie jej na dywanie i w powietrzu, układanie z włóczki; przypięcie pod kartonikiem z tą cyfrą.

3. Ćwiczenia w dodawaniu – *Kto pierwszy odwiedził to miejsce?*

Nauczyciel układa sylwety 6 ubrań dziecięcych różniących się kolorami. Podczas spacerów po mieście dzieci oglądały miejsce przedstawione na wcześniejszym obrazku. Na *ubrankach* znajdują się działania matematyczne na dodawanie, które po rozwiązaniu pozwolą przedszkolakom określić, w jakiej kolejności dzieci przebywały w tym miejscu.

- Dzieci rozwiązują działania, obliczając je za pomocą liczmanów lub w pamięci, doczepiając na sylwetach ubrań cyfry odpowiadające wynikom. Np. $1 + 1 = 2$; $1 + 3 = 4$; $3 + 2 = 5$; $4 + 2 = 6$; $3 + 4 = 7$; $5 + 3 = 8$.
 - Układają sylwety dzieci zgodnie ze wzrastającą liczbą poszczególnych wyników i określają, które z nich przybyło w omawiane miejsce pierwsze, drugie, trzecie... ósme.
 - Stosując liczebniki porządkowe, określają, które z kolei dziecko miało ubranie w danym kolorze, np. *W czerwonym ubraniu było dziecko trzecie; w zielonym – drugie...*
- ### 4. Ćwiczenia matematyczne – *Porównujemy liczbę okien.*

Nauczyciel przypina do tablicy po dwie sylwety domków z różną liczbą okien.

- Dzieci liczą okna w każdym domku, układają kartoniki z cyframi odpowiadającymi ich liczbie.
- Określają relacje zachodzące między liczbami, wstawiając między nie odpowiedni znak matematyczny: $<$, $>$, $=$.

Zabawa ruchowa *Odszukaj pasującą liczbę.*

Dzieci losują kartoniki z cyframi od 1 do 8. Poruszają się po sali przy muzyce. Podczas przerwy w grze odszukują planszę z kółkami, których liczba odpowiada cyfrze, którą mają na kartoniku i ustawiają się pod nią.

5. Karty pracy, cz. 3, s. 76, 77, 78.

- Oglądanie obrazka. Odszukiwanie i wskazywanie na obrazku cyfry 8 oraz elementów, których jest osiem.
- Pisanie cyfry 8 – po śladach i samodzielnie.
- Rysowanie w pętli tyłu flag, ile wskazuje cyfra i liczba kropek na kostkach. Łączenie z każdym dzieckiem 8 flag UE.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 79.

Rozszyfrowywanie nazw państw europejskich (Irlandia, Dania, Estonia) według podanego kodu; układanie ich z liter (odszukanych wśród naklejek) i naklejanie w odpowiednich miejscach. Kończenie kolorowania szlaczków.

Zabawa ruchowa *Europa.*

Dzieci stoją w rozсыпce. Nauczyciel lub chętne dziecko spaceruje między nimi. Wymawia nazwy poznanych państw, dotykając kolejnych dzieci, które muszą przykucnąć. Jeśli dotykane dziecko usłyszy nazwę *Europa*, nie zmienia swojej pozycji, nadal stoi. Jeśli się pomyli, odpada z zabawy.

- 2. Ćwiczenie graficzne: rysowanie po śladzie, kolorowanie rysunku flagi UE według wzoru.

Dzień 5. Baśnie innych narodów

Cele ogólne:

- zapoznanie z baśnią wybranego kraju europejskiego,
- rozwijanie myślenia.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- określa myśl przewodnią utworu,
- układa w zespole grę matematyczną.

Środki dydaktyczne: baśń H. Ch. Andersena *Z jednego gniazda*, nagranie muzyki marszowej, kartka pocięta na kawałki oznaczone numerami, duży arkusz papieru, mapa Europy, rozsypanka sylabowa, materiały do wykonania gry matematycznej *Podróż po Europie*, bębenek, dzwonek, tamburyn, grzechotka, kołatka, klej, karty pracy, cz. 3, s. 80, 81.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 80.

- Słuchanie wiersza o Polsce i Unii Europejskiej (W. Ź.-Ż.). Wypowiadanie się na jego temat.

Polska to dom, dom wielu serc.

Mieszkam tam ja i mieszkać chcę.

To tutaj swe korzenie mam,

nie rzucę ich, nie pójdę w świat.

Do Unii też należeć chcę.

To drugi dom, więc cieszę się.

Dwa domy mam tak bliskie mi.

W jednym chcę żyć, w drugim chcę być.

- Oglądanie zdjęć z różnych części Europy i Polski. Łączenie liniami zdjęć z Polski z napisem *Polska*, a zdjęć z innych krajów europejskich z napisem *Inne kraje Europy*.

2. Nauka powitania w wybranych językach.

Dobry den – po czesku

Guten tag – po niemiecku

Good morning – po angielsku

Buenos dias – po hiszpańsku

Bonjour – po francusku

Arivederci – po włosku

Zdrastwujtie – po rosyjsku.

- Zabawa ruchowa *Przywitaj się w podanym języku*.

Dzieci spacerują po sali przy muzyce marszowej. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i witają przez podanie ręki z jak największą liczbą osób, wymawiając słowa powitania w języku podanym przez nauczyciela.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XX (*przewodnik*, s. 65–66).

II

Słuchanie baśni H. Ch. Andersena *Z jednego gniazda*.

1. Przedstawienie postaci H. Ch. Andersena i pokazanie Danii na mapie Europy.
2. Słuchanie baśni duńskiej H. Ch. Andersena *Z jednego gniazda* (tłumaczenie C. Niewiadomska).

- Dzieci dzielą słowo *Dania* na głoski i na sylaby, a następnie słuchają opowiadania nauczyciela.

Pięć ziaren grochu leżało w jednym strąku. Wszystkie były zielone, więc zdawało im się, że cały świat powinien być zielony. To bardzo naturalne.

Strączek rósł, ziarna także: mieściły się w nim, jak mogły, ustawivszy się też w jednym szeregu.

Słońce świeciło i ogrzewało strączek, deszcz go obmywał. Stawał się też coraz większy i błyszczący, jasny w dzień, ciemny w nocy, jak wypada. Ziarna też stawały się z każdym dniem większe, poważniejsze i coraz bardziej zamyślane, bo nie miały nic innego do roboty.

– Czyż tu wiecznie siedzieć będziemy? – zapytało jedno na koniec. – Stwardniejemy od takiego ciągłego siedzenia. Tak dłużej być nie może!

Upływały jednak tygodnie, a nic się nie zmieniło, tylko ziarnka pożółkły, i strączek był żółty.

– Cały świat będzie żółty – rzekło jedno, i było to bardzo trafne spostrzeżenie.

Nagle uczuły jakieś gwałtowne wstrząśnienie: oderwano strączek od łodyżki, przez chwilę ręka ludzka ścisnęła go w zamkniętej dłoni, potem w towarzystwie wielu innych strączków znalazł się w ciemnej kieszeni.

– Zaraz nam otworzą – powiedziały ziarnka, i zgodły.

– Teraz zobaczymy, które z nas najdalej polecą w świat – odezwało się ziarno najmniejsze. – Teraz się to okaże.

– Co się stać ma, to się stanie – rzekło drugie. – Bóg nad nami.

Trrr! – strączek się otworzył i wszystkie pięć ziarenek ujrzały światło dzienne. Leżały w ręku chłopca, który im się przypatrywał, a następnie oznajmił, że będą doskonale do jego pukawki.

To mówiąc, wysypał je wszystkie od razu i wystrzelił.

– Lecę w świat! Doścignij mnie, jeżeli możesz! – zawołało jedno ziarno.

– Ja do słońca polecę! To jest także strączek i właśnie taki, jakiego pragnąłem dla siebie.

– My spać pójdziemy – szepnęły dwa inne i potoczyły się na ziemię.

– Ja niewiele potrzebuję – rzekło piąte i, wleciawszy w powietrze, upadło w szparę deski pod oknem poddasza, gdzie było trochę ziemi i mchu zielonego, który otulił gościa.

Zatem leżało znowu w niewoli.

– Złe przemija – szepnęło.

W izdebce pod dachem mieszkała uboga kobieta, która zarabiała jako najemnica, więc wychodziła codziennie od rana, paliła ludziom w piecach, myła i sprzątała, gdyż była pracowita i silna. W pokoiku zostawała jednak jej córeczka, dziecko wątłe i słabowite, a od roku tak słabe, że prawie nie podnosiło się z łóżka.

– Pójdzie za siostrą – smutnie powtarzała matka, która niedawno jeszcze miała dwoje dzieci, lecz Bóg jedno jej zabrał, może dlatego, aby ulżyć jej w ciężkiej pracy.

Chora dziewczynka sama w ubogiej izdebce przez cały dzień leżała, gdyż nie miała siły się podnieść. A matka musiała pracować.

Wiosenny ranek zaświtał na świecie wesoły i słoneczny, złociste promienie zajaśniały na poddasze przez maleńkie szybki, jakby chciały zobaczyć, czy ludzie śpią jeszcze. Biedna kobieta właśnie wychodziła z domu.

– Mamo – rzekła dziewczynka patrz no, co to do nas zagląda w okno takie jasne i zielone? Tam, przez najniższą szybę! O, wiatr nim porusza!

Były to małe, zielone listeczki, które wyrosły z ziarnka grochu, ukrytego pod mchem w szparze deski.

– Skąd ono się tu wzięło? – mówiła kobieta. – Będziesz miała teraz za oknem ogródek, który cię rozweseli nieraz i zabawi.

I przysunęła łóżko dziecka do okienka, aby lepiej widział młoda, zieloną roślinkę, ciekawie zaglądającą przez szybę.

Potem wyszła na dzień cały.

Wieczorem dziewczynka wesoło ją witała.

– Wiesz, mamo – rzekła – pewno wyzdrowieję wkrótce. Słońce tak ślicznie dzisiaj tu świeciło, tak nas ogrzewało troskliwie. Groszek mi w oczach wypuszcza listeczki, rozwija się i rośnie, i ja tak samo czuję w sobie nowe siły i chyba niedługo już wstanę.

– Dałby Bóg – rzekła matka, ale temu nie wierzyła. Wetknęła jednak patyczek za deskę, aby młoda roślinka, która tak wesoło nasuwała myśli jej choremu dziecku, miała się o co oprzeć. Potem przywiązała cienkie sznureczki do ramy okienka, by miała poczem piąć swoją łodyżkę ta dobra pocieszycielka samotnicy.

Groszek rósł szybko, dziewczynka codziennie opowiadała matce o jego piękności, o nowych listkach.

– Doprawdy, zakwitnie! – zawołała pewnego ranka ucieszona kobieta, która już sama zaczynała wierzyć, że jej dziecko odzyska zdrowie.

Widziała, że od chwili, gdy groszek zajaśniał przez małe okienko, chora ożywiła się ogromnie, a od kilku dni sama siadała na łóżku, żeby lepiej widzieć maleńki ogródek z jednego ziarnka grochu.

W kilka dni później była niedziela i pogoda. Dziewczynka wstała z łóżka i usiadła przy otwartym oknie na krzeselku przy ciepłych promieniach słońca, a jasne jej oczy z radością i pieszczotą patrzyły na białe, śliczne kwiatki grochu.

Na koniec wstała z krzesła, oparła się o ramę okna i całowała, kwiaty i listeczki ukochanej roślinki. Była wtedy bardzo szczęśliwa.

– Bóg ją tu dla nas posiał – rzekła matka. – Chciał nam dać poznać, że o nas pamięta. – I uśmiechnęła się także do kwiatka.

A co się stało z innymi groszkami?

Jeden upadł na dach, i gołąb go połknął; jeden upadł na ścieżkę i został zdeptany, potem kury go zjadły; jeden potoczył się w krzaki, ciepło mu tam było pod suchymi liśćmi i wilgotno, więc namókł i wypuścił kielek, żeby rosnąć – tymczasem śnieg spadł i zmarniał biedaczek od chłodu. Ostatni wpadł do wody, napił się jej bardzo wiele i był niezmiernie dumny ze swojej wielkości, aż w końcu pękł.

Żadne ziarno się nie zmarnowało, gdyż nic się nie marnuje na tym świecie, każde przyniosło komuś choć mały pożytek, lecz groszek na poddaszu był zwiastunem szczęścia.

3. Wypowiedzi dzieci na temat baśni; określanie, co spotkało poszczególne groszki.
4. Oglądanie mapy Europy; wspólne z nauczycielem wskazywanie i odczytywanie znajdujących się na niej państw; zwrócenie uwagi na kraj, z którego pochodziła opowiadana baśń; porównywanie wielkości wybranych państw z powierzchnią Polski.
5. Zabawa *Reklamujemy swój kraj*.
Układanie w parach dialogów *turysty z Europy z Polakiem*; opisywanie ciekawych miejsc, jakie warto odwiedzić w naszym kraju, zachęcanie do ich zwiedzania.

Zabawa ruchowa *Europa* (przewodnik, s. 76).

Układanie gry matematycznej *Podróż po Europie*.

- Nauczyciel proponuje dzieciom zaprojektowanie i wykonanie gry, w trakcie której będą podróżowały po Europie. *Wyrusz z Estonii i obliczając działania matematyczne, dotrą do Irlandii*, wykonując po drodze zadania zaproponowane przez dzieci.
- Nauczyciel dzieli dzieci na zespoły i zapoznaje z zasadami gry.
- Każdy zespół otrzymuje arkusz szarego papieru, białe papierowe kwadraty z działaniami matematycznymi na dodawanie w zakresie 8: $(1 + 2, 1 + 3, 1 + 4, 1 + 5, 1 + 6, 2 + 1, 2 + 2, 2 + 3, 2 + 4, 2 + 5, 2 + 6, 3 + 1, 3 + 2, 3 + 3, 3 + 4, 4 + 1, 4 + 2, 4 + 3, 4 + 4, 5 + 1, 5 + 2, 5 + 3)$, kwadraty bez działań (około 15), papierowe kółka z nazwami krajów europejskich oraz liczbami mówiącymi, w jakiej kolejności mają je umieścić na trasie, nakrętki po napojach do wykonania pionków do gry i dużą kostkę do gry.
- Dzieci układają drogę podróży według własnego pomysłu od *startu*, czyli państwa *Estonia* oznaczonego numerem 1, do *mety Irlandia* – oznaczonego numerem 6 – z białych kwadratów z działaniami matematycznymi, kwadratów bez działań i kół z nazwami mijanych krajów, umieszczając je po drodze zgodnie z kolejnymi numerami: Anglia 2, 3, Malta 4, Dania 5 (nazwy państw zostały tak dobrane, aby składały się z poznanych liter, które dzieci mogą samodzielnie przeczytać).
- Gracze zaczynają grę w miejscu wskazanym przez liczbę oczek wyrzuconych na kostce, np. 3 oznacza pole trzecie. Jeśli znajduje się tu działanie matematyczne, należy je rozwiązać i przesunąć się do przodu pionkiem (wykonanym z zakrętki po napoju z wklejonym w środek kółkiem w kolorze wybranym przez każdego gracza) o tyle pól, jaki jest wynik dodawania. Jeśli działanie obliczone zostanie nieprawidłowo, gracz cofa się o taką liczbę pól. Jeśli na polu nie ma działania matematycznego, gracz czeka kolejkę, a następnie rzuca kostką i przesuwa się o tyle pól, ile wskazuje wyrzucona na niej liczba oczek.

- Po drodze gracze mijają określone kraje, których nazwy muszą przeczytać i wykonać tyle zadań wymyślonych przez pozostałych graczy, aby ich liczba odpowiadała numerowi państwa, które minęli w swojej podróży. Jeśli zatrzymają się na polu oznaczonym nazwą państwa, wykonują tylko jedno zadanie, ponieważ muszą mieć czas na zwiedzenie tego kraju.
- Grę wygrywa osoba, która jak najszybciej pokona trasę od *startu* do *mety*.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 81.

Oglądanie flag wybranych państw europejskich. Rysowanie w prostokątach flag – Polski i wybranego kraju europejskiego.

 Zabawa ruchowa *Podróżujemy po Europie* (przewodnik, s. 74).

2. Zabawa *Do jakiego kraju pojadą dzieci na wycieczkę?*

Nauczyciel wymawia nazwy wybranych krajów europejskich bez pierwszej głoski. Dzieci odgadują, o jaki kraj chodzi, np. . *elgia*, . *ania*, . *iszpania*, . *osja*, . *olandia*, . *recja*...

- Układają nazwy wybranych krajów z kartoników z sylabami: *Da-nia*; *Pol-ska*; *Ir-lan-dia*; *E-sto-nia*; *Mal-ta*.

Tydzień III: Zabawy na śniegu

Dzień 1. Zaspy śnieżne

Cele ogólne:

- zapoznanie z literą **w**: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- zachęcanie do przebywania na świeżym powietrzu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa literę **w**: małą i wielką, drukowaną i pisaną,
- bawi się na śniegu.

Środki dydaktyczne: wiersz H. Ożogowskiej *Kto to?*, obrazki przedstawiające sprzęt sportowy poprzecinane na połowy, cienki drucik, alfabet demonstracyjny, alfabet ruchomy, nakrywki: białe, niebieskie i czerwone, nagranie muzyki tanecznej, kartoniki z cyframi, bębenek, karty pracy, cz. 3, s. 82, 83, 84, 85, 86.

Przebieg dnia

I

1. Układanie rymów do słów związanych z zimą.

Nauczyciel wypowiada kolejne słowa, a dzieci podają propozycje innych słów, które się z nimi rymują, np. zima – *malina*, *pierzyna*...; sople – *szelki*, *karmelki*...; bałwanki – *panki*...

2. Zabawa rozwijająca analizę i syntezę słuchową – *Z górki na pazurek*.

Nauczyciel rozsypuje przed dziećmi poprzecinane na połowy obrazki sprzętu, jakiego można używać do zabaw na śniegu. Zadaniem dzieci jest:

- dopasować poszczególne elementy,
- podzielić nazwy przedmiotów przedstawionych na obrazkach na sylaby i na głoski,
- określić, które słowo składa się z największej liczby głosek, i ułożyć obrazki we właściwej kolejności pod odpowiednimi cyframi (*sanki*, *narty*, *łyżwy*, *bałwan*),
- podać nazwy osób, które używają określonego sprzętu: *sanki* – *sanieczkarz*; *narty* – *narciarz*, *łyżwy* – *łyżwiarz*...

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Przykucnij*.

Dzieci biegają w różnych kierunkach z wymijaniem się. Na uderzenie w bębenek przykucają.

- Ćwiczenie ramion i tułowia – *Odgarniamy śnieg przed domem.*
Dzieci wykonują skręty tułowia i ruchami ramion naśladują odgarnianie szuflą śniegu na boki.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Otrzepujemy się ze śniegu.*
Naśladując otrzepywanie ze śniegu różnych części garderoby.
- Zabawa w parach – *Lepimy śniegowe figury.*
Modelują z ciała partnera wymyślone figury.
- Zabawa bieżna *Uciekam – gonię.*
W parach, jedno dziecko staje za drugim. Na hasło *Uciekasz* pierwsze dziecko, naśladując jazdę na nartach, odbiega od partnera, który się nie porusza. Na hasło *Gonisz* drugie dziecko biegnie po zapamiętanych śladach, naśladując partnera, dobiega i ponownie staje za nim. Co pewien czas następuje zmiana.
- Zabawa uspokajająca.
Dzieci maszerują po obwodzie koła z rytmicznym wymawianiem rymowanki: *Maszerują dzieci po śniegu bielutkim, rozgrzewają nóżki w bucikach ciepłutkich. Tupią głośno: tup, tup, tup* (głośne tupanie), *śnieg się sypie spod ich stóp.*

II

☐ Wprowadzenie litery **w**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Opowiadanie nauczyciela *Niezwykła przygoda.*

Był piękny zimowy dzień. Świeciło słońce, a w jego promieniach srebrzyście mienił się śnieg. Otulił on drzewa, domy i górkę w parku, która jak co roku zapraszała do uprawiania sportów zimowych. Wiktor, Wanda i Władek postanowili pojechać na nartach, które dostali na Gwiazdkę. Uznali, że to najlepsza okazja do wypróbowania nowego sprzętu. Nie mogli zrobić tego wcześniej, ponieważ zima nie rozpieszczała narciarzy opadami śniegu. Droga na górkę zajęła im dosłownie chwilę. Nowe narty na nogach pięknie odbijały się od świeżego śniegu i sunęły mięciutko po stoku. Pierwszy zjechał Wiktor. Mknął szybko i wkrótce zniknął swoim przyjaciółom z pola widzenia. Jakież było ich zdziwienie, kiedy po zjechaniu na dół nie spotkali tam swojego kolegi. Przecież nie mógł zniknąć... Władek i Wanda zaniepokojeni rozglądali się dookoła. Ich uwagę przykuła duża zaspą śnieżną pod pobliskim drzewem. Podeszli bliżej i nagle... zaspą zaczęła się poruszać. Jakież było ich zdziwienie, kiedy wygramolił się z niej Wiktor – cały obsypany śniegiem. Wyglądał zupełnie jak śniegowy bałwanek. Dzieci przestraszyły się, czy nie spotkało go coś złego. Wszystko jednak było w porządku. A jak to się stało, że Wiktor wylądował w zaspie? Odpowiedź na to pytanie jest całkiem prosta. Zjeżdżając z górki, przejeżdżał obok ośnieżonego drzewa. Rozpędzony uderzył w nie kijem od nart, stracił równowagę i się przewrócił. Ponieważ uderzenie było silne, cały śnieg, który znajdował się na gałązkach drzewa, spadł na chłopca, okrywając go jak puchowa pierzynka. Ot i cała tajemnica. Dzieci jeszcze długo wspominały przygodę Wiktora, śmiejąc się z jego zabawnego wyglądu podczas wygrzebywania spod śnieżnej zasy. Całe szczęście, że spotkanie z nią skończyło się szczęśliwie.

2. Rozmowa na temat opowiadania.
 - Co przydarzyło się dzieciom?
 - Co to jest śnieg?
 - Co słyszymy na początku słowa *woda* i na początku imion dzieci?
3. Poszukiwanie słów rozpoczynających się głoską *w* (*waga, wagon, wargi...*), mających ją w środku (*kawa, gawron, mewa...*).
4. Analiza i synteza słuchowa słów *woda, Wiktor.*
 - Podział słów na sylaby i na głoski.
 - Ułożenie schematów i modeli tych słów.

5. Pokaz litery **w**, omówienie jej wyglądu, modelowanie litery z cienkiego druczika.
6. Ułożenie z alfabetu ruchomego napisów: **woda**, **Wiktor**, pod pasującymi obrazkami.

7. Karta pracy, cz. 3, s. 82.

Oglądanie obrazka. Zaznaczanie na nim tego, co w swojej nazwie ma głoskę **w**.

8. Karty pracy, cz. 3, s. 83, 84.

- Dzielenie nazw obrazków na głoski. Rysowanie pod każdym obrazkiem odpowiedniej liczby okienek.
- Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego.
- Czytanie połączeń litery **w** z poznanymi literami i wyrazów.
- Skreślanie liter tworzących nazwy obrazków (według wzoru). Odczytywanie hasła z pozostałych liter (po przekątnej).
- Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego.

9. Karta pracy, cz. 3, s. 85.

- Pokaz prawidłowego kreślenia liter **w**, **W** przez nauczyciela.
- Pisanie liter **w**, **W** po śladach, a potem – samodzielnie (przez chętne dzieci).
- Czytanie wyrazów powstałych z sylab.

 Zabawa ruchowa *Buch w śnieżny puch*.

Dzieci spacerują po sali. Na hasło *Teraz buch w śnieżny puch* biorą zamach, wyskakują w górę i w przód, jakby skakały w śnieżną zaspę.

 Spacer w okolicach przedszkola.

- Obserwowanie śniegu i warunków atmosferycznych.
- Oglądanie i porównywanie zasp śnieżnych przy drogach.
- Chodzenie po śladach kolegów, lepienie śnieżek i rzucanie nimi do celu (np. pnia drzewa), toczenie kul śniegowych – konkurs na największą kulę.

III

1. Słuchanie wiersza H. Ożogowskiej *Kto to?*

Rozwiązanie zagadki – próba odpowiedzi na pytanie: *O kim jest mowa w wierszu?*

*Na podwórko już od rana
dziwny gość zawitał.
Nie rusza się, nic nie mówi,
o nic się nie pyta.
Twarz okrągła, nos – kartofel,
oczy – dwa węgielki,*

*szyi nie ma, nóg nie widać,
a jak beczka wielki.
Koszyk stary jak kapelusz
ma na czubku głowy.
Kto to taki? Czy już wiecie?
To... (bałwan śniegowy!)*

- Ponowne recytowanie utworu przez nauczyciela, ilustracja ruchowa jego treści według pomysłów dzieci.

2. Karta pracy, cz. 3, s. 86.

Odszukanie wśród naklejek elementów bałwanka. Naklejanie ich w odpowiednich miejscach. Naklejanie obrazków miotły i sanek według polecenia.

3. Improwizacje ruchowe przy muzyce – indywidualne i w większych zespołach.

4. Zabawy z wykorzystaniem kinezylogii edukacyjnej.

- *Przeciągamy się* – dzieci dobierają się w pary i stają naprzeciwko siebie. Wypowiadają rymowaną, jednocześnie klaszcząc w dłonie partnera, a następnie podają naprzemienne dłonie i przeciągają się – *Prawa, prawa, lewa, lewa. Przeciągamy się*.
- *Wahadło zegara* – opuszczają głowy w dół; powoli poruszają nimi od jednego ramienia do drugiego i wypowiadają słowa: *biiim-baaam, biiim-baaaaam...*
- *Ćwicz tak jak ja* – wykonują ćwiczenia zgodnie z rymowaną, wspólnie z nauczycielem.

Najpierw kostek dotykamy – naprzemiennie dotykają rękami kostek u nóg.

Teraz rękami w powietrzu bazgramy – rysują w powietrzu różne kształty obiema rękami równocześnie.

Oczy patrzą na nasz kciuk, co ósemkę robi znów – kreślą kciukiem leniwą ósemkę, wodzą za nią wzrokiem.

Drugim kciukiem ćwiczymy też, on się bawić z nami chce – kreślą drugim kciukiem (jw.)

Dzień 2. Bezpiecznie bawimy się na śniegu

Cele ogólne:

- ukazanie niebezpieczeństw grożących podczas zabaw na śniegu,
- wyrażanie swoich przeżyć i spostrzeżeń w ekspresji plastycznej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wie, jak bezpiecznie bawić się zimą,
- maluje na temat: *Zabawy na śniegu*.

Środki dydaktyczne: opowiadanie G. Kasdepke *Człowiek bałwan*, wiersz T. Śliwiaka *Taniec z termometrem*, teksty zagadek i pasujące do nich obrazki, litery w kopertach, obrazki dzieci bawiących się na śniegu, napisy: *tak, nie*, obrazek przedstawiający zabawy na śniegu, narysowany świecą, niebieska farba, nagranie muzyki marszowej, granatowe kartki, farby akwarelowe, biała pasta do zębów, różne rodzaje termometrów lub ich obrazki, bębenek, sylwety kry lodowej z sylabami, pędzle, piórka, laski gimnastyczne, nagranie muzyki do zabawy, karty pracy, cz. 3, s. 87, 88.

Przebieg dnia

I

1. Rozwiązywanie i układanie zagadek o tematyce zimowej.

Nauczyciel mówi zagadki, a dzieci podają ich rozwiązania i odszukują pasujące obrazki. Potem próbują same układać zagadki.

*Nie mają wcale kół,
choć same pędzą w dół.
Lecz musisz mieć mocny sznurek,
aby je wciągnąć na górę. (sanki)*

*W dół zbocza jadą
dwie wąskie deski,
zostawiając na śniegu
długie, płytkie kreski.
(narty)*

*Oczy – węgielki,
z marchwi nos wielki.
Na śniegu stoi,
słońca się boi. (bałwan)*

*Kiedy mróz szczypie,
mokry śnieg proszy,
one osłonią
zmarznięte uszy. (nauszniki)*

*Gdy jest mróz na dworze,
chętnie je założę.
Na nich po lodzie
pędzić będę mógł,
jakbym skrzydła
miał u nóg. (łyżwy)*

*Niestraszny mróz wielki
podczas mroźnej zimy,
kiedy te siostrzyczki
na ręce włożymy. (rękawiczki)*

*Kiedy mróz na dworze,
szyję ci okryć pomoże. (szalik)*

2. Ćwiczenia w czytaniu – *Pomieszane literki*.

Dzieci otrzymują kopertę z literami w dwóch kolorach. Zadanie polega na ułożeniu z nich nazw sprzętu, który służy do zjeżdżania z górki: *sanki* (litery w jednym kolorze), *narty* (litery w drugim kolorze) i narysowaniu obrazków pasujących do napisów.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (*przewodnik*, s. 81).

II

- ☐ Słuchanie opowiadania G. Kasdepke *Człowiek bałwan* – źródło *Uszy na sprzedaż*, wydawnictwo LITERATURA.

1. Ocenianie zachowania dzieci – *Dobrze czy źle?*

Nauczyciel pokazuje obrazki dzieci bawiących się na śniegu, np.: dzieci lepiących bałwana w ogrodzie i przy ulicy; dzieci jeżdżących na sztucznym lodowisku i na zamrożonym stawie w parku; dzieci zjeżdżających z góry na placu zabaw i z góry w pobliżu ulicy; dzieci rzucających śnieżkami w samochody jadące ulicą i w ścianę na placu zabaw; dzieci doczepiających sanki do samochodu i urządzających kulig za saniami. Dzieci wyrażają swoje opinie na temat postępowania bawiących się na nich dzieci. Oceniają, czy zabawy te są bezpieczne, czy nie. Segregują obrazki na dwie grupy, umieszczają je pod napisami: *tak, nie*.

2. Słuchanie opowiadania.

Gdy mój synek Kacper był już duży – siedem lat to dużo, prawda? – postanowiłem zabrać go w góry, na narty.

– A ty umiesz jeździć na nartach? – zapytał Kacper.

– Czy umiem jeździć na nartach? – obruszyłem się. – Oczywiście, że umiem, i to jak! – I opowiedziałem Kacprowi o tym, jak wygrałem slalom gigant, i o tym, jak zjechałem z góry na jednej nartcie, i o tym, jak mknąłem po stromym stoku bez kijków, i o tym, jak zgrabnie szusowałem między drzewami – a im dłużej opowiadałem, tym więcej historii przychodziło mi do głowy i niewiele brakowało, a we wszystkie bym uwierzył.

Kacper w każdym razie uwierzył.

Tydzień później, gdy staliśmy w kolejce do wyciągu orczykowego, tylko jedna myśl przychodziła mi do głowy: po co ja tak nakłamałem?! Wokół kłębił się tłum roześmianych narciarzy, dzieci pisały, dorośli patrzyli z niecierpliwością na ośnieżony szczyt, Kacper na swych małych nartach dzielnie przesuwał się do przodu – a ja sobie marzyłem, że zdarzy się cud: śnieg nagle stopnieje lub może wyciąg się zepsuje, ale do niczego takiego nie doszło.

Z ponurych rozmyślań wyrwał mnie nagle jakiś piskliwy głos. Gruba pani z grubym panem doskoczyli do znużonego górala i zapytali, czy mogą sobie zrobić z nim zdjęcie.

Góral skinął głową. Pstryk! – Gruby pan uwiecznił grubą panią na fotografii. Potem jeszcze sfotografowali się z białym niedźwiedziem, z ozdobnymi saniami, z wyciągiem orczykowym, z ośnieżonym drzewem, z kolorowo ubranym narciarzem, jeszcze później pani zażądała, by pan sfotografował ją na tle: góry, plotu, drewnianego domku – a gdy wybierali kolejny obiekt, Kacper trącił mnie w udo i powiedział:

– Tato, teraz twoja kolej!

Z przerażeniem stwierdziłem, że ma rację. Przede mną nikogo już nie było – chcąc nie chcąc musiałem wjechać na szczyt i pokazać, co umiem.

– Ja tu poczekam! – krzyknął mój synek. – Chcę zobaczyć, jak zjeżdżasz!

Z trudem utrzymując równowagę, pozwoliłem się zaciągnąć na górę. Może pojawi się mgła?

– marzyłem w duchu. – Albo śnieżycą wszystko zakryje? Ale pogoda była piękna, bezwietrzna – słońko świeciło, a śnieg radośnie poskrzypywał pod nogami.

Choćbym nie wiem jak bardzo się starał, to nie jestem w stanie przypomnieć sobie, co było dalej. Pamiętam tylko, że stojąc na szczycie, zastanawiałem się, czy aby po prostu nie odpiąć nart i nie zejść ze stoku na piechotę. Ale narty ruszyły nagle do przodu – i dalej już była tylko seria upadków, jeden za drugim, jeden za drugim; kto wie, czy nie jestem pierwszym w historii człowiekiem, który po prostu sturlał się z góry?

Kacper na dole już czekał.

– No, no... – powiedział, gdy wylądowałem ledwo żywy u jego stóp. Zanim zdążyłem zastanowić się, co oznacza to „no, no”, doszedł mnie piskliwy głos grubej pani:

– Mogę zrobić sobie z panem zdjęcie?

Skinąłem ponuro głowę.

– Heniu! – krzyknęła gruba pani. – Zrób mi jeszcze zdjęcie z bałwanem.

W kolejce do orczyka wszyscy ryknęli śmiechem, a ja sobie pomyślałem, że gruba pani ma rację – rzeczywiście jestem bałwanem.

3. Rozmowa na temat opowiadania.

- O czym opowiadał tata Kacpra?
- Czy naprawdę to potrafił?
- Co wydarzyło się w górach?
- Z kim chciała sobie zrobić zdjęcie gruba pani?
- Co trzeba umieć, żeby zjeżdżać z góry?
- Gdzie jeszcze można bezpiecznie się bawić zimą?

4. Zabawa naśladowcza *Nasze lodowisko.*

Nauczyciel proponuje wykonanie własnego lodowiska; zwraca uwagę na to, co będzie potrzebne do jego powstania (bezpieczne miejsce, woda i mróz, który zamieni wodę w lód). Dzieci naśladują: zmiatanie śniegu z boiska, rozwijanie węża, pompowanie wody, polewanie boiska wodą z węża, ślizganie się po lodzie.

5. Ćwiczenia w czytaniu – *Odgadujemy, kto jeździł na lodowisku.*

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi sylwety *kry lodowej*, na której kawałkach znajdują się sylaby. Zadanie dzieci polega na złożeniu *kawałków lodu* w taki sposób, aby utworzyły jedną większą krę i odczytaniu znajdujących się na niej sylab, które utworzą imiona dzieci bawiących się na lodowisku, np. *Ta-ma-ra; Do-ro-ta; Ja-rek; To-mek.*

6. Karta pracy, cz. 3, s. 87.

Rysowanie drogi dzieci na górkę. Określanie, które dziecko dotrze tam najszybciej.

 Zabawa ruchowa *Rozgrzewamy się na mrozie.*

Dzieci spacerują po sali przy muzyce marszowej. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i pokazują, w jaki sposób można chronić się przed zimmem na mrozie: tupią, chuchają w dłonie, podskakują, rozcierają zmarzniete części ciała.

 Zabawy na śniegu – malowanie akwarelą z dodatkiem białej pasty do zębów na granatowym tle.

1. Zagadki pantomimiczne – *W co można się bawić na śniegu?*

Dzieci, bez używania słów, demonstrują ruchem różne zabawy na śniegu. Pozostałe odgadują, jakie to zabawy.

2. Zabawa plastyczna – *Ukryty obrazek.*

Dzieci kolejno zamalowują niebieską farbą przypięty do tablicy niewidoczny obrazek (*zabawy dzieci na śniegu* – narysowane przez nauczyciela świecą). Stopniowo pojawiają się dzieci bawiące się na śniegu.

- Wypowiedzi przedszkolaków na temat zabaw na śniegu przedstawionych na obrazku. Dzielenie się swoimi doświadczeniami, opowiadanie, jakie zabawy sprawiają im najwięcej przyjemności, gdzie i z kim się bawią.

3. Wyrażanie swoich doświadczeń w ekspresji plastycznej. Zaproponowanie malowania na granatowych kartkach akwarelą zmieszaną z białą pastą do zębów.

- Zapoznanie ze sposobem mieszania akwareli z pastą do zębów.
- Zwrócenie uwagi na rozplanowanie powierzchni kartki.
- Samodzielne działania dzieci.
- Oglądanie powstałych prac, wypowiedzi autorów na ich temat.
- Zorganizowanie wystawy prac.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw VI (*przewodnik*, s. 58–59).

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 88.

Historyjka obrazkowa *Zabawy na śniegu*.

Oglądanie obrazków. Opowiadanie, co przedstawiają, opowiadanie historyjki. Nadanie jej tytułu.

Zabawa ruchowa *Rozgrzewamy się na mrozie* (przewodnik, s. 84).

2. Zapoznanie z różnymi rodzajami termometrów, z wykorzystaniem wiersza T. Śliwiaka *Taniec z termometrem*, ilustracji i okazów naturalnych.
 - *Powiedz, proszę, czemu chodzisz w takim grubym swetrze, drogi panie, miły panie, panie termometrze?*
 - *Gdybym nie miał tego swetra, zmarzłbym tu okropnie. Przecież zima, straszny mróz tu, minus dziesięć stopni.*
 - *Nie wiedziałem, termometrze, żeś ty taki piecuch. Zatańcz z nami w koło, to ci będzie cieplej nieco.*
 - *O, nie mogę, gdyby słupek rtęci poszedł w górę, urządziłaby mi zima straszną awanturę.*
3. Omówienie roli termometru i jego przydatności w wielu sytuacjach; zwrócenie uwagi na różne rodzaje termometrów, zapoznanie z ich wyglądem oraz sposobem działania (np. termometr do mierzenia temperatury ciała – gorączki, termometr kąpielowy – do mierzenia temperatury wody, termometr pokojowy – do mierzenia temperatury wewnątrz mieszkania, termometr zaokienny – do mierzenia temperatury na dworze). Uświadomienie, że z termometrem należy obchodzić się bardzo ostrożnie, ponieważ jest kruchy i delikatny, a w przypadku jego stłuczenia należy bardzo uważać, gdyż w niektórych znajduje się rtęć, substancja trująca.
4. Sprawdzenie temperatury w sali przedszkolnej i za oknem.
5. Uświadomienie dzieciom, że należy ubierać się zimą zgodnie ze wskazaniem termometru zewnętrznego, a nie według subiektywnej oceny pogody obserwowanej przez okno.

Dzień 3. Zimowe skojarzenia

Cele ogólne:

- rozwijanie aktywności twórczej,
- rozwijanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- podaje propozycje skojarzeń do wyrazu *zima*,
- rozpoznaje piosenki po usłyszeniu ich rytmu.

Środki dydaktyczne: piosenka *Zima*, wiersz J. Ratajczaka *Śnieżynki*, flamastry, chusta animacyjna, biała bibułka, obrazki przedstawiające pory roku, rozsypanka literowa do ułożenia nazw pór roku, duży arkusz papieru z hasłem *Zima to...*, bębenek, nożyczki, nitki, instrumenty perkusyjne, trójkąty, szaliki, tekturowe pudełko, karty pracy, cz. 3, s. 89, 90.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenie twórcze – *Śnieżynki*.

Słuchanie wiersza J. Ratajczaka z zamkniętymi oczami, próby wyobrażania sobie płatków śniegu opisanych w utworze. Opowiadanie o swoich wyobrażeniach.

*Lecą niezmordowane,
w czapeczkach futrzanych.
Zaciskają piąstki w biegu,*

miasta i wioski kryją pod śniegiem.
 Wokół kominów krążą,
 lecz rozgrzać się nigdy nie zdążą.
 Zaglądają do okien,
 niczym gwiazdki wysokie,
 z rozplaszczonymi na szybach noskami,
 drżą i giną
 porwane przez zamieć.

- Rysowanie swoich wyobrażeń flamastrami, wycinanie śnieżynek i zawieszanie na nitkach nad kącikiem przyrody.
 - 2. Zabawa z wykorzystaniem chusty animacyjnej i białej bibułki porwanej na małe kawałki przez dzieci – *A śnieg pada i pada*.
 Nauczyciel wspólnie z dziećmi rozkłada chustę na środku sali, a dzieci wysypują na nią kawałeczki bibułki. Podnoszą chustę do góry i falują nią – najpierw lekko, a potem coraz mocniej, obserwując unoszące się nad nią *płatki śniegu*. Kiedy wszystkie *płatki* znajdują się na podłodze, dzieci zbierają je, a zabawę powtarzamy od początku.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (*przewodnik*, s. 80).

II

- Tworzenie mapy skojarzeń do wyrazu *zima*.
1. Ćwiczenia w czytaniu – *Pory roku*.
 Nauczyciel prezentuje dzieciom obrazki przedstawiające cztery pory roku.
 Dzieci:
 nazywają pory roku przedstawione na obrazkach,
 określają przeważającą w nich kolorystykę,
 układają z liter nazwy poszczególnych pór roku i przypinają je pod obrazkami (wiosna – litery zielone; lato – żółte; jesień – czerwone; zima – białe).
 2. Określenie przez dzieci nazwy obecnej pory roku i jej cech charakterystycznych zaobserwowanych w przyrodzie.
 3. Ćwiczenia twórcze – *Nasze skojarzenia*.
 Zapisywanie przez nauczyciela skojarzeń dzieci do wyrazu *zima* na dużym arkuszu papieru, wokół odczytanego przez nie hasła *Zima to...* Dorysowywanie przez dzieci flamastrami kolorowych strzałek łączących hasło z wyrazem podanym przez dziecko i zapisanym przez nauczyciela.
 Umieszczenie powstałej mapy pojęciowej w widocznym miejscu sali.
 4. Karta pracy, cz. 3, s. 89.
 Uzupełnianie luk w wyrazach – naklejanie kartoników z literami (odszukanych wśród naklejek).
 Odczytywanie powstałych wyrazów, ich ilustrowanie. Kończenie rysowania szlaczków.
- Zabawy przy piosence *Zima*.
1. Rozpoznawanie piosenek po usłyszeniu ich rytmu.
 Nauczyciel wystukuje na bębnie rytmy wybranych, poznanych piosenek. Dzieci odgadują, jaka to piosenka, nucą jej melodię lub śpiewają fragment i wyklaskują razem z nauczycielem podany rytm.
 2. Zabawa *Rozpoznamy metrum*.
 Dzieci dobierają się po dwoje, troje lub czworo i formują małe kółeczka, podając sobie ręce. Podczas miarowo granych ćwierćnut przykucają, nie rozłączając rąk. Zmiana akompaniamentu na metryczny (w metrum, dwu-, trzy- lub czteromiarowym) jest sygnałem do ruchu przez poszczególne kółka. Podczas metrum czteromiarowego wstają i krążą dookoła kółka czteroosobowe, metrum trzymiarowe jest sygnałem do ruchu dla kółek trzyosobowych, kółka,

w których jest po dwoje dzieci, reagują na metrum dwumiarowe (dzieci najpierw słuchają akompaniamentu w poszczególnym metrum, aby mogły go później rozpoznać). Pojawienie się rytmu punktowego (ósemka z kropką, szesnastka) jest hasłem do podskoków dla wszystkich dzieci. Kiedy usłyszą ponownie rytm ćwierćnut, wracają na swoje miejsca, wiążą kółeczka i przykucają – jak na początku zabawy.

3. Słuchanie piosenki *Zima* (sł. E. Szymański, muz. T. Mayzner).

I. Fiu, fiu, fiu, gwiź - dze wiatr, gwiź - dze wiatr na
ca - ły świat. Le - ci, le - ci przez za - go - ny,
tań - czy w ko - ło jak sza - ło - ny! A - ni wia - tru,
a - ni zi - my my się wca - le nie bo - i - my,
bo na wiatr, na wia - te - rek ty masz fu - tro,
ja - swe - te - rek. Hu, ha! Hu, ha!
Nie - chaj so - bie dmu - cha. dmu - cha.

I

*Fiu, fiu, fiu, gwiźdź wiatr,
gwiźdź wiatr na cały świat.
Leci, leci przez zagony,
tańczy wkoło jak szalony!
Ani wiatru, ani zimy
my się wcale nie boimy,
bo na wiatr, na wiaterek,
ty masz futro, ja – sweterek.
Hu, ha! Hu, ha!
Niechaj sobie dmucha. (bis)*

II

*Pada śnieg, pada śnieg,
pada nocą i we dnie.
Tyle śniegu napadało,
wszędzie czysto, wszędzie biał.*

Dzieci:

ustawione w kole, naśladują grę na flecie,
biegają w miejscu,
obracają się wokół własnej osi,
wykonują młynek rękami od góry do dołu,
przeczą palcem wskazującym przed sobą,
kołyszą się na boki, ręce mają oparte na biodrach,
wskazują na kolegę, potem na siebie,
klaszczą w ręce,
kłaniają się,

naśladują palcami rąk padający śnieg,

zataczają rękami koła przed sobą,
wskazują ręką na prawo, na lewo,

*Ani wiatru, ani zimy
my się wcale nie boimy,
bo na śniegu każdy wszędzie
saneczkami jeździć będzie.
Oj da dana,*

śniegu po kolana (bis).

III

*Trach, trach, trach, trzeszczy mróz,
jak upadniesz, będzie guz!*

*Oj, chuchają w ręce ludzie,
tupią: tup, tup, tup, po grudzie.
Ani wiatru, ani zimy
my się wcale nie boimy,
bo na lodzie jest uciecha,
gdy na łyżwach można jechać.
W lewo, w prawo,*

mkniemy sobie żwawo. (bis)

wykonują młynek rękami od góry do dołu,
przeczą palcem wskazującym przed sobą,
utworzą w parach *saneczki*, biegają po kole,

podskakują w kółeczkach, w parach, w jedną
i w drugą stronę,

maszerują po kole z klaskaniem w ręce,
przykucają, trzymają rękami głowy,
kiwają się na boki,
chuchają w *zmarznięte* dłonie,
maszerują w miejscu z tupaniem,
wykonują młynek rękami od góry do dołu,

naśladują jazdę na łyżwach po kole,

zwracają się twarzami do środka koła,
ślizgają się w lewo, *ślizgają* się w prawo,
obracają się wokół własnej osi.

4. Wypowiedzi dzieci na temat piosenki, jej tempa, nastroju, liczby zwrotek, powtarzających się elementów, oznak zimy i zabaw na śniegu, o których jest w niej mowa.
5. Powtarzanie za nauczycielem wybranych fragmentów melodii na sylabach: *na, na, na, ta, ta, ta, la, la, la*.
 - Rytmizowanie fragmentów: *Fiu, fiu, fiu, gwiżdże wiatr; gwiżdże wiatr na cały świat; Pada śnieg, pada śnieg, pada nocą i we dnie; Trach, trach, trach, trzeszczy mróz, jak upadniesz będzie guz* – najpierw z klaskaniem, tupaniem, podskokami, a następnie z wykorzystaniem wybranych instrumentów perkusyjnych.
6. Zabawa rytmiczna – *Nie boimy się zimy*.
Dzieci, przy akompaniamencie pierwszych 8 taktów piosenki, poruszają się po sali w parach (jedno stoi za drugim, trzyma ręce na ramionach partnera), naśladując jazdę sankami. Podczas przerwy zatrzymują się, odwracają twarzami do siebie i klaszczą: najpierw w swoje dłonie, a następnie w prawą dłoń partnera, w swoje dłonie i w lewą dłoń partnera, wymawiając tekst: *Ani wiatru, ani zimy my się wcale nie boimy*. Podczas powtórzenia melodii naśladują jazdę na łyżwach, a podczas przerwy szukają nowego partnera i ponownie wyklaskują powyższy tekst.
7. Tworzenie akompaniamentu na trójkącie.
Przypomnienie wyglądu, brzmienia trójkąta i sposobu gry na nim. Nauczyciel odwraca się tyłem do dzieci, śpiewa fragment piosenki i akompaniuje na trójkącie. Dzieci rozpoznają i nazywają instrument, na którym grał; przypominają, w jaki sposób wydobywa się z niego dźwięki.
8. Indywidualne i zespołowe akompaniowanie na trójkątach do piosenki śpiewanej przez nauczyciela i chętnie dzieci.

Zabawa ruchowa przy piosence *Zima* (przewodnik, s. 87–88).

Zabawy na placu przedszkolnym, np. *Śnieżne obrazki* – wytupywanie na świeżym śniegu różnych kształtów według pomysłów dzieci; *Rzeźby śniegowe* – lepienie w małych zespołach fantastycznych postaci ze śniegu; *Śnieżny berek* – berkiem zostaje dziecko trafione kulą śnieżną przez aktualnego *berka*.

III

1. Karta pracy, cz. 3, s. 90.

Rysowanie w pętlach figur spełniających podane warunki: kształt, kolor, wielkość.

2. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Czyj to szalik?*

Nauczyciel wkłada szaliki dzieci do dużego pudełka i je miesza. Następnie wyjmuje szaliki pojedynczo i pyta: *Czyj to szalik?* Zadaniem dzieci jest rozpoznanie swojego szalika oraz zapamiętanie wyglądu szalików kolegów, ponieważ w drugiej części zabawy to dzieci będą wyciągały szaliki z pudełka i określały, do kogo należy dany szalik. Za błędną odpowiedź będą dawały fant, który po zakończeniu zabawy trzeba będzie wykupić, wykonując zadanie zaproponowane przez właściciela nierozpoznanego szalika.

 Zabawa ruchowa przy piosence *Zima* (przewodnik, s. 87–88).

Dzień 4. Zimowe rachunki

Cele ogólne:

- rozwiązywanie i układanie zadań tekstowych,
- zapoznanie z wybranymi sportami zimowymi.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozwiązuje i układa zadania tekstowe,
- wymienia nazwy wybranych sportów zimowych.

Środki dydaktyczne: wiersze: E. Stadtmüller *Bałwankowo*, J. Korczakowskiej *Kto chce jeździć razem ze mną?*, ilustracja przedstawiająca krajobraz zimowy, sylwety do zadań tekstowych, kartoniki z liczbami i znakami matematycznymi, liczniki, nagranie muzyki do zabawy, kartki z działaniami, gazety, kartoniki z poznanymi literami, pluszowy bałwanek, ilustracja przedstawiająca dzieci bawiące się na śniegu, rozsypanka literowa, ilustracje (z czasopism) przedstawiające sportowców uprawiających sporty zimowe i letnie, napisy – nazwy pór roku, opowieść ruchowa *Nasze zabawy na śniegu*, bębenek, karty pracy, cz. 3, s. 91, 92, 93, 94.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 3, s. 91.

Rysowanie kwiatów w pętlach według podanego rytmu.

2. Zabawy z wykorzystaniem tekstu wiersza E. Stadtmüller *Bałwankowo*.

- Nauka wiersza.

*Ze śniegu można,
dają słowo,
ulepić całe Bałwankowo.
Białe królowny
oraz smoki,
auta, co jadą w świat szeroki.
Śniegową myszkę*

*oraz kotka
i jeszcze UFO
w kształcie spodka.
I szklaną górę,
całą białą,
byleby śniegu
napadało.*

- Słuchanie wiersza, dopowiadanie słów w miejscach przerw w recytacji nauczyciela.
- Wypowiadanie tekstu: ciche, głośne; ze wzrastającym i z malejącym natężeniem głosu, zgodnie ze wskazaniem rąk nauczyciela; wolne i szybkie; z różną intonacją głosu.
- Ilustracja ruchowa wiersza według pomysłów dzieci.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 92.

Łączenie kropek według wzoru.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (przewodnik, s. 80).

II

Zabawa dydaktyczna *Zimowe zadania*.

1. Nauczyciel odsłania ilustrację związaną z zimą, opowiada historię i przypina sylwety dzieci.
Był piękny zimowy dzień. Ania i Basia postanowiły pobawić się na śniegu (przypięcie sylwet dziewczynek). *Na taki sam pomysł wpadli Kamil, Bartek i Szymon* (przypięcie sylwet chłopców). *Obliczcie, ile dzieci bawiło się na śniegu.*
 - Dzieci liczą sylwety dziewczynek – zapisują je za pomocą kartonika z liczbą, liczą sylwety chłopców – zapisują je za pomocą kartonika z liczbą.
 - Określają, co trzeba zrobić, aby obliczyć, ile dzieci bawi się na śniegu.
 - Układają działanie matematyczne, z wykorzystaniem kartoników z liczbami i znakami matematycznymi, i je obliczają: $2 + 3 = 5$.
 - Nauczyciel kontynuuje opowiadanie.
Zabawom dzieci przyglądały się ptaszki. Na jednym drzewie usiadło ich tyle (przypięcie sylwet 5 ptaków), *a na drugim tyle* (3). *Obliczcie, ile wszystkich ptaków przyglądało się zabawom dzieci.*
 - Dzieci układają za pomocą liczmanów ptaki siedzące na pierwszym drzewie, a następnie na drugim; określają, ile ptaków siedzi na każdym drzewie.
 - Zastępują liczmany kartonikami z liczbami, układają działanie matematyczne i je obliczają: $5 + 3 = 8$.
 - Nauczyciel kontynuuje opowiadanie i je ilustruje:
Dzieci postanowiły porzucać śnieżkami. Ania ulepiła 2 śnieżki, Basia – 2, a Kamil – 4. Obliczcie, ile wszystkich śnieżek ulepiły dzieci.
 - Dzieci układają za pomocą liczmanów kolejne śnieżki lepiące przez dzieci z zadania, zastępują liczmany liczbami, układają działanie matematyczne i je obliczają: $2 + 2 + 4 = 8$.

Zabawa ruchowa *Oblicz*.

Dzieci poruszają się przy muzyce. Podczas przerwy w grze odwracają się w stronę nauczyciela, który pokazuje kartkę z działaniem matematycznym. Dzieci je obliczają. Szukają na sali kartonika z odpowiednim wynikiem i ustawiają się pod nim. Głośno odczytują wspólnie z nauczycielem działanie i podają jego wynik.

2. Wspólne układanie zadań.

Nauczyciel układa przed dziećmi sylwety bałwanków, a następnie sanek i nart. Proponuje, aby dzieci ułożyły swoje zadania do przedstawionej przez niego sytuacji.

- Dzieci układają zadania – najpierw o bałwankach, potem o sankach i nartach.
- Układają i obliczają działania tak, jak robiły to wcześniej wspólnie z nauczycielem.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 93.

Odczytywanie zadań tekstowych o zimie. Wpisywanie odpowiednich liczb. Odpowiadanie na pytanie nauczyciela.

Rozmowa o różnych dyscyplinach sportów zimowych.

1. Słuchanie wiersza J. Korczakowskiej *Kto chce jeździć razem ze mną?*

*Narty suną, sanki jadą,
łyżwy znaczą ślad zygzaków,
barwny tłumek, głośna radość –
góra rojna od dzieciaków!
Szczypią nosy, uszy palą,
twarz wesola i rumiana.
Z dala szosy, drogi z dala –
trwa zabawa już od rana.
– Ale śniegu!*

*– Pożycz sanek!
– Daj mi łyżwę chociaż jedną!
– Skocz z rozbiegu!
– Goń mnie, Franek!
– Kto chce zjeżdżać razem ze mną?
Suną narty, mkną saneczki,
w ruchu kijki, paski, sznurki...
Śmiech i żarty, czasem sprzeczki
z górki, z górki na pazurki!*

2. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat zabaw na śniegu, o których była mowa w wierszu. Zwrócenie uwagi na zachowanie zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z uroków zimy.
3. Rozmowa na temat ilustracji – *Kto bawi się na śniegu?*

Omówienie zabaw zimowych przedstawionych na obrazku. Układanie z poznanych liter imion bawiących się dzieci (nauczyciel podaje pierwszą literę imienia każdego dziecka oraz liczbę liter występujących w imionach), np. *Marek, Zuzanna, Kamil, Dorota...*

4. Rozpoznawanie sportów – letnich i zimowych.

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi, odwrócone obrazkiem do dołu, wycięte z kolorowych czasopism ilustracje sportowców podczas uprawiania sportów (np. kolarstwa, żeglarsstwa, skoku w dal, wżwyz, biegów przez płotki, hokeja, slalomu narciarskiego, skoków narciarskich, piłki nożnej, jazdy figurowej na lodzie).

- Dzieci wybierają dowolny obrazek, nazywają rodzaj sportu, który jest na nim przedstawiony.
- Segregują obrazki, umieszczają je pod nazwami pór roku: *lato, zima*.

Zabawa ruchowa *Walka na śnieżki*.

Dzieci są podzielone na dwa zespoły stojące naprzeciwko siebie. Każdy zespół związa z gazet papierowe kule. Na umówione hasło dzieci z pierwszego zespołu rzucają kule w stronę drugiego zespołu. Wygrywa ten zespół, po którego stronie zostanie mniej *śniegowych kul*.

5. Karta pracy, cz. 3, s. 94.

Oglądanie zdjęć przedstawiających różne dyscypliny sportowe uprawiane zimą. Odczytywanie z nauczycielem ich nazw.

Zabawy na placu przedszkolnym.

Lepienie ze śniegu pałacu *Królowej Zimy*; ślizganie się po zamrożniętej kałuży; szukanie śladów pozostawionych przez ptaki...

III

1. Zabawa *Literowy detektyw*.

Dzieci losują kartoniki z poznanymi literami. Ich zadaniem jest znaleźć w sali jak najwięcej przedmiotów, których nazwy rozpoczynają się daną literą.

2. Ćwiczenia twórczego myślenia – *Co by było...?*

Dzieci siedzą w kole. Podają sobie pluszowego bałwana i kończą zdania: *Co by było, gdyby ciągle padał śnieg? Gdyby z nieba zamiast śniegu spadały lody owocowe; nigdy już nie zaświeciło słońce...*

Opowieść ruchowa *Nasze zabawy na śniegu*.

Nauczyciel opowiada historię, a dzieci – za pomocą ruchów, gestów i czynności – odgrywają to, co dzieje się w opowiadaniu.

Była zima. Śnieg padał i padał od samego rana. Drzewa, krzewy i domy przykrył bielutką kolderką. Kasia, Tomek i Arek postanowili pójść na podwórko, aby pobawić się na śniegu. Najpierw lepił śnieżki i rzucali nimi do siebie. Potem zaczęli lepić bałwana. Pierwsza kula była największa. Z wielkim trudem dzieci toczyły ją po śniegu. Nieco łatwiej było z drugą kulą, która była mniejsza. Trzecia kula – najmniejsza, nie sprawiła dzieciom już żadnego kłopotu. Tomek ustawił brzuszkiem bałwana na największej kuli. Kasia ustawiła na niej głowę. Z kamyków zrobili bałwankowi oczy i guziki, z marchewki nos, a z patyczka usta. Na głowę Arek założył mu stary kapelusz taty. Kiedy bałwan był gotowy, dzieci stanęły wokół i wesoło zatańczyły. Potem Tomek ciągnął Kasię na sankach. Arek zaś przypiął narty, wziął kijki i wchodził na górę, aby potem z niej zjechać. Kiedy zaczął padać śnieg, dzieci wyskakiwały w górę, łapały w ręce śniegowe płatki i przyglądały się, jak topnieją. Po drodze do domu zatrzymały się przy zamrożniętej kałuży. Poślizgały się na niej na butach. Zmęczone dzieci wróciły do domu. Tupali przed wejściem nogami, aby otrząpać przyklejony do butów śnieg, otrząpały również ze śniegu swoje ubrania. Cieszyły się, że tak przyjemnie spędziły czas.

Dzień 5. Ubieramy się ciepło

Cele ogólne:

- ukazywanie konsekwencji nieprzestrzegania zakazów dotyczących zabaw zimowych,
- rysowanie do wysłuchanego tekstu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia skutki niebezpiecznych zabaw zimą,
- rysuje bałwana według tekstu wiersza.

Środki dydaktyczne: piosenki: *Bałwankowa piosenka*, *Zima*, elementy do zabawy *Zjazd narciarski*, duże pudełko kartonowe, różne części garderoby, emblematy – szarfy, sanki, łyżwy; koperty z ponumerowanymi obrazkami, obrazek z 8 ukrytymi bałwankami, nagranie muzyki do zabawy, kosz (tekturowe pudło), gazety, kołatka, trójkąt, duże arkusze papieru, flamastry, włóczka, filtry do kawy, lupy, pojemniki ze śniegiem, bębenek, tamburyn, sylweta bałwana, 3 sylwety różnych bałwanów (ponumerowane), karty pracy, cz. 3, s. 95, 96.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa dydaktyczna *Zjazd narciarski*.

Na tablicy, obok napisu *start*, nauczyciel umieszcza 8 sylwet narciarzy (każda jest w innym kolorze). Na ubraniu każdego z nich znajduje się zapis działania na dodawanie w zakresie 1–8. W pewnej odległości, obok napisu *meta*, nauczyciel zaznacza 8 miejsc dla sportowców. Dzieci oznaczają je kolorowymi cyframi. Następnie układają działania matematyczne na liczmanach i je obliczają. Wybierają spośród przygotowanych liczb odpowiednie wyniki i przyklejają je na poszczególnych sylwetach narciarzy. Umieszczają kolejne sylwety na *mecie* – w miejscu, którego oznaczenie cyfrą jest zgodne z wynikiem dodawania. Określają, który *narciarz* przybył na metę na którym miejscu, np. *narciarz w czerwonym ubraniu zajął miejsce trzecie...*

2. Karta pracy, cz. 3, s. 95.

Odczytywanie wypowiedzi. Skreślanie obrazków niezgodnych z ich treścią.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XXI (*przewodnik*, s. 80).

II

 Historyjki obrazkowe o zabawach na śniegu.

1. Zabawa *Zajrzyj do szafy*.

Dzieci wyciągają z dużego tekturowego pudła – *szafy* – różne części garderoby. Nazywają je i określają, w jakiej porze roku można je nosić.

 Zabawa ruchowa *Sporty zimowe*.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy zespoły. Każdy zespół otrzymuje jeden emblemat: *narty*, *sanki* lub *łyżwy*. Na dźwięk kołatki poruszają się *narciarze*, którzy naśladują bieg na nartach. Dźwięk trójkąta zaprasza do zabawy *łyżwiarzy*, którzy naśladują jazdę figurową na lodzie. Dźwięk tamburynu to sygnał dla *saneczkarzy*. Przy powtórzeniach zabawy dzieci zamieniają się emblematami.

2. Wypowiedzi dzieci na temat zasad bezpieczeństwa dotyczących zimowych zabaw na śniegu i lodzie. Wskazanie na konsekwencje ich nieprzestrzegania.

3. Karta pracy, cz. 3, s. 96.

Oglądanie historyjek obrazkowych o zabawach zimowych w niedozwolonych miejscach (np. na zamrzniętej rzece). Dopowiadanie ich zakończeń.

 Zabawa ruchowa przy piosence *Zima* (*przewodnik*, s. 87–88).

 Zabawy przy piosence *Bałwankowa piosenka*.

1. Słuchanie *Bałwankowej piosenki* (sł. H. Bechler, muz. Z. Rudziński).

I. Sto - je so - bie ko - ło plot - ka. Kto mnie spot - ka, śmie - je się.
 Cha, cha, cha, cha, cha, cha. Kto mnie spot - ka, śmie - je się.
 Cha, cha, cha, cha, cha, cha. Kto mnie spot - ka, śmie - je się.
 Bo wą - si - ki mam z pa - ty - ków, u ko - żu - cha pięć gu - zi - ków,
 w o - bu rę - kach mio - tły dwie. Cha, cha, cha, cha, cha, cha.
 Ka - żdy śmie - je się.

I. *Stoję sobie koło płotka.*
Kto mnie spotka, śmieje się.
Cha, cha, cha, cha, cha, cha.
Kto mnie spotka, śmieje się. (2 razy)
Bo wąsiki mam z patyków,
u kożucha pięć guzików,
w obu rękach miotły dwie.
Cha, cha, cha, cha, cha, cha.
Każdy śmieje się.

II. *Zamiast czapki miska wielka,*
z kartofelka piękny nos.
Cha, cha, cha, cha, cha, cha.
Z kartofelka piękny nos. (2 razy)
Burek kłania się i zając,
dzieci klaszczą i śpiewają,
ja się z nimi śmieję w głos.
Cha, cha, cha, cha, cha, cha.
Wszyscy śmieją się.

2. Rysowanie bałwanka.

Nauczyciel dzieli dzieci na zespoły. Każdy zespół rysuje bałwanka na dużym arkuszu papieru zgodnie z tekstem (ponownie) śpiewanej piosenki.

3. Oglądanie powstałych prac; określanie, który bałwan jest najbardziej podobny do tego z piosenki.

4. Wymyślanie przez dzieci innych określeń bałwana. Zapisywanie propozycji dzieci przez nauczyciela na konturach bałwana.

5. Wymyślanie przez chętne dzieci różnych rodzajów śmiechu bałwana, powtarzanie ich przez pozostałe dzieci.

6. Ćwiczenia w czytaniu – *Odgadnij, kto ulepił bałwanki.*

Nauczyciel odsłania przypięte do tablicy ponumerowane trzy sylwety różnych bałwanków. W oznaczonych cyframi kopertach znajdują się ponumerowane obrazki. Dzieci wyróżniają kolejno głoski w nagłosie nazw obrazków; układają pod nimi pasujące litery i odczytują powstałe imię dziecka, które ulepiło danego bałwana, np. obrazki: 1. agrest, 2. narty, 3. ekran, 4. torba, 5. aparat – *Aneta*; obrazki: 1. noga, 2. aparat, 3. trójkąt, 4. ananas, 5. lis, 6. kot, 7. agrafta – *Natalka*; obrazki: 1. rak, 2. oko, 3. mydło, 4. ekierka, 5. kura – *Romek*.

7. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Ukryte bałwanki*.

Nauczyciel odsłania obrazek, na którym ukryto 8 bałwanków. Zadaniem dzieci jest je odszukać i określić, gdzie się ukryły

 Zabawa ruchowa *Mój bałwanek*.

Dzieci poruszają się po sali przy muzyce. Podczas przerwy w grze układają z włóczki, którą otrzymały na początku zabawy, kształt swojego wymyślnego bałwanka.

 Organizowanie zabaw na placu przedszkolnym lub w pobliżu przedszkola: zjeżdżanie (samodzielne lub z pomocą nauczyciela) na sankach z góry. Zawody: kto szybciej wbiegnie z sankami na górę; kto najszybciej pociągnie na sankach kolegę od wyznaczonego startu do mety; kto zjedzie na sankach z góry najdalej; bieg z sankami na czas po wyznaczonej trasie; lepienie bałwana; rzucanie kulkami ze śniegu do wyznaczonego celu.

III

1. Zabawa badawcza *Czy śnieg jest czysty?*

Dzieci wspólnie z nauczycielem przynoszą w dwóch pojemnikach do przedszkola śnieg zebrany w pobliżu ulicy i w miejscu od niej oddalonym. Ustawiają pojemniki w pobliżu źródła ciepła i co pewien czas obserwują, co się dzieje ze śniegiem. Kiedy śnieg się stopi, badają wodę, która z niego powstała.

- Dzieci wyjaśniają, dlaczego śnieg się roztopił; oglądają wodę w jednym i drugim pojemniku; wypowiadają się na temat jej czystości, porównują, czy jest taka sama, a jeżeli nie, to dlaczego ich zdaniem się różni. Wlewają kolejno wodę na filtry do kawy i obserwują, co się dzieje; porównują liczbę zanieczyszczeń pozostałych na filtrach, obserwują je przez lupy. Dyskutują i wyciągają wnioski; wypowiadają się na temat *Czy wolno jeść śnieg?* – wyjaśniają swój punkt widzenia.

 Zabawa ruchowa z elementem celowania – *Traf śnieżką do celu*.

Nauczyciel dzieli dzieci na kilka zespołów. Każdy zespół otrzymuje kosz lub pudło tekturowe oraz określoną liczbę gazet. Dzieci gniotą gazety, wykonując z nich kule. Celują kulami do pojemników ustawionych w wyznaczonej odległości. Po upływie określonego czasu dzieci liczą, który zespół ma w pojemniku więcej kul.

ISBN 978-83-7874-781-9

indeks 890101

nr zlecenia 16487

